

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka
(2)\Simenon_Georges-Maigretuv_1._pripad.pdb

PDB Name: Maigretův první případ
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 12.6.2007
Modification Date: 12.6.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Georges SIMENON
Maigretův první případ

Z francouzského originálu
La première enquête de Maigret
(Presses de la Cité, 1951)
přeložil Jiří Pechar.
Vydal ODEON,
nakladatelství krásné literatury a umění, n. p.
jako svou 3398. publikaci
v redakci krásné literatury.
Praha 1976
Vydání druhé.

© by Georges Simenon, 1951
Translation © Jiří Pechar
/1. KAPITOLA/
Flétnistova výpověď

Místnost byla přepažena černým zábradlím. V části vyhrazené stranám byla jen lavice bez opěradla, rovněž černě natřená, přistavená k obílené zdi pokryté úředními vyhláškami. Na druhé straně byly stolky, kalamáře, skříně naplněné ohromnými kartotékami a taktéž černé, takže všechno kolem bylo černobílé. A zejména tu stála na plechovém plátu litinová kamínka, jaká dnes bývá vidět už jen na nádražích malých městeček, s rourou, která směřovala napřed vzhůru ke stropu, pak ale zahrnula, a než vyústila do zdi, vedla přes celou místnost.

Strážník s červenolícími obličejem a s rozepjatou uniformou, pokoušející se spát, se jmenoval Lecoeur.

Černě vroubené nástěnné hodiny ukazovaly jednu hodinu dvacet pět minut. Čas od času zaprskala jediná rozsvícená plynová lampa. Čas od času začalo taky v kamnech bez zjevného důvodu hučet.

Klid noci venku rušila občas nějaká ta petarda, čím dál tím ojedinělejší, nebo písnička nějakého opilce, hrkot fiakru svažující se ulicí.

Za stolkem vlevo sekretář komisařství Svatojiřské čtvrti pohyboval rty jako školák, skloněn nad malou knížečkou, která právě vyšla: Návod k popisu osob (Slovní portrét) pro potřebu policejních důstojníků a inspektorů.

Na přední bílou stránku vepsala čísi ruka fialovým inkoustem a tiskacím písmem: J. Maigret.

Už třikrát od té doby, co se setmělo, se mladý sekretář komisařství zvedl a šel prohrábnout kamna; tahle kamna budou mít pro něho po celý život zvláštní kouzlo, se stejnými, nebo skoro se stejnými se jednoho dne opět setká na Zlatnickém nábřeží, a později, až v místnostech kriminální policie zavedou ústřední topení, divizní komisař Maigret, velitel zvláštní brigády, si vymůže, že v jeho kanceláři zůstanou.

Byl 15. duben 1913. Kriminální policie měla tehdy ještě jiné jméno, říkalo se jí Bezpečnost. Někáký cizí panovník přibyl ráno s velkou pompou na Longchampské nádraží, kam ho přišel uvítat prezident republiky. Úřední kočáry, provázené příslušníky republikánské gardy v slavnostních uniformách, projížděly po Bouloňské třídě a po Elysejských polích špalírem davu a praporů.

Večer bylo slavnostní představení v Opeře, ohňostroj, průvody, a hluk lidových veselí se teprve teď začínal tišit.

Policisté byli utmáceni. Přes učiněná opatření, přes preventivní zatýkání a dohody uzavřené s jistými osobami, které platily za nebezpečné, museli se až do konce obávat bomby nějakého anarchisty.

Maigret a strážník Lecoeur byli v půl druhé ráno na policejním komisařství Svatojiřské čtvrti v poklidné La Rochefoucauldově ulici zcela sami.

Oba dva zvedli hlavy, když na chodníku zaslechli spěšné kroky. Dveře se otevřely. Někáký zadýchaný mladý muž se rozhlížel kolem sebe, oslněn plynovým světlem.

„Pan komisař?“ zeptal se sotva popadaje dech.

„Jsem jeho sekretář,“ řekl Maigret, aniž se zvedl ze židle. Nevěděl ještě, že tím se právě začíná první případ, který bude vyšetřovat.

Muž byl plavovlasý, drobný, s modrýma očima a růžovou pletí. Přes černý frak měl oblečen béžový svrchník a v ruce držel tvrděák, zatímco druhou rukou si občas ohmatával oteklý nos.

„Byl jste napaden nějakým pobudou?“

„Ne. Pokusil jsem se přispět ženě, která volala o pomoc.“

„Na ulici?“

„V jednom soukromém domě v Chaptalově ulici. Myslím, že byste udělal líp, kdybyste tam hned šel. Vyhodili mě ze dveří.“

„Kdo?“

„Nějaký správce nebo domovník.“

„Nemyslíte, že by bylo líp začít hezky od začátku? Co jste dělal v Chaptalově ulici?“

„Vracel jsem se z práce. Jmenuju se Justin Minard. Jsem druhým flétnistou v Lamoureuxově koncertním sboru, ale večer hraju v Clichyské restauraci na Clichyském bulváru. Bydlím v Enghienově ulici, zrovna naproti Malém Pařížanu. Šel jsem napřed Balluho ulicí a potom Chaptalovou ulicí, jako každou noc.“

Maigret si jako svědomitý sekretář dělal poznámky.

„Asi uprostřed ulice, která bývá skoro vždycky prázdná, jsem zahlédl stát auto, nějakou dion-boutonku se spuštěným motorem. Na sedadle byl nějaký chlapík navlečený do kabátu z šedé kozinky, obličej měl skoro úplně zakrytý velkými brýlemi. Když jsem byl skoro u něj, otevřelo se jedno okno ve druhém patře.“

„Všiml jste si, jaké měl ten dům číslo?“

„17 bis. Je to soukromý dům s velkými vraty. Ve všech ostatních oknech bylo tma. Jenom druhé okno zleva bylo osvětlené, to, co se otevřelo. Zvedl jsem hlavu. Spatřil jsem siluetu ženy, která se pokusila vyklonit ven a vykřikla:

„Pomoc...“

„Co jste udělal?“

„Počkejte. Někdo, kdo byl v místnosti, ji zřejmě stáhl nazad. V té chvíli se zároveň ozval výstřel. Ohlédl jsem se po autu, kolem kterého jsem zrovna přešel, a to se najednou prudce rozjelo.“

„Jste si jist, že to, co jste slyšel, nebyl nějaký výbuch motoru?“

„Jsem si tím jist. Zamířil jsem ke dveřím a zazvonil jsem.“

„Byl jste úplně sám?“

„Ano.“

„Ozbrojen?“ „Ne.“

„Co jste měl v úmyslu udělat?“

„Ale...“

Otázka vyvedla flétnistu natolik z konceptu, že nevěděl, co odpovědět. Nebýt jeho plavého kníru a několika vousů na bradě, člověk by mu hádal šestnáct.

„Sousedé nezaslechli nic?“

„Jak se zdá, tak ne.“

„Otevřeli vám?“

„Ne hned. Zvonil jsem nejmíň třikrát. Pak jsem několikrát kopl do dveří. Nakonec jsem zaslechl kroky, někdo dal pryč řetěz, odstrčil závoru. V průjezdu nesvítlo žádné světlo, ale zrovna před domem je plynová lampa.“

Jedna hodina čtyřicet minut. Flétnista čas od času pohlédl s úzkostí na hodiny.

„Nějaký velký chlapík v černém úboru majordoma se mě zeptal, co chci.“

„Byl úplně ustrojený?“

„Ale ano.“

„Měl náprsenku a kravatu?“

„Ano.“

„A přitom v domě nebylo světlo?“

„Jedině v tom pokoji ve druhém patře.“

„Co jste řekl?“

„To už nevím. Chtěl jsem dovnitř.“

„Proč?“

„Abych se podíval. Zastoupil mi cestu. Začal jsem mluvit o té ženě, která volala z okna.“

„Vypadal zaraženě?“

„Ani nepromluvil, jen se na mě tvrdě podíval a celým tělem mě odstrčil.“

„A pak?“

„Zabručel, že se mi něco zdálo, že jsem opilý, už pořádně nevím, pak se ve tmě ozval nějaký hlas, jako kdyby někdo mluvil z chodby v prvním patře.“

„Co ten hlas říkal?“

„Pospěšte si, Ludvíku!“

„A pak?“

„Vrazil do mě silněji, a když jsem se nechtěl dát vystrčit, praštil mě pěstí do obličeje. Octl jsem se zase na chodníku před zamčenými vraty.“

„Ve druhém patře bylo pořád ještě světlo?“

„Ne.“

„Auto už zpátky nepřijelo?“

„Ne. Snad bychom tam teď radši měli jít?“

„Měli? Vy máte v úmyslu jít se mnou?“

Bylo to zároveň komické i dojemné, ten kontrast mezi flétnistovou téměř ženskou křehkostí a tím jeho naprosto rozhodným výrazem.

„Tu ránu pěští jsem dostal přece já? Podávám ostatně žalobu.“

„To je skutečně vaše právo.“

„Ale bylo by lepší, kdybychom se o to začali starat hned teď. Nemyslíte?“

„Řekl jste mi už, jaké měl ten dům číslo?“

„17 bis.“

Maigret svažil obočí, neboť tato adresa mu něco neurčitě připomínala. Vytáhl jeden spis ze své kartotéky, zalistoval v něm a přečetl si jméno, přičemž svažil obočí ještě víc.

Měl ten večer na sobě žaket. Byl to dokonce jeho první žaket. Služebním přípisem bylo několik dní předem všem příslušníkům policie doporučeno, aby byli u příležitosti královské návštěvy v společenském obleku, neboť kdokoliv z nich mohl být v danou chvíli povolán, aby se vmísil mezi vládní osobnosti.

Jeho béžový kabát, koupený v konfekci, byl úplným dvojčetem svrchníku Justina Minarda.

„Pojďte! Jestli se po mně bude někdo shánět, Lecoeure, řekněte, že se hned vrátím.“

Byl trochu vzrušen. Jméno, které si právě přečetl na rejstříku, mu odvahy nedodalo.

Bylo mu šestadvacet let a byl právě pět měsíců ženatý. Od té doby, co před čtyřmi roky nastoupil u policie, byly mu svěřovány napřed nejskromnější úkoly, u uliční strážce, na nádražích, ve velkých obchodech, a neuplynul ještě ani rok, co nastoupil jako sekretář komisařství Svatojiřské čtvrti.

Nuže, v celé této čtvrti mělo nepochybně právě jméno obyvatel čísla 17 bis v Chaptalové ulici největší zvuk.

Gendreau-Balthazar. Káva Balthazar. Toto jméno, vymalované velkými hnědými písmeny, na vás shlíželo ze všech chodeb metra. A v ulicích představovaly nákladní vozy firmy Balthazar, tažené čtyřmi nádherně vystrojenými koňmi, jaksi součást pařížské fyziognomie.

Maigret pil kávu Balthazar. A když procházel Operní třídou, neopomněl vdechnout na určitém místě vedle zbrojářského krámu vůni kávy, která se pražila ve výkladu Balthazarova obchodu.

Noc byla jasná a chladná. V ulici nebylo živé duše, nablízku nebyl jediný fiakr. Maigret byl v oné době skoro stejně hubený jako flétnista, a jak tak kráčeli ulicí, vyhlíželi jako dva útlí jinoši.

„Předpokládám, že jste nepil?“

„Nepiju vůbec nikdy. Lékař mi to zakázal.“

„Jste si jist, že jste viděl, jak se jedno okno otevřelo?“

„Jsem si tím naprosto jist.“

Maigret poprvé dělal něco na vlastní pěst. Až doposud jenom doprovázel svého šéfa, pana Le Breta, nejsvětějšího z pařížských komisařů, při některých policejních prohlídkách, mezi jiným čtyřikrát při úředním zjišťování cizoložství.

Chaptalova ulice byla stejně opuštěná jako ulice La Rochefoucauldova. V domě Gendreauových-Balthazarových, který byl jedním z nejkrásnějších soukromých domů v celé čtvrti, nesvítilo jediné světlo.

„Řekl jste mi, že tu parkovalo nějaké auto?“

„Podívejte. Zrovna tady.“

Nebylo to úplně před vraty. Trochu výš. Maigret, který měl hlavu plnou všelijakých čerstvě sesumírovaných teorií o flétnistově svědectví, škrtl voskovou zápalkou a sklonil se nad dřevěnou dlažbou.

„Vidíte!“ řekl vítězoslavně muzikant ukazuje na velkou kaluž černavého oleje.

„Pojďte. Není to myslím zrovna podle předpisů, když si vás беру s sebou.“

„Tu ránu pěští jsem přece dostal já!“

Bylo to přesto trochu ošemetné. Když zvedl ruku ke knoflíku zvonku, Maigret měl hrud' sevřenou a v duchu se ptal, o jaký předpis se bude moci opřít. Neměl žádný příkaz k prohlídce. Navíc to bylo přímo uprostřed noci. Může mluvit o zjevném přečinu, když jediným usvědčujícím předmětem je nateklý nos nějakého flétnisty?

Musel stejně jako flétnista zvonit třikrát, ale kopat do dveří nemusel. Někáký hlas se nakonec zevnitř zeptal:

„Co je?“

„Policie!“ pronesl hlasem nepříliš pevným.

„Okamžik, prosím. Dojdu pro klíč.“

V průjezdu cvakl vypínač. V domě už byl zaveden elektrický proud. Pak museli dlouho čekat.

„To je on,“ prohlásil hudebník, který hlas poznal.

Konečně zarachotil řetěz, závora, objevil se obličej, který vypadal ospale, a pohled, který sklouzl napřed na Maigreta, utkvěl posléze na Justinu Minardovi.

„Vy jste ho chytili!“ řekl muž. „To asi ten svůj žertík někde opakoval, ne?“

„Dovolíte, abychom vešli?“

„Jestli si myslíte, že to musí být... Budu vás prosit, abyste nedělali hluk, ať nevzbudíme celý dům. Pojďte tudy.“

Vlevo stoupaly tři mramorové schody k dvoukřídlym skleněným dveřím, které vedly do sloupové haly. Maigret vstupoval poprvé v životě do tak nádherného domu, připomínajícího svými rozměry okázalý přepych nějakého ministra.

„Vy se jmenujete Ludvík?“

„Odkud to víte?“

Ludvík v každém případě otevřel dveře, které vedly nikoli do salónů, ale do jakési přípravný jídel. Livrej majordoma na sobě neměl. V kalhotách ve spěchu natažených a v bílé noční košili vypadal, jako by zrovna vylezl z postele.

„Pan Gendreau-Balthazar je tady?“

„Který? Otec, nebo syn?“

„Otec.“

„Pan Felicián se ještě nevrátil. Pokud jde o pana Richarda, syna, ten šel jistě už dávno spát. Je to něco přes půl hodiny, co tenhle opilec...“

Ludvík byl vysoký a statný. Mohlo mu být nějakých pětáctýřicet let, jeho vyholená brada byla namodralá, panenky očí velmi tmavé, černé obočí neobvykle husté.

Maigret polkl slinu a s výrazem člověka, který skáče do vody, pronesl:

„Chtěl bych s panem Richardem mluvit.“

„To si přejete, abych ho vzbudil?“

„Právě tak.“

„Ukázal byste mi laskavě legitimaci?“

Maigret mu podal legitimaci policejní prefektury.

„Sloužíte už dlouho v téhle čtvrti?“

„Deset měsíců.“

„To patříte k Svatojiřskému komisařství?“

„Přesně tak.“

„Znáte tedy pana Le Breta?“

„Je to můj šéf.“

A tu Ludvík pronesl s průhlednou pohrůžkou, maskovanou zdánlivou lhostejností:

„Znám ho taky. Mám čest obsluhovat ho, pokaždé když přijde na oběd nebo na večeři.“

Nechal uplynout několik vteřin, s pohledem odvráceným stranou. „Pořád ještě si přejete, abych vzbudil pana Richarda?“

„Ano.“

„Máte příkaz?“

„Ne.“

„Výborně. Račte posečkat.“

Než odešel, vzal si ze skříně škrobenou náprsenku, límec, černou kravatu. Pak navlékl frak, který tu visel.

V místnosti byla jen jediná židle. Ani Maigret, ani Justin Minard se neposadili. Byli obklopeni tichem. Celý dům byl ponořen v šeru. Působilo to velmi slavnostním, velmi imponujícím dojmem.

Maigret dvakrát vytáhl z kapsičky hodinky. Uplynulo dvacet minut, než se Ludvík znovu objevil, pořád stejně ledový.

„Račte se mnou...“

Minard chtěl jít za Maigretem, ale správce se k němu otočil.

„Vy ne. Ledaže byste také patřil k policii.“

Maigret měl komický pocit. Zazdalo se mu zbabělé, že nechává bledého flétnistu za sebou. Místnost se stěnami obloženými tmavým dřevem připadla mu na okamžik jako nějaká kobka a v duchu před ním vyvstal obraz majordoma s modrou bradou, jak se sem vrací, aby se vrhl na svou oběť.

V patách za Ludvíkem prošel sloupovou halou a vykročil na schodiště pokryté temně rudým kobercem. Bylo rozsvíceno jen pár lamp, ronicích nažloutlé světlo, a mezi nimi byly široké pruhy stínu. Na chodbě v prvním patře byly nějaké dveře otevřené. V jejich světle stanul muž v županu.

„Bylo mi řečeno, že si přejete se mnou mluvit? Pojdte dál, prosím. Nechte nás, Ludvíku.“

Místnost byla zároveň salónek i pracovnou, se stěnami potaženými kůží a s vůní havanského doutníku a nějakého parfému, který Maigret neznal. Pootevřené dveře vedly do ložnice, kde byla rozestlaná postel s baldachýnem. Richard Gendreau-Balthazar měl na sobě pod županem pyžama a jeho bosé nohy vězely v juchtových pantoflích. Mohlo mu být asi třicet. Byl tmavovlasý a jeho obličej by byl vypadal všední, nebýt nakřivo posazeného nosu.

„Ludvík mi řekl, že jste z komisařství zdejší čtvrti?“

Otevřel zdobenou krabičku, která obsahovala cigarety, a přisunul ji k svému návštěvníkovi, ale ten odmítl.

„Vy nekouříte?“

„Jedině dýmku.“

„To vás nevybídnu, abyste si tu zakouřil, protože pach dýmky nesnáším. Předpokládám, že jste zatelefonoval mému příteli Le Bretovi, než jste se sem vypravil?“

„Ne.“

„Ale! Prosím vás za prominutí, jestliže nejsem dostatečně obeznámen se zvyklostmi vašeho povolání. Le Bret zavítal často do tohoto domu, ale říkám vám hned, že ne jako policejní komisař. Je jím ostatně tak málo! Je to opravdu člověk znamenitého vystupování a jeho žena je roztomilá. Ale přistupme k věci. Kolik je hodin?“

Předstíral, že hledá hodinky, a tak Maigret vytáhl z kapsy své velké stříbrné cibule.

„Dvě hodiny dvacet pět.“

„A v tomhle období se rozednívá kolem páté, že ano? Víím to, protože si občas zajezdím v Bouloňském lesíku hodně brzy ráno.“

Představoval jsem si, že soukromí občanů je od západu slunce do úsvitu nedotknutelné.“

„To je správné, ale...“

Přerušil Maigreta uprostřed věty.

„Uvědomte si, že o tom mluvím jen pro upamatování. Jste mladý a ani tohle povolání bezpochyby nevykonáváte dlouho. Máte štěstí, že jste padl na přítele svého šéfa. Předpokládám konečně, když jste takovýmhle způsobem vnikl do tohoto domu, že pro to máte dobré důvody. Ludvík mi o tom už pár slov řekl. To individuum, které vyhodil, je

pravděpodobně nebezpečné? Ale i v tom případě, milý příteli, jste mohl počkat až do rána, nemyslíte? Sedněte si, prosím.“

Sám zůstal stát, přecházel sem a tam a vyfukoval před sebe kouř své egyptské cigarety se zlatou ořízkou.

„Teď, když jsem vám tedy dal tu malou lekci, kterou jste si zasloužil, povězte mi, co si přejete vědět.“

„Kdo obývá pokoj v patře nad námi?“

„Prosím?“

„Promiňte. Vim, že nejste povinen odpovědět mi, aspoň ne v této chvíli.“

„Povinen k čemu...?“ opakoval Richard s nesmírným údivem.

A Maigret se zrudlýma ušima:

„V pokoji bylo dnes v noci vystřeleno.“

„Promiňte... Promiňte... Předpokládám, že jste plně při smyslech? Prožíváme sice noc lidových veselí, ale mám za to, že jste přes míru nepil?“

Na schodech bylo slyšet nějaké kroky. Dveře zůstaly předtím otevřené a Maigret spatřil, jak se na chodbě rýsuje nová silueta, silueta, která jako by vypadla z obálky Pařížského života. Muž měl na sobě frak, pláštěnku a klak. Byl hubený a starý a jeho jemné vousy se zakroucenými špičkami byly viditelně nabarvené.

Zůstal váhavě stát na prahu, udiven, možná postrašen.

„Pojďte dál, otče. Myslím, že se pořádně zasmějete. Zde přítomný pán je podřízeným Le Breta...“

Bylo to zvláštní; Felicián Gendreau-Balthazar otec nebyl zřejmě opilý, a přece v něm bylo něco nejistého, nepevného, těkavého.

„Viděl jste Ludvíka?“ pokračoval jeho syn.

„Je s někým dole.“

„No právě. Někjaký opilec – jestli to není nějaký blázen, který utekl z Villejuif – před chvílí skoro vyrazil vrata. Ludvík sešel dolů a měl co dělat, aby mu zabránil vejít dovnitř. A teď pan...“

Tázavě se zastavil.

„Maigret.“ „Pan Maigret, který je sekretářem našeho přítele Le Breta, je tady, aby se mě dotázal... Co vlastně chcete přesně vědět?“

„Která osoba bydlí v pokoji, jehož okno je nad námi druhé zleva.“

Zdalo se mu, že otec je nějak zneklidněný, ale byl to zvláštní neklid. Od chvíle, co vešel, se otec například díval na syna s jakousi obavou, s poslušnou poddajností. Neodvažoval se otevřít ústa. Člověk by byl řekl, že čeká na Richardovo dovolení.

„Tam bydlí moje sestra,“ řekl Richard konečně. „Teď jste informován.“

„Je v této chvíli zde?“

A Maigret se nedíval na syna, ale na otce. A i tentokrát odpověděl syn.

„Ne. Je na Ansevalu.“

„Prosím?“

„Náš zámek, zámek Anseval u Pouilly-sur-Loire, v departementu Nievre.“

„Takže pokoj je prázdný?“

„Mám všechny důvody, abych to předpokládal.“

Dodal ironicky:

„Domýšlím se, že byste se o tom rád přesvědčil? Dovedu vás tam. Alespoň budu moci zítra našemu příteli Le Bretovi blahopřát, jaké má horlivé podřízené. Teď ale pojďte se mnou, prosím.“

K Maigretovu údivu šel za nimi, jakoby bázlivě, i otec.

„Tady je ten pokoj, o kterém mluvíte. Je štěstí, že není zamčený.“

Otočil vypínačem. Nábytek ložnice byl z bílé lakovaného dřeva, stěny byly potaženy modrým hedvábím. Po straně byly dveře do budoáru, a všechno bylo v pořádku, každý předmět se zdál být na svém místě.

„Patříčně to tu prohledejte, prosím vás snažně. Moje sestra bude velice potěšena, až se dozví, že se policie přišla šťárat v jejích věcech.“

Maigret se nenechal zmást a šel k oknu. Těžké záclony byly z modrého hedvábí, trochu tmavšího než čalouny.

Rozhrnul je, spatřil tylový závěs, který měl tlumit denní světlo, a všiml si, že je cípem přichycen v okně.

„Předpokládám,“ řekl, „že sem dnes večer nikdo nevešel?“

„Leda některá z komorných...“

„V domě je jich víc?“

„Ale ano!“ odpověděl Richard sarkasticky. „Jsou tu dvě, Germaina a Marie. Je tu taky Ludvíkova žena, která nám dělá kuchařku, a je tu dále i pradlena, ale ta je vdaná a přichází ráno a večer zas odchází.“

Felicián Gendreau otec se pořád ještě díval střídavě na jednoho i na druhého.

„Oč běží?“ zeptal se nakonec, když napřed trochu zakašlal.

„To přesně nevím. Zeptejte se pana Maigreta.“

„Někdo, kdo šel něco před půldruhou hodinou kolem domu, zaslechl, jak se tohle okno náhle otevřelo. Zvedl hlavu a spatřil zděšenou ženu, která volala o pomoc.“

Viděl, jak otcova ruka křečovitě tiskne zlatý knoflík hole.

„A pak?“ zeptal se Richard.

„Někdo ženu strhl nazad a přesně v tom okamžiku zazněl výstřel.“

„Opravdu?“ Mladý Gendreau se rozhlížel kolem sebe s výrazem hrozné úzkosti, tvářil se, jako by hledal stopu kulky v hedvábném potahu stěn.

„Mě udivuje jedině to, pane Maigrete – Maigret se jmenujete, není-liž pravda? – že jste při tak vážném obvinění nechal stranou i tu nejelementárnější obezřetnost a neuvědomil jste ani své představené. Přiběhl jste sem trochu lehkomyšlně, zdá se mi. Opatřil jste si aspoň nějaké informace o tom náhodném chodci s tak bujnou fantazií?“

„Je dole.“

„To mi dělá veliké potěšení, vědět, že je pod mou střechou. Zkrátka a dobře, vy nejenomže jste sem vnikl uprostřed noci bez I ohledu na zákony, které chrání svobodu občanů, ale přivedl jste s sebou také jakési individuum, které se mi zdá být přinejmenším pochybné. Ale když už jste tady a abyste mohl zítra podat našemu příteli Le Bretovi úplnou zprávu, prosím vás, abyste provedl podrobnou prohlídku podle všech zvyklostí. Předpokládám, že si přejete přesvědčit se, jestli v posteli dnes v noci někdo neležel?“

Strhl atlasový přehoz a pod ním se objevily příkrývky bez jediného nepatřičného záhybu a neposkvrněně bělostný polštář. „Hleďte, prosím vás. Proslidte každý kout. Předpokládám, že jste se vyzbrojil taky lupou?“

„To není nutné.“

„Promiňte mi. Kromě Le Breta jsem neměl čest seznámit se s policií jinak než prostřednictvím románů. Bylo vystřeleno, říkáte? Možná že je tu někde nějaká mrtvola? Pojdte za mnou. Hledejme ji společně! V téhle skříni? Kdoví?“

Otevřel ji a bylo vidět jen šaty pověšené na ramínkách.

„Tady? To jsou Líziny boty. Boty jsou její libůstka, vidíte to. Přejděme do jejího budoáru...“

Byl upjatý, čím dál tím sarkastičtější.

„Tyhle dveře? Nepoužívá se jich už od mamčininy smrti. Ale je možno vejít do pokoje z chodby. Pojdte. Ale ano!

Prosím vás o to...“

Tak to šlo půl hodiny, jako v tísnivém snu. Maigretovi nezbyvalo nic jiného než poslouchat. Neboť Richard mu doslova dával rozkazy. A cosi fantastického dodávala tomu jejich bloudění po domě přítomnost starého Gendreauxa-Balthazara, který jim šel v patách, pořád s klakem na hlavě, s pláštěnkou přes ramena a v ruce pořád ještě hůl se zlatým knoflíkem.

„Ale ne! Ještě nepůjdeme dolů. Zapomínáte, že nad námi je ještě jedno patro, podkrovní patro, kde spí služebnictvo.“

Žárovky na chodbě neměly stínidla. Strop byl šikmý. Richard klepal na jednotlivé dveře.

„Otevřte, Germaino. Ale ano! Na tom nesejde, jestli jste v košili. Je tu policie.“

Nějaké dost tlusté děvče s rozespálými očima, šířící kolem sebe nepříjemný pach, zvalená postel, na toaletce hřeben plný vlasů.

„Zaslechla jste nějaký výstřel?“

„Co jestli jsem...?“

„V kolik hodin jste si šla lehnout?“

„Přišla jsem nahoru v deset.“

„A nic jste nezaslechla?“

To se ptal pan Richard.

„Další!... Otevřte, Marie... Ale ne, děvkeno, na tom nezáleží...“

Šestnáctiletá žabka, která si navlékla přes košili zelený plášť a chvěla se po celém těle.

„Zaslechla jste nějaký výstřel?“

Dívala se na Richarda a Maigreta v jakémsi zděšení.

„Už spíte dlouho?“

„Nevím.“

„Zaslechla jste něco?“

„Ne. Proč? Co se děje?“

„Nějaká otázka, pane Maigrete?“

„Chtěl bych se jí zeptat, odkud pochází.“

„Odkud pocházíte, Marie?“

„Z Ansevalu.“

„A Germaina?“

„Taky z Ansevalu.“

„A Ludvík?“

„Z Ansevalu, pane Maigrete,“ odpověděl Richard ironicky. „Jak vidím, není vám známo, že osoby, které vlastní nějaký zámek, mívají ve zvyku najímat služebnictvo v kraji.“

„Ty další dveře?“

„Pokoj Ludvíkovy ženy.“

„Její manžel tam taky spí?“

„Spí dole v lóži.“

Ludvíkově ženě to trvalo trochu déle, než otevřela. Byla malá, černovlasá, velmi tlustá, s nedůvěřivými očima.

„Skončíte už brzy s tím rámusením? Kde je Ludvík?“

„Dole. Řekněte mi, zaslechla jste nějaký výstřel?“

Skoro je vyhodila ze dveří, zlostně brumlala. A Richard pořád otvíral dveře prázdných pokojů, komor, mansard.

Neodpustil Maigretovi ani prohlídku půdy, a pak musel ještě sejít do prvního patra, aby prošel pokoje otce i syna.

„Zbývají ještě salóny. Ale ano! Velice mi na tom záleží.“ Rozsvítil velký lustr, plný cinkajících ozdob z broušeného skla.

„Žádná mrtvola? Žádný raněný? Viděl jste všechno? Nechcete sejít ještě do sklepa? Všimněte si, že je teď čtvrt na čtyři.“

Otevřel dveře do přípravný jídel a naskytl se jim pohled na Justina Minarda, jak sedí na židli, zatímco Ludvík stojí v

rohu a tváří se, jako by sřezil vězně.

„To je ten mladý muž, co slyšel štílet? Jsem velice štásten, že jsem spatřil jeho interesantní obličej. Předpokládám, pane Maigrete, že mám teď právo podat žalobu pro křivé nařčení a pro pokus o narušení domovní svobody.“

„Na to máte skutečně právo.“

„Přeji vám dobrou noc. Ludvíku, vyprovodte ty pány.“

Starý Gendreau otevřel ústa, ale neřekl nic. Pokud jde o Maigreta, tomu se podařilo vypravit ze sebe:

„Děkuji vám.“

Ludvík jim šel v patách a zase za nimi zavřel těžká vrata.

Stáli tu na levém chodníku Chaptalovy ulice zcela sami, zmateni, trochu znepokojeni, a Maigret se mechanicky obrátil k olejové skvrně na dřevěném dláždění, jako by se chtěl přese všechno přichytit něčeho hmatatelného.

„Víte, přísahám vám, že jsem nepil.“

„Já vám věřím.“

„A šílený taky nejsem.“

„Jistěže ne.“

„Myslíte, že vám to nějak uškodí? Něco jsem mlhavě zaslech...“

Tu noc měl Maigret na sobě svůj první žaket; trochu ho škrtil v průramcích.

/2. KAPITOLA/

Richard lhal

Deset minut před devátou paní Maigretová, vonící svěžestí a toaletním mýdlem, s úsměvem roztáhla záclony pokoje a vpustila do něho jásavé sluneční světlo. Nebyla vdaná moc dlouho a ještě nezvykla pohledu na spícího muže s chvějícími se nazrzlými konečky knírů, s čelem vrašticím se, když na něj sedne moucha, s hustými zježenými vlasy. Dala se do smíchu. Smála se pokaždé, když k němu ráno přistoupila se šálkem kávy v ruce a když na ni pohlédl zamlženýma a trochu dětskýma očima.

Bylo to silné, svěží děvče, takové, jaká člověk vídá jen v cukrářstvích nebo za mramorovými pulty mlékáren, silné děvče kypící životem, a přesto ji mohl nechat celé dny v malém bytě na bulváru Richarda-Lenoira, a ani chvíli se nenudila.

„Na co myslíš, Julku?“

V oněch dobách mu ještě neřkala Maigrete, ale už tehdy se k němu chovala s úctou, kterou měla v povaze, s touž úctou, jakou bezpochyby pociťovala kdysi k otci a jakou by cítila i k svému synovi, kdyby nějakého měla.

„Myslím...“

A přeřikal jí úryvek, který se mu vynořil v paměti ve chvíli, kdy po sotva dvouhodinovém spánku otevřel oči. Bylo to pár vět z vnitřního řádu policejní služby:

Bez výhrady platí, že příslušníci Bezpečnosti jsou povinni plnit své služební úkoly bez jakéhokoli časového omezení. Protože v každém započatém vyšetřování nebo sledování podezřelých musí být zásadně pokračováno bez přerušení, nemůže jim být zaručen nárok na volno v žádných předem stanovených hodinách nebo dnech.

Odešel z komisařství v šest hodin ráno, kdy ho přišel vystřídat jeho zástupce Albert Luce, a vzduch venku byl tak čerstvý, pařížské ulice tak lákavé, že se trochu prošel a málem by byl udělal okliku přes Tržnici, jen aby mohl čichat vůni jarní zeleniny a ovoce.

Několik set, několik tisíc pařížských policistů spalo v oněch dnech zrovna tak málo jako on. Návštěva cizího panovníka měla trvat právě jen tři dny, ale policie měla přesto plnou pohotovost a některé složky, jako dopravní stráž a brigády, které měly na starosti hotely, nádraží a dohled na cizince, byly na nohou už celé týdny.

Jednotlivé policejní složky i jednotlivá komisařství si navzájem půjčovaly lidi. Bylo přesně na minutu předem stanoveno, kde se král objeví, ale Svatojiřská čtvrť byla mimo okruh těchto míst a lidé, které bylo možno uvolnit, byli posláni na komisařství u Opery.

Anarchisté nebyli jediní, kdo policii nedávali spát. Muselo se počítat také s blázný, které takovéhle slavnostní příležitosti pravidelně přivádějí do transu; řádili také kapsáři a běhny o sto šest okrádaly venkovské tatíky, přilákané slavnostními průvody.

„To je Balthazarova káva?“ zeptal se.

„Proč se mě na to ptáš? Nechutná ti?“

„Chtěl bych vědět, proč jsi vybrala zrovna tuhle značku a ne nějakou jinou. Je lepší?“

„Každopádně není horší a jsou v ní ty obrázky.“

Zapomněl na album, do kterého pečlivě vlepovala obrázky přikládané do balíčků kávy a zobrazující nejrůznější květiny.

„Kdo bude mít tři úplné kolekce, má právo na ořechovou ložnici.“

Omyl se v umyvadle, neboť koupelna tehdy ještě v bytě nebyla. Snědl talíř polévky, jak to mívával z venkova po ránu ve zvyku:

„Kdy se vrátíš, to asi nevíš, vid?“

A on s úsměvem opakoval:

„...nemůže jim být zaručen nárok na volno a žádných předem stanovených hodinách nebo dnech...“

Zнала to nazpaměť. Už měla na hlavě klobouk. Ráda ho doprovázela do kanceláře, jako kdyby vedla dítě do školy, ale až ke komisařství nechodila, aby mu to nebylo trapné, kdyby potkal nějakého kolegu.

Úderem desáté se zastaví v La Rochefoucauldově ulici kabriolet komisaře, kůň bude hrbat kopyty a kočí převezme od pána otěže. Maxim Le Bret byl pravděpodobně jediný policejní komisař v Paříži, který měl vlastní ekvipáž a bydlil na Monceauxské pláni, v jednom z nových domů na Courcelleském bulváru.

Než se takto objevil na komisařství, zastavil se vždycky v Hochově klubu, aby si zašermoval, zaplavoval v bazénu a dal se

namasírovat.

Maigretovo hlášení leželo na jeho psacím stole a Maigret na ně myslel s nejasnou úzkostí, neboť to bylo jeho první závažné hlášení, pracoval na něm až do úsvitu s pedantickou přesností a snažil se, aby nezapomněl na nic z teorií, které měl ještě pořád v svěží paměti.

Flétnista Justin Minard se vrátil z Chaptalovy ulice s ním. Před dveřmi se oba zastavili.

„Jste ženatý?“

„Ano.“

„Nemyslíte, že vaše žena bude mít starost?“

„To je vedlejší.“

A Justin vešel dovnitř. Maigret si zaznamenal jeho výpověď a muzikant ji podepsal. Ale pořád ještě se neměl k odchodu. „Nemyslíte, že vám vaše žena vycinká?“

Opakoval s tichou tvrdošíjností:

„To je vedlejší.“

Proč to teď Maigretovi přišlo na mysl? Musel ho skoro vyhodit ze dveří, když začalo svítat. A pak se ještě flétnista se směsící ostýchavostí a sebejistoty zeptal:

„Dovolíte mi, abych se u vás zastavil?“

Podal na řečeného Ludvíka žalobu. Trval na tom. Všechny ty papíry ležely pěkně srovnané na komisařově stole, navrchu na každodenních méně významných hlášeních.

Maxima Le Breta většinou ani nebývalo vidět, jak vchází, neboť chodil chodbou a vstoupil přímo do své kanceláře, ale bylo ho slyšet, a tentokrát Maigretovi trochu zabušilo srdce.

Na lavici seděla sbírka obvyklých návštěvníků, povětšinou všelijací chudáci, trhani; Maigret je volal jednoho po druhém, vystavoval potvrzení o pobytu nebo vysvědčení o nemajetnosti, dělal si záznamy o ztracených nebo nalezených věcech a posílal do basy žebráky sebrané po bulvárech nebo pouliční prodavače, kteří neměli povolení.

Přímou pod černě orámovanými hodinami byl elektrický zvonek, a až se tento zvonek rozcinká...

Vypočítal si, že četba jeho hlášení a Minardovy výpovědi zabere přibližně dvanáct minut. Uplynulo dvacet minut a pořád ještě ho nikdo nevolal, ale podle lehkého cvaknutí poznal, že šéf chce, aby ho s někým telefonicky spojili.

Le Bretovu pracovnu oddělovaly od sálu komisařství vyfukované dveře. Skrz ně stěží doléhal nejasný šumot hlasů.

Telefonuje už snad Le Bret s Richardem Gendreaum, s nímž nejdříve seděl u téhož jídelního stolu?

Zvonek se neozval, ale pootevřely se dveře.

„Maigrete!“

Dobré znamení? Špatné znamení?

„Pojďte dál, chlapče.“

Než komisař usedl za stůl, přešel pokuřuje cigaretu několikrát dlouhými kroky po místnosti. Nakonec položil ruku na Maigretuv spis, povzdychl, a jako by hledal slova:

„Přečetl jsem si ten váš elaborát.“

„Ano, pane komisaři.“

„Udělal jste, co jste pokládal za svou povinnost. Vaše hlášení je velice jasné, velice podrobné.“

„Děkuji, pane komisaři.“

„Je v něm řeč dokonce i o mně.“

Maigret už otvíral ústa, ale komisař ho pokynem ruky zarazil.

„Naprostro vám to nevytýkám, naopak.“

„Šlo mi o to, abych věrně zaznamenal každé slovo, které bylo proneseno.“

„Celkem vzato, měl jste plnou možnost volně si dům prohlédnout.“

„Provedli mě po něm místnost po místnosti.“

„Mohl jste konstatovat, že nikde není nic nenormálního.“

„V pokoji, který Justin Minard označil, byla tylová záclona přichycená v okně, jako kdyby ho zavíral někdo ve spěchu.“

„To se mohlo stát kdykoli, není-liž pravda? Nic nedokazuje, že tam ta záclona nebyla přichycena už několik dní?“

„Otec, pan Felicián Gendreau-Balthazar, vypadal velmi rozrušený, když mě našel v domě.“

„Napsal jste poděšený.“

„Takový jsem měl dojem.“

„Znám Gendreaua osobně, několikrát týdně se s ním setkávám ve svém klubu.“

„Vím to, pane komisaři.“

Komisař byl velmi elegantní švihák, kterého bylo možno vidět všude, kde se scházela vyšší společnost, neboť se oženil s jednou z bohatých pařížských dědiček. Nejspíš právě proto se hleděl přes svůj mondénní způsob života přinutit k pravidelné práci. Měl víčka lehce svaštělá a v koutcích očí hluboké vrásky, bezpochyby v noci nespál, zrovna tak jako většinu jiných nocí, o moc víc než Maigret.

„Zavolejte mi Bessona.“

To byl jediný inspektor, kterého si po dobu královské návštěvy nechali na komisařství.

„Mám pro vás malý úkol, Bessone.“

Opsal na list papíru jméno a adresu flétnisty Justina Minarda.

„Zjistíte mi diskrétně všechno o tomhle pánovi. Čím dřív, tím líp.“

Besson se podíval na adresu, zaradoval se, když viděl, že je to v Paříži, a slíbil:

„Hned se tam vypravím, pane komisaři.“ A když komisař osaměl s Maigretem, nepatrně se pousmál a řekl tiše:

„A máme to. Myslím, že tohle je jediné, co se dá v téhle chvíli udělat.“

Jak tak seděl za svým černým stolem, prohlížel ušmudlané papíry a poslouchal stížnosti domovnic nebo výklady pouličních prodávačů, Maigret prožil nejvzteklejší chvíle svého života.

Na mysl mu přicházela nejkrajnější řešení, jako například aby okamžitě zažádal o propuštění.

Tak tedy podle komisaře se tu dalo udělat jediné to, že se zavede šetření o osobě flétnisty! Proč ho rovnou nezatknout a nezmlátit?

Maigret by byl mohl také zatelefonovat vrchnímu šéfovi nebo za ním zajít. Neboť Xaviera Guicharda, šéfa Bezpečnosti, znal osobně. Guichard často trávil prázdniny v Allieru v jejich sousedství a býval svého času přítelem jeho otce.

Neprotežoval ho v pravém slova smyslu, ale diskrétně nad ním z dálky, nebo spíš shůry bděl, a bezpochyby právě on už po čtyři roky překládal ustavičně Maigreta z místa na místo, aby si osvojil znalost všech koleček policejního systému.

„Minard není blázen. Opilý nebyl. Viděl, jak se okno otevřelo. Slyšel výstřel. A já na vlastní oči viděl na ulici skvrny od oleje.“ Tohle řekne, hezky zostrá. A bude požadovat...

To ho přivedlo na novou myšlenku, vyšel z místnosti a sešel po třech schůdkách dolů do strážnice, kde uniformovaní strážníci hráli karty.

„Řekněte mi, strážmistře, podali už hlášení všichni, kdo měli minulou noc službu?“

„Všichni ne.“

„Chtěl bych, abyste jim položil jednu otázku. Rád bych věděl, jestli někdo z nich nezahlédl mezi půlnocí a druhou hodinou ve čtvrti nějakou dion-boutonku. Šofér měl na sobě kabát z šedé kozinky a velké brýle. Jestli byl někdo ve voze, nevím.“

Tím hůř pro komisaře! ... v každém započatém vyšetřování nebo sledování podezřelých...

Znal svoje. Balthazar nebalthazar, ten případ patří podle všech pravidel jemu.

K polednímu na něj začalo jít spaní, ale ještě na něm nebyla řada, aby šel na oběd. Víčka ho pálila. Stalo se mu občas, že položil vyslýchaným dvakrát nebo třikrát tutéž otázku.

Besson se vrátil a kníry mu páchly absintem, vnukalo to představu posezení v chládku v nějaké hospůdce nebo v tlumeném světle terasy někde na bulvárech.

„Je tu ještě komisař?“

Už tu nebyl a Besson se posadil, aby sestavil hlášení.

„Chudák!“ povzdechl.

„Kdo?“

„Ten muzikant.“

A Besson, který překypoval zdravím – tučná, napjatá kůže se na něm jen leskla, vykládal dál:

„Především má tuberu, a to není nikdy žádná legrace. Už dva roky se ho pokoušejí poslat na hory, ale nechce o tom ani slyšet.“

Od Svatojiřského náměstí sem dolehl dusot koní. U Invalidovny byla ráno vojenská přehlídka a oddíly z různých kasáren se vracely do svých čtvrtí. Město bylo pořád ještě plné slavnostního ruchu, bylo vidět prapory, uniformy, vojenské hudby a vyšňoření hodnostářů spěchali do Elysejského paláce, kde se pořádala velká hostina.

„Mají byt o dvou místnostech do dvora, v pátém patře, a dům je bez výtahu.“

„Vy jste zašel k nim?“

„Popovídal jsem si s uhlířem, který bydlí v jejich domě, a pak s domovnicí, je ze stejného kraje jako já. Každý měsíc poslouchá stížnosti nájemníků kvůli té flétně, hraje na ni, jak je den dlouhý, a s oknem dokořán. Domovnice ho má docela ráda. Uhlíř taky, třebaže mu je dlužen nějaké dva nebo tři měsíce za uhlí, A pokud jde o jeho paničku...“

„Vy jste ji viděl?“

„Šla kolem, zrovna když jsem byl u domovnice. Silná bruneta, hezky při těle, oči samá jiskra. Taková nějaká Carmen. Věčně se jen lajdá po krámech kolem, v županu a v pantoflích. Dává si vykládat karty. Nadává mu. Domovnice dokonce tvrdí, že ho mlátí. Chudák chlap!“

Besson s námahou smolil pár vět, neboť sepisování zpráv nebylo jeho silnou stránkou.

„Sedl jsem do metra a zajel jsem za jeho kapelníkem do Clichyské restaurace. Nedá se mu nic vytknout. Nepije. Přichází vždycky pět minut předem. Je ke každému milý a kasírka na něj nedá dopustit.“

„Kde byl dneska ráno?“

„Nevím. Doma ne.“

Domovnice by mu to byla řekla.

Maigret vyšel z kanceláře, aby si v malém baru na Svatojiřském náměstí snědl dvě vajíčka a vypil pivo. Když se vrátil, našel na stole lísteček od strážníka.

Strážník Jullian pozoroval auto značky dion-bouton v jednu hodinu třicet, když parkovalo v Mansartově ulici poblíž domu číslo 28. Nebyl v něm nikdo kromě šoféra, který odpovídá danému popisu. Vůz zůstal v Mansartově ulici asi deset minut a odjel pak zase směrem k Blancheově ulici.

Pod hodinami to zacinkalo, Maigret se kvapně zvedl a otevřel vycpané dveře. Komisař už byl zpátky a Maigret mohl spatřit listy svého hlášení rozhozené po stole a na nich poznámky červenou tužkou.

„Pojďte dál, chlapče. Sedněte si.“

To byl dost výjimečný projev přízně, neboť komisař nechával rád své spolupracovníky stát.

„Počítám, že jste strávil dopoledne tím, že jste na mě nadával?“

Také on měl na sobě žaket, ale tento žaket šil nejlepší krejčí z Vendômeského náměstí a jeho vesty měly vždycky nejvybranější tóny.

„Pročetl jsem si ještě jednou pečlivě vaše hlášení. Je to ostatně výborné hlášení, myslím, že jsem vám to už řekl.“

Promluvil jsem si taky s Bessonem o tom vašem příteli flétnistovi.“

Maigret si dodal odvahy.

„Balthazarovi vám netelefonovali?“

„Ale ano, jenže rozhovor měl jiný tón, než myslíte. Richard Gendreau se zachoval bezvadně. I když si dělal z vás a z vaší horlivosti drobátko legraci! Čekali jste asi z jeho strany nějaké stížnosti? Dopadlo to docela naopak. Že jste mu připadal mladý a plný zanícení, to vás myslím neudiví. Právě proto si dopřál to zlomyslné potěšení, že vám zotvíral všechny dveře.“

Maigret byl zakaboněný a jeho šéf se na něho díval s jemným úsměvem, s oním úsměvem, který byl jakoby poznávacím znakem všech světáků, všech „blazeovaných“ elegantů, jak se tehdy s oblibou říkalo.

„Povězte mi teď, příteli, co byste byl na mém místě dnes ráno udělal?“

A protože Maigret neodpovídal, pokračoval:

„Vyzádat si příkaz k domovní prohlídce? Především, na podkladě čeho? Byla podána nějaká žaloba? V každém případě nikoli proti Gendreauovým. Je tu nějaký zjevný přečin? Naprosto ne. Je tu nějaký zraněný, nějaká mrtvola? Pokud můžeme vědět, tak ne. A vy jste dnes v noci prošel celý dům, prohlédl jste každý kout, viděl jste všechny obyvatele, některé dokonce v nejlhčím negližé.“

Chápejte mě dobře. Dovedu si domyslit všechno, co vám muselo od dnešního rána projít hlavou. Jsem přítelem Gendreauových. Stýkám se s nimi. Patřím ke stejné společnosti jako oni. Přiznejte, že jste mě proklínal.“

„Je tu výpověď a žaloba Minardova“

„Ten flétnista, už jsem u toho. V půl druhé ráno se pokusil násilím, nebo skoro násilím vniknout do soukromého domu pod záminkou, že zaslechl volání o pomoc.“

„Viděl...“

„Nezapomínejte, že byl jediný, kdo něco viděl, a že nikdo ze sousedů se ničím neznepokojil. Vžijte se do situace toho správce domu, zburcovaného kopáním do vrat.“

„Promiňte! Ludvík byl v půl druhé ráno úplně oblečený, a přitom ve chvíli, kdy Minard zazvonil, se v domě nesvítilo.“

„Budiž. Že správce byl úplně oblečený, to prohlašuje pořád jen ten váš flétnista, na to nezapomínejte. Ale připust' me to. Je to nějaký přečin? Minard si vykoledoval, že ho dost hrubě vyhodili. Ale jak byste si počínal vy, kdyby k vám uprostřed noci vtrhl nějaký zuřivec a tvrdil by, že se chystáte zamordovat svou ženu?“

Předstrčil před Maigreta své zlaté pouzdro a ten musel snad už postě připomenout, že cigarety nekouří. Byla to u Le Breta jakási mánie, gesto aristokratické blahosklonnosti.

„Vezměte tu věc teď z přísně úředního hlediska. Sepsal jste protokol a ten teď musí jít obvyklou cestou, to znamená, že bude předán policejnímu prefektovi, který posoudí, jestli ho má předat státnímu zastupitelství. A svou cestou půjde zároveň i flétnistova žaloba na správce domu.“

Maigret se na něj upřeně díval se zlobou v očích a znovu pomýšlel na to, že si zažádá o propuštění. Tušil už, co bude následovat.

„Rodina Gendreauových-Balthazarových patří k těm, na které jsou oči pařížské veřejnosti nejvíc upřeny. Kdyby mělo dojít k sebemenší nediskrétnosti, lecjaký vyděračský plátek by se s náramným potěšením chytil příležitosti.“

Maigret suše pronesl:

„Pochopil jsem.“

„A jste na mě rozhořčen, že ano? Myslíte si, že ty lidi chráním, protože mají moc nebo protože jsou to moji přátelé.“

Maigret natáhl ruku, aby sebral papíry a aby je roztrhal, jak se od něho žádá. Vrátil se pak do společné kanceláře a písmem tak pevným, jak jen bude s to, sepíše žádost o propuštění.

„A teď, kamaráde Maigrete, vám sdělím jednu novinku.“

Bylo to podivné: posměšky začínaly najednou znít přátelsky.

„Dnes ráno, když jsem četl vaše hlášení a když jsem pak s vámi hovořil, mně něco pořád nedávalo pokoj. Jako nějaká mlhavá vzpomínka. Nevím, jestli se vám to taky stává. Čím přesněji se člověk snaží upamatovat, tím je to neurčitější.“

Věděl jsem přesto dobře, že je to důležité, že je to dokonce s to celou tu otázku změnit. Nakonec jsem na to připadl až během oběda. Proti svým zvykům jsem jedl doma, protože u nás obědvali přátelé. Jak jsem se díval na svoji ženu, zachytil jsem jeden článek řetězu. To, co mně ráno nedávalo pokoj, to byla větička, kterou mi řekla ona. Ale jaká? Najednou, zrovna uprostřed jídla se mi to vybavilo. Než jsem včera odešel z domova, zeptal jsem se, jako to často dělávám:

„Co budete dělat dnes odpoledne?“

Nuže, moje žena mi odpověděla:

„Půjdu s Lízou a s Bernadettou na čaj do Saint-Honoré.“

Bernadetta je hraběnka d'Estirau. A ta Liza, to je Liza Gendreauová-Balthazarová: `

Odmklčel se a jiskrnými očima pohlédl na Maigreta.

„Tak je to, příteli. Potřeboval jsem se ještě dovědět, jestli Liza Gendreauová opravdu byla s mou ženou včera v pět hodin na tom čaji u Pihanových. Byla tam, žena mi to potvrdila. Ani slovem se nezmínila o tom, že by jela do Ansevalu. Jakmile jsem se vrátil sem, přečetl jsem si ještě jednou vaše hlášení.“

Maigretův obličej se rozjasnil, a už otvíral ústa, aby promluvil, celý vítězoslavný.

„Okamžik! Neukvapujte se. Dnes v noci jste pokoj téže Lízy Gendreauové našel prázdný. Její bratr vám prohlásil, že je v Nievre.“

„Tedy...“

„To pořád nic nedokazuje. Richard Gendreau s vámi nemluvil pod přísahou. Neměl jste žádný úřední příkaz, žádné právo klást mu otázky.“

„Ale teď...“

„Teď o nic víc. Právě proto vám radím...“

Maigret už nechápal. Bylo mu jako pod skotskou sprchou a nevěděl už, co si počít. Bylo mu horko. Cítil se pokořen, že se s ním jedná jako s dítětem.

„Už jste si naplánoval, co budete dělat o prázdninách?“

Málem by byl odpověděl něco neslušného.

„Vím, že úředníci mívají ve zvyku plánovat dlouho napřed, jak využijí všelijakých volných dní a dovolených. Ale když si to budete přát, mohl byste si vybrat prázdniny hned teď, hned ode dneška. Myslím si dokonce, že bych pak aspoň měl klidné svědomí. Zvlášť jestli nemáte v úmyslu vzdálit se z Paříže. Policista na prázdninách už není policista, a může si dovolit leccjaké pátrání, které by úřední instituce těžko mohly krýt svou autoritou.“

Zase naděje. Ale měl pořád ještě strach. Čekal nějaký další zvrat.

„Doufám pochopitelně, že na vás nedostanu žádnou stížnost. Kdybyste mi potřeboval něco sdělit nebo si ode mne vyžádat nějakou informaci, mohl byste mi zavolat na Courcelleský bulvár, do bytu. Moje číslo najdete v telefonním seznamu.“

Maigret už zase otvíral ústa, tentokrát aby poděkoval, ale komisař ho pomalu postrkoval ke dveřím; pak jako by si náhle vzpomněl ještě na zcela podružnou drobnost, prohodil jakoby mimochodem:

„Abych nezapomněl, Felicián Gendreau otec je už nějakých šest nebo sedm let pod poručnictvím rodinné rady, úplně jako nějaký mladý ztřeštěnec. Skutečnou správu majetku má už od matčiny smrti v rukou Richard. Vaší ženě se daří dobře? Už si zvykla na pařížský život a na svůj nový byt?“

Strohý stisk ruky a Maigret se octl znovu na druhé straně vycpaných dveří. Byl ještě celý zpitomělý a mechanicky kráčel k svému černému stolu, ale najednou padl jeho pohled na jednu z figur sedících na lavici za přepážkou

„pisárny“, jak kanceláři říkal.

Byl to flétnista Justin, oblečený v černém, ale tentokrát bez večerního fraku a bez běžového svrchníku, Justin Minard poklidně čekající mezi nějakým vandrákem a tlustou ženou v zeleném šálu, kojící nemluvně.

Hudebník na něho mrkl, jako by se ho chtěl zeptat, jestli může přistoupit k přepážce. A Maigret na něho maličko pokývl, aby naznačil, že o něm ví, srovnal svoje lejstra a seznámil jednoho z kolegů s věcmi, které bude třeba vyřídit.

„Nastupuju dovolenou!“ oznámil.

„Dovolenou? V dubnu, a zrovna když máme na krku toho cizího potentáta?“

„Ano, dovolenou.“

A kolega, který věděl o tom, že se Maigret nedávno oženil, zvěděl:

„Miminko?“

„Žádné miminko.“

„Marod?“

„Nic takového.“

To začínalo vypadat znepokojivěji, a kolega potřásl hlavou.

„Konečně, to jsou tvoje věci. I tak přeju příjemné prázdniny. Někdo má zkrátka štěstí.“

Maigret sebral klobouk, zapnul si manžety – v kanceláři si je sundával – a prošel dvířky, která oddělovala policisty od stran. Justin Minard se docela přirozeně zvedl a beze slova, taky docela přirozeně, s ním srovnal krok.

Schytal od ženy výprask, jak naznačoval Besson? Kráčel tu plavý, křehký, s růžovými tvářemi a modrýma očima a držel se Maigreta, jako se ztracený pes drží nějakého chodce.

Venku všechno zářilo sluncem, ze všech oken vlály prapory. Člověk měl dojem, že se vzduch ještě chvěje bubnováním a zvukem polnic. Lidé vesele kráčeli, a že viděli v posledních dnech pořád pochodující vojáky, většina mužů si vyšlapovala po vojensku.

Když se Minard konečně octl po Maigretově levém boku na chodníku, starostlivě se ho zeptal:

„Propustili vás?“

Myslel si zřejmě, že propustit úředníka je stejně snadné jako propustit flétnistu v orchestru, a byl nešťastný při představě, že je to celkem vzato kvůli němu.

„Nikdo mě nepropustil. Mám dovolenou.“

„Dovolenou!“

Znělo to nejistě. V jeho hlase bylo znepokojení, bezmála výčitka.

„Je jim milejší, abyste byl v téhle chvíli pryč, že? Nechájí tu věc zřejmě plavat, ne? A co moje žaloba?“

Hlas zněl teď tvrději.

„Mou žalobu ale doufám nechtějí zašantročit? Říkám vám rovnou, že bych si to líbit nenechal.“

„Žaloba jde svou cestou.“

„Tím líp! Mám totiž pro vás novinky. Aspoň jednu novinku...“

Došli na Svatojiřské náměstí, maloměstsky poklidně, s malou hospůdkou, odkud se šířila vůně bílého vína. Maigret docela samozřejmě vzal za dveře. Toto odpoledne byla opravdu ve vzduchu vůně prázdnin. Pocínovaný pult byl čerstvě naleštěn a vouvrajské víno svítilo ve sklenkách nazelenalými odlesky, které v člověku probouzely žízeň.

„Vy jste viděl v tom domě dvě služby, že? Tak jste mi to přece řekl?“

„Germainu a Marii,“ řekl Maigret. „Když nepočítám Ludvíkovu ženu, kuchařku.“

„No dobrá! A byla tam jen jedna.“

Z hudebníkových očí bylo možno vyčíst dětinskou radost, vypadal teď víc než kdy jindy jako oddaný pes, který přináší pánovi nějaké dřívko.

„Popovídal jsem si s mlékařkou, která nosí Gendreauovým mléko, má krám ve Fontainově ulici vedle té vinárny na

rohu. „Maigret se na něho díval v údivu, trochu v rozpacích, a nemohl se ubránit pomyšlení na to, jak ho ta jeho „Carmen“ linýruje. „Starší služka, Germaina, je od soboty v departementu Oise, kde její sestra čeká dítě. Mám vždycky celý den volno, chápete?“

„Ale co vaše žena?“

„To je vedlejší,“ opakoval jakoby nic. „Řekl jsem si, že bych vám třeba tu a tam mohl něčím pomoci, jestli budete ve vyšetřování pokračovat. Lidé ke mně bývají většinou milí, sám nevím proč.“

A Maigret si pomyslel: Kromě Carmen!

„Teď platím já. Ale ano! To, že piju jenom minerálku se šťávou, ještě neznamena, že nemůžu taky zaplatit skleničku. Ty prázdniny, to je jenom podfuk, že?“

Bylo to prozrazení služebního tajemství, když mrkl?

„Byl byste mě zklamal, kdyby tomu bylo jinak. Já tyhle lidi neznám. Osobně proti nim nemám nic. Ale jednou je fakt, že ten jejich Ludvík vypadá jako vrah a že lhali.“

Děvčátko v červených šatech prodávalo mimózy čerstvě přivezené z Nizy a Maigret koupil jednu kyticí pro svou ženu, která znala Azurové pobřeží jenom z barevné pohlednice představující Andělskou zátoku.

„Stačí jen říct, co mám dělat. Hlavně nemějte strach, že bych vám způsobil nějaké mrzutosti! Jsem tak navyklý mlčet!“

Díval se prosebným pohledem. Byl by rád nabídl Maigretovi ještě jedno vuvraské, aby ho přiměl k rozhodnutí, ale neodvažoval se.

„V těchhle domech je vždycky spousta utajeného svinstva; jenže nebývá utajené pro každého. Sluhové většinou moc povídají a dodavatelé toho vědí ažaž.“

Aniž si uvědomoval, že tím zpečetí uje jakousi spojeneckou smlouvu s flétnistou, Maigret bezděčně zamumlal:

„Slečna Gendreauová není v Ansevalu, jak její bratr tvrdil.“

„Tak kde tedy je?“

„Jelikož komorná Germaina v domě nebyla, je pravděpodobné, že jsem v pokoji služky viděl v noční košili Lizu Gendreauovou.“

Ta představa mu vadila. Strávil mládí ve stínu zámku, kde jeho otec dělal správce. Chtěl nechtěl si osvojil úctu k vznešenému panstvu, k boháčům. A nejzajímavější bylo, že stejné rozpaky pocítil i flétnista, hezkou chvíli se beze slova upřeně díval na svou vichyskou minerálku.

„Myslíte?“ zeptal se nakonec zmateně.

„V každém případě byla v pokojíku služky nějaká žena v noční košili. Tlusté děvče, z kterého šel trochu nepříjemný pach.“

A i tohle pomyšlení mu vadilo, jako kdyby slečinky z vysokých vrstev, jejichž jméno svítí velkými písmeny na chodbách metra, nemohly páchnout třeba jako venkovské holky.

Myšlenky obou mužů se na chvíli zatoulaly, jak tu seděli nad svými sklenkami ve smíšené vůni mimózy, bílého vína a jahod, s šíjími zahříványými slunečními paprsky, a Maigret se až zachvěl, když mu hlas jeho společníka připomínal skutečnost. Minard nejpřirozenějším tónem pronesl:

„Co budeme dělat?“

/3. KAPITOLA/

Otec Paumelle si připíjí

Doporučuje se, aby inspektoři měli doma černý frak, smoking a žaket, bez nichž není možno do určitých kruhů proniknout.

Tak to stálo v předpisech, které měl v paměti tak čerstvé jako katechismus před prvním přijímáním. Ale předpisy byly zřejmě sepsány s nadměrným optimismem. Anebo se to slovo „určitých“ muselo brát ve velmi omezeném smyslu.

Večer předtím zkoušel svůj frak s myšlenkou, že pronikne do prostředí navštěvovaného Gendreauovými, do Hochova klubu například, nebo do Haussmannova klubu, ale jediná manželčina větička postačila, aby se mu vrátil zdravý úsudek.

„Vypadáš krásně, Julku!“ zvolala, jak se tak zhlížel v skříňovém zrcadle.

Nebyla by si dovolila mluvit ironicky. Myslela to určitě upřímně. Ale v jejím přízvuku, v jejím úsměvu bylo přece jen něco nedefinovatelného, co ho varovalo, aby se nepokoušel vydávat za mladého clubmana.

Na náměstí Bastily troubili večerní čepobití. Oba se vyklonili z okna, a jak je tak pomalu začal ovívat večerní chládek, Maigretovi dalo čím dál větší práci, aby si uchoval svůj optimismus.

„Chápeš, jestli budu mít úspěch, mám poloviční jistotu, že se rovnou dostanu na Zlatnické nábřeží. A jakmile tam jednou budu...“

Po čem jiném mohl ještě prahnout jeho ctižádost? Patřit k Bezpečnosti, možná i k pověstné šéfově brigádě, jak se tehdy říkalo oddělení, které mělo v práci vraždy!

Stačí, aby měl s tím případem úspěch, to znamená, aby odhalil nejskrytější tajemství bohatého domu v Chaptalově ulici, aniž na sebe přitom upoutá pozornost.

Spal neklidně, a sotvaže se ráno v šest probudil, naskytla se mu další příležitost, aby pomyslel na svou příručku s jistou ironií.

Obnošená čepice, šátek a vesta jsou, jak zkušenost ukázala, velmi vhodným převlečením.

Tentokrát se paní Maigretová nezasmála, když se zhlížel v zrcadle. Pronesla s nádechem dojetí:

„Budeš si muset příští měsíc koupit nějaký oblek.“

To byla velmi jemná narážka. Znamenalo to, že jeho stará vesta není o moc obnošenější než to, čemu říká vycházkový oblek. Jinak řečeno, nemá zapotřebí nějak se přestrojovat.

A tak si nakonec vzal límec a kravatu a k tomu buřinku.

Počasi bylo pořád ještě nádherné, jakoby stvořené pro návštěvu panovníka, kterého měli za chvíli vézt do Versailles. Nějakých sto nebo dvě stě tisíc Pařížanů se už vydalo na cestu do královského města, jehož parky budou večer posety zamaštěnými papíry a prázdnými lahvičkami.

Co se týče Justina Minarda, ten asi právě odjíždí vlakem do Conflansu, aby se pokusil vyhledat tu zatroubenou Germainu, komornou Gendreauových.

„Jen jestli se mi ji podaří natrefit,“ řekl s odzbrojující dobrosrdečností, „a jsem si jist, že mi poví všechno, co ví. Nevím, v čem to vězí, ale lidé cítí vždycky potřebu vyprávět mi o svém životě.“

Bylo sedm hodin, když Maigret zaujal bojovou pozici v Chaptalově ulici, a byl rád, že si čepici a šátek nevzal, neboť první osobou, kterou potkal, byl strážník z jejich komisařství, který ho pozdravil jménem.

Jsou ulice, kde není zatěžko dělat „stojku“ díky pouličnímu ruchu, krámkům a kavárnám, ale Chaptalova ulice, krátká a široká, bez obchodů a takřka bez lidí, k nim nepatří.

Všechny záclony v domě Gendreauových-Balthazarových byly zatažené a stejně tomu bylo i u většiny oken v ulici. Maigret postával hned na jednom rohu, hned na druhém, trochu nespůj, a když se z jednoho domu vynořila první služka, která šla pro mléko do Fontainovy ulice vedle vinárny, měl dojem, že se na něho podezíravě dívá a že přidala do kroku.

To byla skoro nejhorší hodina z celého dne. Přestože svítlo slunce, vzduch byl ještě dost chladný, ale Maigret si nevzal svrchník, aby mu přes den nebylo horko. Chodníky byly doslova pusté. Vinárnu na rohu otevřeli až v půl osmé, Maigret tam vypil šálek mizerné kávy, která mu pak dlouho žbluňkala v žaludku.

Další služka s konvičkou na mléko, pak ještě jedna. Člověk měl dojem, že zrovna vstaly z postele a že se ještě ani neumyly. Pak se tu a tam začaly zvedat rolety, do ulice vyhlížely ženy v natáčkách a jedna jako druhá ho pozorovaly nedůvěřivým pohledem. Ale u Gendreauových se nic ani nepohnulo; teprve ve čtvrt na devět přišel z Loretánské ulice šofér v černé přiléhavé uniformě a zazvonil u vchodu.

Naštěstí právě otevřeli u Starého calvadosu. To bylo jediné místo v ulici, kam se bylo možno uchýlit, na rohu Hennerovy ulice kousek od Gendreauových, jejichž dům stál na protější straně. Maigret měl právě jen čas přejít práh. Ludvík v pruhované vestě otevřel vrata a prohodil s šoférem pár vět. Vrata zůstala otevřená, zůstávala zřejmě otevřená celý den. Na konci průjezdu bylo vidět dvůr zalitý sluncem, trochu zeleně, garáž a ze zvuků kopyt se dalo usuzovat, že jsou tam také stáje.

„Budete svačit?“

Neobyčejně tlustý chlapík, celý zarudlý, s malinkatými očkami, poklidně pohlížel na Maigreta. Ten sebou trhl.

„Co byste řekl jitrnici a sklenici jablečného vína? To je tak na lačno nejlepší.“

Takhle tedy ten den začal, den, jakých prožil Maigret později během své kariéry mnoho, ale který mu tehdy připadal jako zmatený sen.

Už samo místo bylo neobvyklé, Uprostřed té ulice soukromých paláců a nájemních domů vypadal Starý calvados jako venkovská krčma, kterou tu zapomněli, když se Paříž začala rozrůstat tímto směrem. Dům byl nízký, úzký. Sešlo se dolů po jednom schůdku a člověk se ocitl v dost tmavé a velmi chladné místnosti, kde se cínový pult sotva zaleskl a láhve jako by tu stály nehnuté na svém místě celé věky.

Pach byl také svérázný. Snad to dělala ta dvířka v podlaze, kterými byla místnost spojena se sklepem.

Stoupaly z nich zvláštní výpary, bylo v tom cítit kyselinu, jablečné víno a calvados, staré sudy a plíseň, a jiné pachy sem zároveň pronikaly z kuchyně. V pozadí místnosti vedly točité schůdky do mezipatra, a to všechno vypadalo jako divadelní dekorace; hospodský s velmi objemným tělem na krátkých nohách, s čelem paličáka, s malými a blýskavými očima, přecházel sem a tam jako herec.

Co mohl Maigret udělat jiného než přijmout, co se mu servírovalo? Ještě nikdy k snidani jablečné víno nepil. Zkusil to poprvé a proti očekávání pocítil, jak se mu hrudi rozlilo teplo.

„Čekám tu na jednoho člověka,“ pokládal za nutné prohlásit.

„Co je mi po tom!“

A pokrčil tlustými rameny, což mohlo znamenat také: „Vždyť to není pravda!“

V jeho pohledu bylo totiž cosi ironického, dokonce tak ironického, že se Maigret za chvíli začal cítit nespůj.

Hostinský za pultem také pojídal tlustou jitrnici a džbánec jablečného vína, který si byl natočil ve sklepe ze sudu, měl za čtvrt hodiny v sobě.

U Gendreauových bylo možno občas zahlédnout na dvoře šoféra; vysvlékl se z vesty a omýval teď hadicí auto, z něhož bylo vidět jen přední kola. Ale dion-boutonka to nebyla. Byla to černá limuzína s velkými měděnými reflektory. Chodců v ulici nepřibývalo, pár úředníků šlo kolem metru a služby nebo hospodyně spěchaly do krámků ve Fontainově ulici.

Do hospody žádný host nevstoupil, ale na točitých schůdkách se objevila ohromně tlustá žena, z níž bylo vidět napřed jen nohy v červených pantoflích, a beze slova vešla do kuchyně.

Policisté, kteří mají za úkol někoho střežit, jsou tímto úkolem plně vázáni; jejich činy jsou určovány pouze počínáním střeženého individua.

V prvním poschodí se rozhrnuly záclony v pokoji Richarda Gendreauxa. V té chvíli bylo právě devět hodin. Hospodský Starého calvadosu se pomalu kolébal místností s hadrem v ruce, a vypadalo to, jako by schválně nechtěl začít rozhovor.

„Zdá se mi, že mě nechává nějak čekat,“ řekl Maigret, který cítil potřebu zakrýt rozpaky.

Nebyl to jenom výčep, ale hospoda, kde se vyvaňuje. Na stolech byly ubrusy, stejně jako záclony červeně kostkované. Dvěma vzadu vnikaly sem už kuchyňské vůně a bylo slyšet, jak oloupávané brambory padají jedna po druhé do dřezu. Proč na sebe hospodský a jeho žena nemluví? Od chvíle, co žena přišla dolů, vypadali oba – přesněji řečeno všichni tři

– jako by hráli jakousi podivnou němohru.

Hospodský utíral sklenice a láhve, leštil cínovou desku pultu, pak na chvíli zaváhal před několika hliněnými džbánky, a nakonec si z nich jeden vybral. Bez ptaní nalil do dvou skleniček, ukázal na hodiny visící na zdi vedle reklamního kalendáře a pronesl jenom:

„Teď je pravý čas.“

Jeho malé oči pozorovaly každý pohyb Maigretovy tváře, když policista ochutnával jeho calvados, pak mlaskl jazykem a chopil se zase utěrky, kterou si zastrkoval za šle, pokud ji nepoužíval.

V půl desáté si šofér navlékl vestu a bylo slyšet rachot spouštěného motoru. Auto zajelo do průjezdu; o několik minut později se v něm usadil Richard Gendreau v šedém obleku a s karafiátem v knoflíkové dírce.

Byl hospodský jenom zlomyslný pitomec? Nebo snad právě naopak už všechno uhodl? Podíval se na odjíždějící auto, pak na Maigreta, pak lehce povzdychl a dal se zase do práce.

Ve tři čtvrti na deset vlezl znovu za pult, vybral jiný džbánek, nalil beze slova dvě sklenky a přistrčil jednu před svého zákazníka.

Maigret teprve později v průběhu dne pochopil, že je to jakýsi obřad nebo mánie. Každou půlhodinu naléval skleničku calvadosu, což vysvětlovalo trudovitost jeho pleti i ty oči ustavičně plovoucí v slzách.

„Děkuji vám, ale...“

Co naplat! Odmítnout nebylo možno. V pohledu, který na něho upřel, bylo tolik nesmlouvavosti, že alkohol, z kterého se mu už začínala motat hlava, raději vliil do sebe.

V deset hodin se zeptal:

„Máte telefon?“

„V mezipatru naproti klozetu.“

Maigret vylezl po točitých schodech a spatřil malou místnost, kde byly jen čtyři stoly s kostkovanými ubrusy. Strop byl nízký. Okna začínala hned u podlahy.

Balthazarovy pražírny... Operní třída... Sklady... Valmyjské nábřeží... Ředitelství... Auberova ulice...

Zavolal do Auberovy ulice.

„Chtěl bych mluvit s panem Richardem Gendreauem.“

„Kdo volá?“

„Řekněte, že volá Ludvík.“

Skoro ihned rozpoznal na druhém konci drátu Gendreauův hlas.

„Haló. To je Ludvík?“

Hlas zněl znepokojeně. Maigret zavěsil. Oknem mohl vidět správce, který si v pruhované vestě vyšel na chodník, jak tu poklidně pokuřuje cigaretu. Nežůstal tam dlouho. Zřejmě zaslechl zvonit telefon.

Jeho pán se vylekal a telefonuje mu.

Dobrá! Richard Gendreau je tedy v kanceláři, tam tráví zřejmě značnou část dne. Ludvík se nevracel, ale vrata pořád ještě nezavřeli.

Za oknem ve druhém patře, jehož záclony se právě rozhrnuly, se objevil mladičkový obličej. Byla to služtička Marie se špičatým nosem, s krkem připomínajícím oškubanou husu a s rozcuchanými vlasy, na nichž spočíval hezký krajkový čepeček. Měla na sobě černé šaty a přes ně zástěru, jakou nosívaly komorné a jakou Maigret viděl doposud jedině na divadle.

Měl strach, aby nežůstal v mezipatru moc dlouho a nevzbudil u hospodského nedůvěru. Přišel dolů zrovna včas, aby vypil třetí sklenku calvadosu, která mu byla nalita se stejnou nesmlouvavostí jako dvě předchozí. Zároveň se skleničkou k němu hospodský přistrčil talířek, na kterém byla kolečka jitrnice, a prohlásil: „Jsem z Pontfarcy!“

Pronesl to slovo s takovou vážností, že v něm bezpochyby byl nějaký tajuplný smysl. Vysvětlovalo to snad nějak tu jitrnici? Mají snad lidé z Pontfarcy ve zvyku lít do sebe každou půlhodinu skleničku calvadosu? Dodal:

„Z Pontfarcy u Vire!“

„Dovolíte, abych si ještě jednou zatelefonoval?“

Nebylo ještě ani půl jedenácté, a už v těch místech zdomácněl, začínal se cítit dobře, měl dokonce dost rozjařený pocit.

Okno mu připadalo legrační, sahá od podlahy až ke stropu a zvenčí je skrz ně vidět hosty odspodu.

„Haló! Volám dobře, je to pan Gendreau-Balthazar?“

Tentokrát se ozval hlas zlověstného Ludvíka.

„Mohl bych mluvit se slečnou Gendreauovou?“

„Slečna není doma. Kdo je u telefonu?“

Jako poprvé zavěsil a octl se zase v přízemním sále, kde hospodský, ještě vážnější než předtím, přepisoval jídelní lístek na břidlicovou tabuli a nad každým slovem se vždycky zahloubal.

Teď bylo otevřeno hodně oken, vyklepávali nad prázdnou ulicí koberce. Stará paní v černých šatech a s fialovým závojíčkem vedla na procházku pejska, který se před každým prahem zastavoval a zvedal nožku, ale žádnou loužičku neudělal.

„Tak nevím,“ zabrumlal Maigret s nuceným smíchem, „jestli přítel na tu naši schůzku nezapomněl.“

Jestlipak tomu hospodský věřil? Uhodl už, že je Maigret od policie?

V jedenáct hodin vyvedl ve dvoře u Gendreauových kočí hnědáka a zapřáhl ho do kočáru. Vraty tento kočí do domu nevešel. V domě jistě nespál, a tak se dalo předpokládat, že je tam ještě jeden východ.

Ve čtvrt na dvanáct sešel dolů Felicián Gendreau otec v žaketu, ve žlutých rukavicích, ve světlé žlutém klobouku, s hůlkou v ruce, s pečlivě navoskovanými kníry a kočí mu pomohl vylézt do vozu; ten se pak rozjel do Blancheovy ulice. Starý pán se bezpochyby projede po Bouloňském lesíku a poobědvá pak v klubu.

...doporučuje se, aby inspektoři měli doma černý frak, smoking a žaket...

A Maigret, který se pozoroval v zrcadle mezi lahvemi, se hořce usmál. A bezpochyby také žluté rukavice! A hůlku se zlatým knoflíkem! A přes lakové střevíce světlé kamaše!

Má to štěstí s tím svým prvním případem! Kdyby měl proniknout do jakéhokoli prostředí, mezi nějaké drobné měšťáky, mezi kramáře, hadráře, vandraky, bylo by to snadnější, zdálo se mu. Ale tenhle soukromý dům s vraty, která na něj působila posvátnějším dojmem než dveře chrámu, s tím mramorovým sloupovím, ba i ten dvůr, kde pro jednoho z pánů leští limuzínu a pro druhého pak zapráhnu koně!

Calvados! Nedá se nic dělat. Vydří až do konce. Nehne se ze Starého calvadosu tak dlouho, jak jen bude třeba.

Ludvíkovu ženu nespatriil. Zřejmě každé ráno nenakupuje, má v domě asi zásoby? Tohle panstvo ostatně jistě obědvá mimo dům.

Justin Minard měl štěstí. Je teď na venkově. Zabývá se teď Germainou Baboeufovou – její jméno se dozvěděl od mlékařky –, která je u sestry, nejspíš v nějakém počestném domečku se zahrádkou a se slepicemi.

„Myslíte, že vaše žena...?“

„To je vedlejší.“

A paní Maigretová se dnes rozhodla, že vygruntuje byt!

„Myslíš, že to stojí za to?“ řekl jí. „Budeme tu tak krátkou dobu! Jistě najdeme byt v nějaké příjemnější čtvrti.“

Netušil, že o třicet let později budou pořád ještě bydlet v témž bytě na bulváru Richarda Lenoira, rozšířeném pouze o pokoje sousedního bytu.

V půl dvanácté se u Starého calvadosu konečně objevili hosté, malíři v bílých pracovních šatech, kteří to tu už znali, neboť jeden z nich pozdravil hostinského důvěrným:

„Nazdar, Paumelle!“

Dali si aperitiv a hodili ho do sebe vstoje, a než se usadili u okna, prohlédli si tabuli s jídelním lístkem.

V poledne byly všechny stoly obsazené a paní Paumellová se vynořila občas z kuchyně s talíři v ruce, zatímco její manžel se staral o pití a chodil sem a tam ze sklepa do přízemí a z přízemí do mezipatra. Většinu zákazníků tvořili dělníci ze sousedních staveníšť, ale byli tu také dva kočí, jejichž fiakry stály před domem.

Maigret by byl rád zatelefonoval panu Le Bretovi a požádal ho o radu. Snědl a vypil toho příliš mnoho. Cítil se zmalátnělý, a být v Oise namísto flétnisty, byl by se asi natáhl někde v trávě pod stromem a s obličejem přikrytým novinami by si chvilku zdříml.

Začínal ztrácet sebedůvěru, ba i důvěru ve své povolání, chvílemi se mu začínalo zdát nicotné. Cožpak je to zaměstnání pro muže, povalovat se celý den v nějaké hospodě a pozorovat dům, ve kterém se nic neděje? Ti, co sedí tady kolem, mají práci přesně vymezenou. Po celé Paříži pobíhají lidé sem tam jako mravenci, ale aspoň vědí, kam jdou!

Nikdo například není nucen pít každou půlhodinu sklenku calvadosu s chlapíkem, kterému se čím dál víc kalí oči a jehož úsměv je čím dál znepokojivější.

Paumelle si z něho tropí žerty, je o tom přesvědčen. A co on může dělat? Jít si stoupnout na chodník, hezky na sluníčko, aby ho bylo vidět ze všech těch nesčetných oken v ulici?

To mu připomnělo jednu nepříjemnou vzpomínku, hloupou příhodu, která ho div nepřiměla odejít od policie. Stalo se to ani ne přede dvěma roky. Zařadili ho k „uliční stráž“ a měl speciálně za úkol starat se o kapsáře v metru.

Obnošená čepice, šátek a vesta jsou...

Tenkrát na to ještě věřil. Věřil na to v podstatě vždycky. Bylo to naproti Samaritance. Stoupal po schodech metra.

Zrovna před ním nějaký chlapík v tvrdáku hbitě přeřízl šňůru od kabelky nějaké staré paní. Maigret po něm skočil, zmocnil se taštičky z černého sametu a pokusil se muže zadržet, ale ten se dal do řvaní:

„Zloděj!“

A dav se pustil plnou silou do Maigreta, zatímco pán v tvrdáku se nenápadně vytratil.

Začínal teď mít pochyby o svém příteli Justinu Minardovi. To okno ve druhém patře se třeba otevřelo, no a? Otevřít okno uprostřed noci má každý právo. Jsou taky lidé, – kteří trpí náměsíčnictvím, začnou křičet...

Starý calvados se už zase vyprázdnil. Hostinský a hostinská nepromluvili spolu od rána ani slovo, každý dělal potichu své jako v dobře sehraném baletu.

A teď, ve dvě hodiny dvacet minut, se konečně něco událo. Ulicí dolů jelo pomalu auto, a byla to šedá dion-boutonka, kterou řídil šofér v kozinkové bundě s velkými brýlemi na očích.

Auto nezastavilo před domem Gendreauových, ale pomalu jelo kolem a Maigret mohl vidět, že vevnitř už nikdo nesedí. Vrhle se k oknu a podařilo se mu také zahlédnout číslo: B.780.

Běžet za vozem, který zahnul do Fontainovy ulice, nebylo možné. Stál tu s bušícím srdcem, a ani ne za pět minut jelo totéž auto kolem znovu, zase tak pomalu.

Když se otočil zpátky k pultu, Paumelle se na něho upřeně díval, ale nebylo možno uhodnout, co si myslí. Spokojil se s tím, že nalil dvě sklenky a jednu přistrčil před svého hosta.

Auto se už neobjevilo. Ve Versailleských zahradách předváděl v této chvíli balet Opery tanec nymf se vši parádou: slavnostně vystrojení pánové, sto tisíc lidí v ukrutné mačkanici, děti vyzvedávané na ramena, červené balónky, prodáváči kokosu a papírové praporky.

Chaptalova ulice naproti tomu podřimovala. Sotvaže tudy čas od času projel nějaký fiakr a koňská kopyta tlumeně zadusala po dřevěném dláždění.

Za deset minut čtyři se objevil Ludvík. Navlékl si přes pruhovanou vestu černé sako a na hlavě měl černý tvrdák.

Zůstal napřed chvíli stát mezi vraty, zapálil si cigaretu a drze vyfukoval kouř před sebe. Pak šel pomalu až na roh Fontainovy ulice a Maigret viděl, jak vchází do vinárny.

Brzy zase vyšel a zamířil zpátky. Na okamžik spočinul jeho pohled na vývěsním štítu Starého calvadosu, ale venku bylo

příliš světlo a uvnitř příliš tmavo, než aby mohl rozeznat sekretáře svatojiřského komisařství.

Čeká snad na někoho? Nebo se k něčemu váhavě rozhoduje? Šel až na roh Blancheovy ulice, a tam najednou jako by zahlédl někoho, koho Maigret nemohl vidět. Pak rychlými kroky zmizel.

Maigret by se byl málem pustil za ním. Zabránil mu v tom jakýsi pocit sebeúcty. Cítil, jak na něho hospodský upírá kalný pohled. Musel by si vymyslet nějaké vysvětlení, zeptat se, kolik je dlužen, zaplatit, a až by došel na roh Blancheovy ulice, Ludvík by už nejspíš byl daleko odtud.

Na mysl mu přišel jiný plán: klidně zaplatit útratu, využít Ludvíkovy nepřítomnosti a jít zazvonit naproti, říci, že chce mluvit se slečnou Gendreauovou nebo jednoduše s mladou Marií.

Neudělal ani jedno, ani druhé. Měl právě jen čas na to pomyslet, a už vyjel z Blancheovy ulice fiakr, Chaptalovou ulicí.

Kočí v klobouku z měkké kůže se bedlivě díval na čísla domů a zastavil se právě za domem Gendreauových. S kozlíku neslezl. Vypadalo to, že dostal nějaký příkaz. Praporek počítače měl sklopený.

Uplynuly nanejvýš dvě nebo tři minuty. V průjezdu se ukázal obličejík Mariin, špičatý jako myši rypáček; byla pořád ještě v zástěrce a v krajkovém čepečku. Pak zmizela, vrátila se s cestovním vakem, podívala se ulicí doleva a doprava a zamířila k vozu.

Maigret nemohl skrz sklo slyšet, co kočímu říká. Ten zůstal sedět na kozlíku, vytáhl vak, který zřejmě nebyl těžký, nahoru a položil ho vedle sebe.

Marie odhopsala zase zpátky. Byla v pasu útlá jako vosa a tak drobná, že se zdálo, jako by pod tíhou hustých vlasů musela co nevidět ztratit rovnováhu.

Zmizela a za okamžik se objevila nová osoba, žena, velká a dost silná dívka oblečená do modrého námořnického kostýmu, na hlavě modrý klobouk s bílým závojičkem, posetým drobnými puntíky.

Proč se Maigret začervenál? Protože ji den předtím zahlédl v košili v rozházeném pokojíku služky? Tohle služka určitě nebyla. Mohla to být jediná Líza Gendreauová. Zamířila trochu houpavým krokem k fiakru, při všem spěchu velice důstojná, a nasedla.

Maigret byl tak vzrušen, že si málem zapomněl poznamenat číslo vozu: 48. Hned si ho zapsal, a když si všiml, že ho Paumelle pozoruje, začervenál se ještě jednou.

„Tady to máme!“ povzdechl hospodský a rozhlížel se, jaký další džbánec by si tak mohl vybrat.

„Co tady máme?“

„Tak to halt chodí v těch takzvaných lepších rodinách.“

Vypadal rozjařeně, ale ani se přitom neusmál:

„Na tohleto jste čekal, že?“

„Jak to myslíte?“

Zatvářil se pohrdavě a přistrčil před Maigreta skleničku. Kabonil se a jeho výraz jako by Maigretovi říkal: Vy tedy chcete dělat tajnosti!

Maigret to chtěl napravit a zase si ho naklonit:

„To je slečna Gendreauová, že?“

„Káva Balthazar, ano, pane. A myslím, že ji v naší ulici hned tak zase neuvidíme.“

„Myslíte, že někam cestuje?“

Hospodský se na něho podíval v hlubokém opovržení. Dřtil svého mladého hosta celou vahou svých padesáti nebo šedesáti let, vahou všech těch skleniček, které vypil s lidmi všeho druhu, svou znalostí všech tajností této čtvrti.

„Pro koho pracujete?“ zeptal se s náhlou nedůvěrou. „Ale... nepracuju pro nikoho...“

Jenom se na něj podíval, ale ten pohled říkal: Lžeš! neomaleněji, než kdyby to bylo řečeno slovy.

Pak pokrčil rameny:

„Tím hůř!“

„Co jste si vlastně myslel?“

„Přiznejte se, že už jste tady kolem brousil.“

„Já? Přisáhám vám...“

Mluví přece pravdu. Chtělo se mu dokázat nějak svou pravdomluvnost. A ten druhý si ho klidně prohlížel, zdálo se, že váhá, a nakonec povzdechl:

„Splet jsem si vás s jedním přítelem hraběte.“

„Jakého hraběte?“

„Na tom nesejde, když to není pravda. Máte stejnou chuť a ramenama chvílemi krčíte zrovna tak.“

„Vy myslíte, že slečna Gendreauová odjela za nějakým hrabětem?“

Paumelle neodpověděl, neboť se díval na Ludvíka, který se zrovna zase objevil na rohu Fontainovy ulice. Protože předtím odešel Blancheovou ulicí, musel obejít celý blok. Zdál se nějak veselejší než před chvílí. Vypadal opravdu, jako by se procházel a nemyslel na nic, než aby užil slunce. Rozhlédl se opuštěnou ulicí a jako člověk, který si chce dopřát dobře zasloužený doušek bílého, vešel do vinárny na rohu.

„Chodí někdy sem?“

Suché, kategorické ne.

„Má odpornou vizáž.“

„Leckterej člověk má odpornou vizáž, ale s tím se dá těžko něco dělat.“

Narážel tím snad na Maigreta? Hovořil dál jakoby pro sebe, zatímco z kuchyně sem doléhal řinkot umývaného nádobí.

„Některej člověk je taky upřímněj, a některej ne.“

Maigret měl dojem, že schází jen maličkost, a mohl by dojít k významným objevům, ale tou maličností byla naneštěstí důvěra tohoto tlustého nasáklého calvadosem. Je už příliš pozdě, aby si ji mohl získat? Ztratil ji určitě ve chvíli, kdy

prohlásil, že není přítelem hraběte. Měl zřetelný pocit, že celé dopoledne bylo poznamenáno nedorozuměním.

„Patřím k jedné soukromé detektivní kanceláři,“ řekl nazdařbůh.

„Heleme se!“

Nedoporučil mu jeho šéf, aby policii do věci nemíchal? Vyrukoval se lží, aby se dověděl pravdu. Byl by dal v té chvíli hodně za to, aby mu bylo o dvacet víc a aby měl stejnou váhu a šířku jako chlapík, s kterým mluví.

„Tušil jsem, že se něco stane.“

„No a ono se to stalo, to jsou věci!“

„Tak podle vašeho mínění se už nevrátí?“

Zřejmě se strefoval pořád vedle, neboť Paumelle jen pokrčil rameny, dokonce trochu soucitně. Zkusil to tedy jinak.

„Teď je řada na mně,“ prohlásil ukazuje na hliněné nádoby.

Že by si s ním hospodský odmítl připít? Ten pokrčil ještě jednou rameny a zabručel:

„Touhle dobou by svědčilo spíš vypít si nějakou láhev.“

Došel pro ni do sklepa. Maigret si po všech těch skleničkách calvadosu, co za ten den vypil, připadal jako v mlze, ale Paumelle měl krok pořád stejně jistý a schodiště bez zábradlí, podobající se spíš žebříku, ho nelekalo.

„Koukejte, mládenče, aby člověk dovedl lhát, na to musí být starý vykuk.“

„Vy si myslíte, že já...“

Hostinský nalil sklenky.

„Kdopak by se obrátil na soukromou detektivní kancelář, aby se s tímhle zabývala? Hrabě ne, že? A tihle páni

Gendreauové teprve ne, ať je to otec nebo syn. A pokud jde o pana Huberta...“

„O jakého Huberta?“

„No vidíte! Neznáte ani rodinu.“

„On je tu ještě druhý syn?“

„Kolik domů je tady v ulici?“

„Nevím... Čtyřicet?... Padesát?“

„No dobrá! Tak je tedy spočítejte... A pak všude zaklepejte na dveře. Možná že najdete někoho, kdo vám dá informace. Co mě se týče, prosím za prominutí. Nevyhazuju vás. Můžete si tu zůstat, jestli se vám to líbí. Jenomže teď je doba, kdy si dávám šlofika, a to je svatý.“

Za pultem stála židle vyplétaná slámou a Paumelle se v ní uvelebil, obrácen k výkladu zády, ruce zkrřížil na břiše, zavřel oči, a takřka okamžitě se pohroužil v spánek.

Jeho žena, zřejmě proto, že už neslyšela žádný hovor, vystrčila hlavu ze dveří kuchyně, v jedné ruce hadr, ve druhé talíř, a pak se zase uklidněna vrátila k nádobí, Maigretovi nevěnovala jediný pohled. Ten si dost rozpačitě šel sednout k oknu.

/4. KAPITOLA/

Starý pán z Bouloňské třídy

S Minardem měli domluveno, že po návratu z Conflansu nechá na bulváru Richarda Lenoira lístek, aby mu oznámil, co je nového.

„Ale vždyť to nemáte vůbec při cestě!“ namítl Maigret. Dostalo se mu obvyklé odpovědi:

„Na tom nesejde.“

Maigret se ho také zeptal, dost ostýchavě, protože se obával, aby flétnistovi nebral kuráž:

„Čím tam chcete tu svou návštěvu zdůvodnit? Co jim máte v úmyslu říct?“

Teprve teď, z odstupu, když se po vyčerpávajícím dnu vracel osvětlenými bulváry domů, ho muzikantova odpověď trochu děsila.

„Já už na něco přijdu. Nemějte strach.“

Ale po chvilkové slabosti odpoledne, vyvolané možná opovrhlivým chováním hospodského od Starého calvadosu, možná tím, že mu dělalo velké potíže strávit ty skleničky, co do sebe od rána lil, Maigretova sebedůvěra už zase stoupla.

Dálo se v něm něco, co ještě neznal, a netušil, že takováhle náhlá změna se pro něj stane něčím příznačným, takže tím bude jednou na Zlatnickém nábřeží pověstný.

Prozatím jenom cítil, jak se mu celým tělem rozlévá příjemné teplo, a v jeho chůzi bylo víc důrazu, pohled, kterým se díval kolem sebe na lidi, omnibusy a světla, fiakry i tramvaje, byl pozornější.

Ještě před chvilkou v Chaptalově ulici měl komisaři za zlé, že mu dovolil zabývat se tímhle případem, a nebyl vzdálen myšlenky, že mu Le Bret vědomě provedl zlomyslný kousek.

Cožpak může jeden člověk úplně sám zaútočit na takovou pevnost, jako je dům Balthazarových? Pracují snad takhle ta esa z šefovy brigády? Ti mají k dispozici spoustu prostředků, spisy, kartotéky, spolupracovníky na nejrůznějších místech, informátory. Jestliže pokládají za potřebné dát sledovat deset osob, pošlou po různých stopách deset inspektorů.

Nu, a teď byl Maigret najednou rád, že je sám, že musí sám takhle slídit po všech zákoutích.

Netušil také, že právě takováhle bude jednou jeho metoda a že až bude sám velitelem zvláštní brigády a bude mít k službám celou malou armádu policistů, půjde občas ještě osobně na „stojku“, osobně bude sledovat podezřelého na ulicích a čekat celé hodiny v nějaké hospůdce.

Než odešel ze Starého calvadosu, kde mu Paumelle dával najevo už jenom naprostou lhostejnost, zatelefonoval ještě na dvě místa. Napřed na Městskou, neboť fiakr, ve kterém odjela Liza Gendreauová, měl barvy této společnosti. Nechal ho dlouho čekat u aparátu.

„Číslo 48 patří k vozovně v La Villette. Kočí se jmenuje Evžen Cornille. Nastoupil službu dnes v poledne. Je málo

pravděpodobné, že se do vozovny vrátí před půlnocí.“

„Nevíte, kde bych ho do té doby mohl zastihnout?“

„Obvykle stává na Augustinském náměstí, ale závisí to samozřejmě na tom, kudy jezdí. Je tam malá restaurace, která se jmenuje U Auvergnanů. Zdá se, že tam vždycky chodívá posvačit, když mu vybude čas.“

Pak zavolal ještě evidenci automobilů na prefektuře. Najít v rejstřících číslo auta trvalo trochu déle. Maigret telefonoval jakoby z komisařství, a tak mu navrhl, že ho zavolají sami.

„Zůstanu raději u telefonu.“

Konečně mu sdělili jméno a adresu: markýz de Bazancourt, Gabrielova třída 3.

Zase čtvrt' boháčů, bezpochyby nějaký soukromý dům s okny na Elysejská pole. Tam si nemohl dovolit zazvonit na dveře. Zastavil se cestou ve vinárně, aby odtud zatelefonoval.

„Mohl bych mluvit s markýzem de Bazancourt?“

Na druhém konci drátu se ozval nadutý hlas.

„V soukromé věci?“

Přítakal.

„Pan markýz zemřel před třemi měsíci.“

Nato se dost naivně zeptal:

„Nezastupuje ho někdo?“

„Prosím? Nerozumím. Všechno jeho majetek byl prodán, jedině dům ještě nenašel kupce.“

„Nevíte, kdo koupil tu dion-boutonku?“

„Nějaký mechanik z Akátové ulice poblíž třídy Velké armády. Jméno jsem zapomněl, ale myslím, že v té ulici jiná garáž není.“

V pět hodin nasedl Maigret na náměstí Etoile do metra a ve jmenované ulici skutečně našel garáž, ale ta byla zavřena a na kusu papíru bylo napsáno:

Informace vedle.

Z jedné strany byl švec, z druhé vinárna. Informace měli podat ve vinárně. Vinárník naneštěstí nic nevěděl.

„Dédé dneska nepřišel. To víte, má všelijaký fušky. Občas ho objednají, aby někam zajel.“

„Adresu do jeho bytu nemáte?“

„Bydlí v hotelu někde u náměstí Ternes, ale nevím v kterém.“

„Je ženatý?“

Maigret se neodvažoval moc vyptávat, a tak si nebyl zcela jist, ale měl dojem, že Dédé je pán dost zvláštní sorty, a jestli má nějakou družku, že by ji tak nejspíš potkal někde na chodníku mezi náměstím Etoile a náměstím Ternes.

Zbytek odpoledne strávil tím, že hledal kočího Cornille. Objevil hospůdku U Auvergnanů.

„Málokdy se stane, aby si sem nepřišel něco zakousnout.“

Ten den se to naneštěstí stalo. Jak tak jezdil sem a tam po městě, Cornille se zřejmě ani jedinkrát nedostal do blízkosti svého přístavu na Augustinském náměstí.

Konečně šel Maigret domů, vešel do vrat. Domovnice otevřela okénko uprostřed skleněných dveří.

„Pane Maigrete!... Pane Maigrete!... Mám pro vás něco důležitého...“

Byl to lístek, který si měl podle vzkazu přečíst dříve, než vejde do svého bytu.

Nechodte rovnou nahoru do bytu. Musím s vámi napřed mluvit. Čekal jsem tak dlouho, jak jen to šlo. Přijďte za mnou do Clichyské pivnice. Ta slečinka je nahoře s vaší ženou.

Váš zcela oddaný

JUSTIN MINARD

Setmělo se již úplně. Na chodníku zvedl Maigret hlavu: spatřil spuštěné záclony u jejich bytu a představil si ty dvě ženy, jak spolu sedí v malé jídelně, která jim sloužila za přijímací pokoj. Co si spolu mohou povídat? Paní Maigretová, jak ji zná, asi prostřela, možná že ji pozvala k večeři?

Nasedl do metra, vystoupil na Blancheově náměstí a vešel do prostorného sálu pivnice, který naplňovala vůně piva a kyselého zeli. Malý orchestr, skládající se z pěti hudebníků, právě vyhrával. Justin nehrál na flétnu, ale na basu, a za tím ohromným nástrojem vypadal ještě drobnější.

Maigret si sedl k jednomu z mramorových stolků, trochu zaváhal a nakonec si poručil misku zeli a jedno pivo.

Hudebníci dohráli a Minard přišel za ním.

„Prosím vás za prominutí, že jsem vás požádal, abyste přišel až sem. Bylo důležité, abych s vámi mluvil, ještě než se s ní uvidíte.“

Byl velmi vzrušený, možná i trochu znepokojený, a Maigret sám začal taky pociťovat nepokoj.

„Nenapadlo mě, že její sestra, když je vdaná, má jiné jméno než ona. Proto mi to trvalo zbytečně dlouho, než jsem ji našel. Její manžel dělá u dráhy. Je průvodčím a bývá často dva tři dny pryč. Bydlí v malém domku na svahu, kolem samá zeleň, na kolíku uvázaná bílá koza a záhonky zeleniny s dřevěným plotem kolem.“

„Germaina tam je?“

„Když jsem přišel, seděly obě dvě za stolem, před sebou ohromnou mísu plnou jeliť, a páchlo to děsně cibulí.“

„Ta sestra ještě neslehla?“

„Ještě ne. Čekají. Zdá se, že to může ještě pár dní trvat. Řekl jsem jim, že jsem pojišťovací úředník, že jsem se dověděl, že mladá paní bude mít miminko, a že to je ideální chvíle k tomu, aby podepsala pojistku.“

Houslista, který byl zároveň kapelníkem, pověsil na tyč ceduli s číslem, zaklepal koncem smyčce na pultík a Justin se omluvil a vylezl na pódium. Když se vrátil, vychrlil téměř jedním dechem:

„Nemějte strach. Myslím, že všechno dopadne velmi dobře. V pojistkách jsem dost honěný, protože to je koníček mé

ženy. Tvrdí, že budu žít tak nejvýš ještě tři roky a že... Ale na tom nesejde! Germaina je dost hezké děvče, hezky při těle, s velkým drdolem, který si musí každou chvíli přidržovat, a s očima, které působí hrozně legračně. Však uvidíte! Bez přestání se na mě dívala. Pak se mě najednou z ničeho nic zeptala, pro jakou společnost pracuji. Jednu jsem jí jen tak náhodou jmenoval, a hned chtěla vědět, kdo je mým šéfem. Zasypala mě spoustou jiných otázek, a nakonec prohlásila:

„Chodila jsem tři měsíce s jedním chlapcem, který byl taky u téhle společnosti.“

Pak vyhrkla beze všeho přechodu:

„To vás poslal Ludvík?“

Musel vylézt zase na pódium, ale po celou dobu, co hráli vídeňský valčík, pomrkal po Maigretovi, jako by ho chtěl uklidnit. Vypadalo to, jako by říkal: Nemějte strach! Počkejte, až vám to povím dál!

Dál přišlo toto:

„Prohlásil jsem, že to Ludvík nebyl.

„Ale hrabě taky ne!“ řekla na to.

Ne.

„No, pokud jde o pana Richarda... Řekněte, nejste vy snad nakonec člověk pana Richarda?“

Už máte představu, co je to za děvče? Nezbylo mi než se rozhodnout. Její sestra je mladší než ona. Je vdaná teprve rok. Byla služkou ve čtvrti Saint-Lazare a tam se s manželem seznámila. Germaině bylo docela vhod, že na ni může trochu udělat dojem. Jestli vám mám říct svoje mínění, je to děvče, jehož vášní je lidi omračovat. Musí se dělat zajímavou stůj co stůj, chápete?

Vzala si do hlavy, že je herečka. Když se najedla, zapálila si cigaretu, a přitom kouřit vůbec neumí.

V domě je jenom jedna místnost s velkou postelí a se zvětšeninou svatební fotografie v oválném rámu.

„Vážně nejste člověk pana Richarda?“

Má vypoulené oči, a když s vámi mluví, začne mít občas strnulý pohled. Člověka to přivádí do rozpaků. Vypadá to, jako by ji přeskočilo, ale je to jen dojem, duchapřítomnost neztrácí.

„Vidíš to, Olgo,“ prohodila s uštváním výrazem k sestře, „vidíš, jak je život v téhle společnosti složitý? Však jsem ti to říkala, že to ještě špatně skončí.“

Zeptal jsem se jí, kdy se miní vrátit do služby.

„Už do toho baráku ani nevstoupím.“

A chtěla pořád vědět... Tak jsem tedy...“

Hudba. Flétnista prosil Maigreta pohledem, aby byl trpělivý, aby se neznepokojoval.

„No tak tedy! Jestli jsem udělal chybu, co se dá dělat. Přiznal jsem jí pravdu.“

„Jakou pravdu?“

„Že slečna volala o pomoc, že jsem dostal od Ludvíka pěstí, že jste přišel vy a že vám ukázali nějaké děvče v košili a tvrdili, že je to Germaina. To ji rozzuřilo. Vysvětlil jsem, že nejde o žádné úřední vyšetřování, že se zabýváte tím případem soukromě a že byste byl rád, kdybyste se s ní mohl setkat, a než jsem domluvil, už se začala strojit. Ještě pořád ji vidím v krajkových kalhotkách a v podprsence, jak se přehrabuje v kufru a omlouvá se sestře.

„Chápeš,“ říkala jí, „nějaké mimino se nakonec na svět vždycky dostane, kdežto tohleto je pro mě otázka života a smrti.“

Byl jsem na rozpacích, ale pomyslel jsem si, že to pro vás bude užitečné, když ji vyslechnete. Nevěděl jsem, kam ji zavést. Nechal jsem ji u vás. Podařilo se mi říct vaši ženě na chodbě potichu pár slov. Bože, máte vy to milou ženu!

Požádal jsem ji, aby ji nenechala upláchnout.

Máte mi to za zlé?“

Jak by mu člověk mohl něco mít za zlé? Maigret moc klidný nebyl; ale přesto povzdechl:

„Možná že je to tak dobře.“

„Kdy se s vámi uvidím?“

Vzpomněl si, že se má o půlnoci setkat s kočím Cornillem.

„Možná že dnes večer.“

„Jestli se s vámi neuvidím, dovolím si zastavit se u vás zítra ráno, když ten dům teď znám. Jo, ještě jedna maličkost...“ Zrozačitel, zaváhal.

„Zeptala se mě, kdo zaplatí ty výlohy, a já jsem jí řekl... Nevěděl jsem, co odpovědět... Řekl jsem jí, aby si nedělala starost... Ale víte, jestli vám to bude dělat potíže, tak já...“

Tentokrát Maigret během hrani odešel a vrhl se k ústí metra. Pocítil trochu vzrušení, když doma spatřil pod prahem světlo, a ani nemusel vytáhnout klíč z kapsy, neboť paní Maigretová jeho kroky vždycky poznala.

Pohlédla na něj jako člověk, který ví co a jak, a vesele prohodila:

„Čeká tu na tebe roztomilé děvče.“

Dobrák paní Maigretová! Nemluvila ironicky. Chtěla být milá. To kuriózní stvoření tu sedělo opřeno lokty o stůl, před sebou použitý talíř a příbor, s cigaretou v ústech. Vyvalovala na Maigreta oči, jako kdyby ho chtěla spolknout. Ale maličko ještě zaváhala.

„A vy jste opravdu od policie?“

Raději jí ukázal legitimaci, a od toho okamžiku už z něho nespustila pohled. Před ní stála sklenička: paní Maigretová zřejmě vytáhla svou třesňovku, určenou pro slavnostní příležitosti.

„Asi jsi nevečeřel?“

„Ale ano, večeřel jsem.“

„V tom případě vás nechám o samotě. Musím umýt nádobí.“

Sklidila se stolu, vešla do kuchyně a trochu váhavě za sebou zavřela dveře.

„Váš přítel je taky od policie?“

„Ne. Ne tak docela. Jenom náhodou...“

„Je ženatý?“

„Ano. Myslím.“

Byl trochu nespůj v tom rodinném prostředí a s tímhle zvláštním děvčetem proti sobě. Ona se naproti tomu chovala jako doma, vstala, upravila si před zrcadlem na krbu svůj drdol a uvelebila se v křesle paní Maigretové se slovy:

„Dovolíte?“

Zeptal se ji:

„Znáte slečnu Gendreauovou už dlouho?“

„Chodily jsme spolu do školy.“

„Nemýlím-li se, jste z Ansevalu, že ano? To jste byly spolužačkami v ansevalské škole?“

Bylo mu divné, že by se dědička Balthazarových závodů učila v nějaké malé vesnické škole.

„Chci říct, že jsme stejně staré, až na nějaký měsíc. Jí bude příští měsíc jednadvacet a mně bylo jednadvacet před čtrnácti dny.“

„A vy jste chodily obě dvě do školy v Ansevalu?“ opakoval. „Ona ne. Byla v klášteře v Neversu. Ale bylo to v stejnou dobu.“

Pochopil. A od té chvíle se měl na pozoru, aby rozlišil od sebe lež a pravdu, pravdu a přibližnou pravdu, anebo to, co bylo jen pravděpodobné.

„Vy jste čekala, že se v Chaptalově ulici něco stane?“

„Vždycky jsem si myslela, že to špatně skončí.“

„Proč?“

„Protože se navzájem nenávidí.“

„Kdo?“

„Slečna a její bratr. Jsem v tom domě už čtyři roky. Přišla jsem tam, hned když stará paní zemřela. To víte, že zemřela při železničním neštěstí, když jela do Vittelu do lázní? Bylo to hrozné.“

Říkala to, jako kdyby byla tenkrát při tom, když vytahovali těch sto a několik mrtvol zpod trosek vagónů.

„Dokud byla naživu paní, chápete, tak na závěti nezáleželo.“

„Znáte tu rodinu dobře?“

„Narodila jsem se v Ansevalu. Můj otec se tam taky narodil. Můj dědeček byl jedním z hraběcích nájemců a se starým pánem hrával kuželky.“

„S jakým starým pánem?“

„Tak se mu tam v kraji pořád ještě říká. Vy nevíte nic? Já myslela, že policie má zprávy o všem.“

„Mluvíte bezpochyby o starém panu Balthazarovi?“

„O panu Hektorovi, ano. Jeho otec byl ve vsi sedlářem. Taky dělal v kostele zvoníka. Když bylo panu Hektorovi dvanáct, prodával po domech. Chodil od statku ke statku s bedýnkou na zádech.“

„To on založil Balthazarovy pražírny?“

„Ano. To ale mému dědečkovi nevadilo, aby mu až do konce života netykal. Dlouho se v kraji neobjevil. Když se tam pak zase ukázal, byl už boháčem a lidi se dověděli, že koupil zámek.“

„Komu zámek patřil?“

„No komu! Hraběti z Ansevalu přece.“

„Hrabě z Ansevalu už nežije?“

„Zbývá jeden. Ten, co chodí se slečnou. Nenalil byste mi ještě jednu skleničku toho likéru? To je likér od vás z domova?“

„Z kraje mé ženy.“

„Když si pomyslím, že ta opice – to nemyslím vaši ženu – měla tolik drzosti, že se vydávala za mě a že spala v mé posteli! Je to pravda, že jste ji viděl v noční košili? Je tlustší než já. O tom, jak vypadá, když se svlíkne, bych mohla ledacos povídat. Třebas ty její prsa...“

„Tak tedy starý Balthazar, majitel pražírny, koupil ansevalský zámek. Byl ženatý?“

„Kdysi byl ženatý, ale v téhle době byla jeho žena už mrtvá. Měl dceru, hezkou ženskou, ale trochu moc pyšnou. Měl také jednoho syna, pana Huberta, který nikdy nic pořádného nedělal. Byl to hodný chlapec, tak hodný, jako byla jeho sestra tvrdá. Hodně cestoval po cizích zemích.“

„To všechno se stalo, ještě než jste se narodila?“

„Samozřejmě. Ale trvá to dodnes.“

Maigret mechanicky vytáhl z kapsy zápisník a zapisoval si jména, tak trochu jako kdyby sestavoval rodokmen. Cítil, že s děvčetem, jako je Germaina, je přesnost nezbytná.

„Tak napřed tu byl Hektor Balthazar, kterému říkáte starý pán. Jak je to dlouho, co zemřel?“

„Pět let. Zrovna o rok dřív než jeho dcera.“

Maigret pomyslel na Feliciána Gendreaua, který byl sám už taky starý pán, a podivil se:

„Musel být hodně starý?“

„Bylo mu osmaosmdesát let. Žil o samotě v obrovském domě na Bouloňské třídě. Svůj podnik ještě sám spravoval, spolu se svou dcerou.“

„Se synem ne?“

„Nikdy! Jeho syn neměl ani právo vkročit do kanceláří. Vypláceli mu důchod. Bydlí na nábreží poblíž Pont-Neuf. Je tak trochu umělec.“

„Okamžik... Bouloňská třída... Dcera provdaná za Feliciána Gendreauxa.“

„Tak. Ale pan Felicián taky neměl právo zasahovat do správy podniku.“

„Proč?“

„Zdá se, že to kdysi zkusili, už je to dávno... Byl hazardní hráč... Ještě dneska je každé odpoledne na dostizích... Říká se, že provedl nějakou ničemnost se směnami nebo s šeky. Jeho tchán na něj už potom ani nemluvil.“

Jednou v budoucnosti měl Maigret poznat ten dům na Bouloňské třídě, se středověkými vížkami a okny, jeden z nejošklivějších, nejpřeplácanějších domů v Paříži. Měl také spatřit fotografii starého pána s křídově bílou pletí, s ostrými rysy, s dlouhými bílými lícousy a v redingotu, z něhož vykukovaly vedle černé kravaty jen dva úzké proužky náprsenky.

Kdyby byl obeznámenější s pařížským životem, byl by taky věděl, že starý Balthazar odkázal svůj dům se všemi nashromážděnými obrazy státu pod podmínkou, že z něho bude uděláno muzeum. Hodně se o tom po jeho smrti mluvilo. Víc než rok se experti dohadovali mezi sebou a vláda nakonec odkaz odmítla, neboť většina pláten byly falzifikáty.

Maigret uvidí jednou i podobiznu jeho dcery, s vlasy sčesanými na šíji, s profilem připomínajícím císařovnu Evženii, s obličejem stejně chladným jako obličej zakladatele nějaké dynastie.

Co se týče Feliciána Gendreauxa, toho znal, s těmi nabarvenými kníry, světlými kamašemi a hůlkou se zlatým knoflíkem.

„Zdá se, že starý pán nenáviděl všechny lidi včetně svého syna, pak i svého zetě a nakonec také pana Richarda, kterého dobře prokous. Výjimku dělal jen u své dcery a u své vnučky, slečny Lízy. Prohlašoval, že jedině ty jsou jeho krev, a zanechal po sobě závěť hodně zamotanou. Pan Braquement by vám o tom mohl vyprávět.“

„Kdo je pan Braquement?“

„Jeho notář. Bude mu už nějakých osmdesát. Všichni ostatní z něj mají strach, protože on je jediný, kdo ví.“

„Co ví?“

„To mi neřekl. Má to všechno vyjít na světlo, až bude slečně Líze jednadvacet, a proto v téhle chvíli tak zuří. Já nejsem ani při jednom, ani při druhém. Kdybych byla chtěla...“

Dostal nápad.

„Pan Richard?“ řekl, aby jí zahrál do noty.

„Dost se mi naběhal za sukněmi. Řekla jsem mu bez cavyků, že je na špatné adrese, a poradila jsem mu, ať si to jde zkusit u Marie.“

„Ta je dost hloupá, aby se dala nachytat,“ řekla jsem mu hezky bez obalu.“

„Zařídil se podle vaší rady?“

„To nevím. U těchhle lidí člověk nikdy neví. Jestli chcete slyšet můj názor – a já je znám! –, jsou všichni tak trochu pomatení.“

A ve chvíli, kdy to říkala, měla oči ještě vypoulenější a pohled

nepříjemně strnulý. Nakláněla se k Maigretovi. Vypadalo to, jako by ho chtěla uchopit za kolena.

„Ludvík pochází taky z Ansevalu?“

„Je to syn bývalého učitele. Někteří taky tvrdí, že je ve skutečnosti synem faráře.“

„Ten je při panu Richardovi?“

„Co povídáte? Ten by naopak slečně lizal paty. Zůstal se starým až do smrti. To on ho ošetřoval při jeho nemoci a ví toho jistě víc než kdo jiný, možná i víc než pan Braquement.“

„Nikdy se vám nedvořil?“

„On?“

Výprskla smíchy.

„To by pro něj bylo dost těžké! Když ho tak vidíte, černého, huňatého, vypadá jako mužský. Ale je především o hodně starší, než by se řeklo. Je mu přinejmenším pětapadesát. A není to opravdový mužský. Chápete? Proto taky jeho žena a Albert...“

„Pardon. Kdo je to Albert?“

„Komorník. Taky pochází z Ansevalu. Byl až do jednadvaceti žokejem.“

„Promiňte, ale provedli mě po celém domě, a neviděl jsem žádný pokoj, který...“

„Protože spí nahoře nad stájem, jako Jeroným.“

„Jeroným?“

„Kočí pana Feliciána. Mimo dům spí jenom Arsen, šofér, ten je ženatý a má dítě.“

Maigret nakonec počmáral jmény křížem celou stránku zápisníku.

„Jestli někdo na slečnu vystřelil, a mě by to neudivilo, byl to zaručeně pan Richard, asi se zas jednou hádali.“

„Hádají se často?“

„Dá se říct, že denně. Jednou jí tak stiskl zápěstí, že tam měla celý týden modré kruhy. Ale brání se a on sám taky občas utřil pořádné kopnutí, do nohou a možná i trochu výš. Ale vsadila bych se, že to nebylo na slečnu, ten vystřel.“

„Na koho tedy?“

„Na hraběte!“

„Na jakého hraběte?“

„Cožpak vy nic nechápete? Na hraběte z Ansevalu.“

„Pravda, je tu ještě jeden hrabě z Ansevalu.“

„Vnuč toho, který prodal zámek starému Balthazarovi. To slečna ho někde objevila, nevím kde.“

„Je bohatý?“

„Ten? Nemá ani vindru.“

„A chodí do domu?“

„Chodí za slečnou.“

„On... Chci říct...“

„Chcete vědět, jestli s ní spí? Nevěřím, že by na to měl chuť. Teď už chápete? Jsou všichni praštění. Rvou se jako psi. Jedině pan Hubert se do ničeho nemíchá, a tamti dva, bratr i sestra, se snaží taky ho do toho zatáhnout.“

„To mluvíte o Hubertu Balthazarovi, o synovi starého pána? Kolik je mu?“

„Nějakých padesát? Nebo možná o trochu víc? Je velice jemný, velice distingovaný. Když přijde, pokaždé si se mnou popovídá. No ne, ale teď v tuhle dobu mi už do Conflansu žádný vlak nejede a budu muset někde přespát. Máte tady nějakou postel?“

V jejím pohledu bylo něco tak vyzývavého, že Maigret zakašlal a mimovolně pohlédl ke dveřím kuchyně.

„Pokoje pro hosty naneštěstí nemáme. Teprve jsme se nastěhovali.“

„Vy jste novomanželé?“

A tato slova měla v jejích ústech smysl skoro neslušný.

„Najdu vám pokoj tady poblíž v hotelu.“

„Vy už si půjdete lehnout?“

„Ještě mám ve městě schůzku.“

„No pravda, lidi od policie asi nespí moc často doma v posteli. Je to zvláštní, vy na policistu vůbec nevypadáte. Zнала jsem jednoho, zdejšího strážníka, takový velký, hodně tmavý, Leonard...“

Maigret se to netoužil dovědět. Vypadala na to, že znala mužů hodně, včetně tamtoho pojišťovacího agenta.

„Počítám, že mě budete ještě potřebovat? Bylo by tu jedno řešení, že bych se k nim totiž vrátila, jako by se nic nestalo.“

Mohla bych vám každý večer vyprávět, co se přihodilo.“

Z kuchyně bylo slyšet řinčení kastrolů, ale to nebyla příčina, proč Maigret nabídku odmítl. Germaina ho doslova děsila.

„Uvidíme se zítra. Jestli chcete jít se mnou...“

Než si vzala zase klobouk a plášť, upravila si napřed ještě vlasy před zrcadlem a uchopila láhev s třeshnovkou:

„Dovolíte? Tolik jsem se namluvila, tolik jsem se napřemýšlela! Vy nepijete?“

Nestála mu za to, aby jí vysvětloval, kolik skleniček calvadosu do sebe za ten den chtěl nechtěl nalít.

„Mohla bych vám rozhodně ještě vyprávět spoustu věcí. Máte lidi, kteří píšou romány a neprožili ani čtvrtinu toho, co jsem prožila já. Kdybych se dala do psaní...“

Vešel do kuchyně a políbil ženu na čelo. Dívala se na něho rozveseleným pohledem, se zlomyslným plamínkem v očích.

„Možná že se vrátím dost pozdě.“

A ona řekla škádlivě:

„Jen nepospíchej, Julku!“

Jeden hotel byl pár domů před Voltairovým bulvárem. Na ulici se Germaina do svého společníka bez rozpaků zavěsila.

„Ty moje vysoké podpatky...“

Hrome! Byla zvyklá spíš na dřeváky!

„Vaše žena mi připadá moc milá. Vaří moc dobře.“

Netroufal si dát jí peníze na zaplacení pokoje. Vešel do kanceláře hotelu a začervenal se; když se ho noční vrátný zeptal:

„Má to být na celou noc, nebo na chvíli?“

„Na celou noc. Jenom pro slečnu...“

Zatímco zřízenec prohlížel tabuli s klíči, Germaina se do něho zavěsila ještě víc – teď, když nemusela šlapat, už bez omlouvání. „Osmnáctka. Je to ve druhém patře vlevo. Počkejte, ať vám dám ručníky.“

Maigret se radši ani nepokoušel připamatovat si, jak se s ní rozloučil. Na schodech byl pás červeného koberce. Držela v jedné ruce dva ručníky, ve druhé klíč připevněný k měděné destičce. Vrátný se už zase ponořil do čtení novin.

„Nemáte už určitě nic, na co byste se mě chtěl zeptat?“

Zastavila se na prvním schodu. Oči měla vypoulenější a strnulejší než kdy jindy. Proč musel najednou myslet na kudlanku nábožnou, která samečky po koitu požívá?

„Ne... Dnes ne...“ vykoktal.

„Zapomněla jsem, že máte schůzku.“

Ironicky stáhla vlhké rty.

„Tak zítra?“

„Ano, zítra.“

Tak nějak se to aspoň muselo odehrát. Maigret nebyl ještě na takovéhle věci zvyklý. Pamatoval si jenom na pach louhu, který vdechoval, když se řítíl schodištěm metra, na cvaknutí automatických dveří, na dlouhou jízdu v šeru podzemí se siluetami, které se komíhaly při každém zakymácení vozu, s tvářemi nahlodávanými elektrickým světlem a s ospalýma očima.

Zabloudil v opuštěných, stěží osvětlených ulicích poblíž Villetteké brány a nakonec našel prostornou halu plnou odpočívajících fiakrů s ojei třícími do vzduchu, a zezadu, z druhé strany dvora, dýchalo teplo stájí.

„Cornille? Ne, ještě se nevrátil. Chcete na něj počkat?“

Až v půl jedné se na něj udiveně zadíval namol opilý kočí.

„Ta dámička z Chaptalovy ulice? Počkejte! Ta mi dala frank spropitného. A ten vysoký tmavovlasý chlap...“

„Jaký vysoký tmavovlasý chlap?“

„No safra, ten, co mě zastavil v Blancheově ulici a řekl mi, abych zajel do Chaptalovy ulice a počkal před číslem... před číslem... To je zvláštní, že si čísla nikdy nezapamatuju... A přitom při mým podolání...“

„Zavezl jste ji na nádraží?“

„Na nádraží? Na jaký nádraží?“

Oči mu tonuly v slzách a Maigretovi málem postříkala kalhoty slina z tabákového žvance, který vyplivl dlouhou přímou čarou před sebe.

„Především to nebylo na nádraží... A pak... pak...“ Maigret mu taky strčil do ruky frank.

„Byl to ten velký dům, co je naproti Tuileriím, na takovém náměstíčku... Počkejte... Má jméno po jedné památné budově... Vždycky si jména těchhle památných budov pletu... Hotel Louvre... Pojď, víjé, stará...“

Metro už nejezdilo, autobusy a tramvaje taky ne, a tak Maigret musel šlapat pěšky nekonečnou Flanderskou ulicí, než se dostal k světlům oživenější části města.

V Clichyské pivnici už jistě zavřeli a Justin Minard se bezpochyby vrátil zase do svého bytu v Enghienské ulici a hádal se tam teď asi se ženou.

/5. KAPITOLA/

První touhy Maigretovy ctižádosti

Začal se zrovna holit před zrcátkem, které si pověsil v jídelně na kliku u okna. Byla to jeho mánie, běhat takhle ráno všude za svou ženou, upravovat se hned v té a hned v oné místnosti, možná proto, že tohle bývaly jejich nejhezčí, nejdůvěrnější chvíle. Je pravda, že paní Maigretová měla jednu cennou vlastnost: bývala po probuzení zrovna tak svěží, zrovna tak veselá jako uprostřed odpoledne. Otevřeli okno a vdechovali čerstvý vzduch. Bylo slyšet údery kladiva v kovárně, rachot nákladních vozů, řehání koní, bylo možno postřehnout dokonce i teplé závany koňského trusu, jak čistili stáje stěhovací služby ve vedlejším domě.

„Myslíš, že je opravdu bláznivá?“

„Kdyby byla zůstala ve své vesnici, kdyby se byla vdala a měla deset dětí, tak by to pravděpodobně nebylo vidět. Jedině že by možná neměly všechny stejného tatů, víc nic.“

„Podívej, Maigrete! Myslím, že tvůj přítel přechází po chodníku.“

Vyklonil se s namydleným obličejem a rozeznal Justina Minarda, jak na něho bez jakékoli netrpělivosti čeká.

„Nevezmeš ho nahoru?“

„To nestojí za to. Jsem za pět minut hotov. Mělas dneska v úmyslu někam jít?“

Maigret se jí ptal málokdy, co bude během dne dělat, a hned uhodla, oč jde.

„Ty chceš, abych si tu slečinku vzala na starost?“

„Je dost možné, že tě o to poprosím. Jestli ji nechám v Paříži, bude muset stůj co stůj mluvit, a bůhví na koho se obrátí a co bude vyprávět.“

„Jdeš teď za ní?“

„Rovnou odtud.“

„Bude ještě v posteli.“

„Pravděpodobně“

„Vsadím se, že budeš mít co dělat, aby ses jí zbavil.“

Když vyšel ze vrat, Minard se k němu s naprostou samozřejmostí připojil a kráčeje vedle něho položil mu otázku:

„Co budu mít dneska za úkol?“

A o mnoho let později si Maigret připamatoval, že malý flétnista byl první, kdo ho oslovil jako šéfa.

„Viděl jste ji? Dověděl jste se něco nového? Skoro jsem nespál. Zrovna ve chvíli, kdy jsem už už usínal, se mi v hlavě vynořila jedna otázka.“

Jejich kroky cvakaly po chodníku bulváru Richarda Lenoira. V dálce bylo vidět Voltairův bulvár, plný pohybu.

„Jestliže bylo vystřeleno, je samozřejmé, že bylo vystřeleno na někoho. A tak jsem si položil otázku, jestli ho výstřel zasáhl. Nenudím vás?“

Zcela naopak, neboť právě tuhle otázku si Maigret sám už taky položil.

„Předpokládejte, že výstřel nikoho nezasáhl. Je samozřejmě těžké žít se do situace lidí, jako jsou tihle... Ale přesto se mi zdá, že by se nenamáhalo nastrojit celý ten tyátr, kdyby nebyl nikdo mrtvý ani raněný... Chápete?... Jakmile mě vyhodili ze vrat, honem pokoj upravili, aby vzbudili dojem, že do něj nikdo nevkročil... A ještě jedna maličkost: jestli si vzpomínáte, v té chvíli, když mě správce vystrkoval, nějaký hlas z prvního patra zavolal:

„Pospěšte si, Ludvíku!“

Jako kdyby tam nahoře měli něco nepříjemného, že ano? A slečinku strčili do pokoje pro služby nejspíš proto, že byla příliš rozčilená, než aby mohla hrát svou roli...

Mám celý den pro sebe... Můžete mě poslat, kam budete chtít...“

Vedle hotelu, kde Germaina přenocovala, byla kavárna s terasou a s bílými mramorovými stolky. Číšník s licousy, který jako by vypadl z reklamního kalendáře, leštil zrovna skla křídou.

„Počkejte tu na mě.“

Trochu přitom zaváhal. Byl by málem poslal Minarda nahoru místo sebe. Kdyby se byl někdo zeptal, proč se potřebuje s komornou setkat, bylo by mu zatěžko odpovědět. Pravda je, že toho rána měl chuť být všude zároveň. Myslel skoro toužebně na hostinec U starého calvadosu a mrzel se na sebe, že není tam za sklem výlohy a nepozoruje dům v Chaptalově ulici, osoby, které vcházejí a vycházejí. Teď, když znal jeho obyvatele trochu líp, měl dojem, že pohled na Richarda Gendreaua, jak nasedá do auta, na jeho otce, jak kráčí ke kočáru, na Ludvíka, jak přichází na chodník nadýchat se čerstvého vzduchu, by měl v jeho očích přesný význam.

Byl by chtěl být také v hotelu Louvre na Bouloňské třídě a dokonce i v Ansevalu.

Jenomže ze všech těch osob, které ještě před dvěma dny vůbec neznal, měl přístup pouze k jediné, a té se instinktivně držel.

Zvláštní věc, tenhle pocit měl kořeny v dětských a jinošských snech. Studií medicíny musel po dvou letech nechat, protože mu zemřel otec, ale ve skutečnosti neměl beztak nikdy v úmyslu stát se opravdovým lékařem, ošetřovat nemocné.

Abychom řekli všechno, povolání, po jakém vždycky toužil, neexistovalo. Ještě jako hoch doma na vsi měl dojem, že spousta lidí není na svém místě, že vykročili nesprávnou cestou, a to jedině z nevědomosti.

A představoval si člověka velice inteligentního, a zejména velice chápavého, který by byl asi tak něčím jako lékař i kněz zároveň, člověka, který by dovedl na první pohled pochopit osud druhého.

To, co před chvílí odpověděl, když se ho žena ptala na Germainu, bylo taky v téhle linii: kdyby byla zůstala v Ansevalu...

K tomuto člověku by se chodilo na poradu, jako se chodí na poradu k doktorovi. Byl by tak trochu napravovatelem osudů. Nejenom pro svou inteligenci. Možná že ani nebylo třeba, aby byl nějak mimořádně inteligentní? Ale proto, že by byl schopen žít život všech lidí, vžít se do jejich stavu.

O tomhle Maigret nikdy s nikým nemluvil; netroufal si ani moc na to myslet, protože by si byl připadal sám sobě směšný. Ale když nemohl dokončit studia medicíny, náhoda ho přivedla k policii. Celkem vzato, byla to skutečně jenom náhoda? A nejsou právě policisté občas napravovateli osudů?

Celou předcházející noc prožil hned v bdění, hned ve snu s těmito lidmi, které sotva znal, o nichž skoro nic nevěděl, počínaje starým Balthazarem, který zemřel už před pěti lety, a teď si tu přiváděl do Germainina pokoje, na jehož dveře zaklepal, celou tu rodinu s sebou.

„Dál!“ odpověděl lenivý hlas.

Potom, vzápětí nato:

„Počkejte! Zapomněla jsem, že jsou dveře zamčené.“

Šlapala po koberci bosa. Byla v košili, vlasy jí padaly až na bedra a těžká ňadra se vzdouvala mízou. Nějakou dobu už ale musela být vzhůru, neboť na nočním stolku bylo vidět táč se zbytkem čokolády a s drobkou rohlíku.

„Půjďme ven? Je potřeba, abych se oblékla?“

„Můžete si zase lehnout anebo na sebe něco natáhnout. Chtěl bych si s vámi jenom pohovořit.“

„Nepřipadá vám to legrační, že jste celý oblečený, když já jsem v noční košili?“

„Ne.“

„Vaše žena není žárlivá?“

„Ne. Rád bych, abyste mi řekla něco o hraběti z Ansevalu. Nebo spíš... Znáte dům a všechny, kdo v něm bydlí a kdo tam přicházejí... Představte si, že je jedna hodina ráno... Jedna hodina ráno... Z pokoje slečny Gendreauové se ozve hádka... Sledujte mě pozorně... Kdo by podle vás mohl v jejím pokoji být?“

Začala se česat před zrcadlem, a jak zvedala paže, bylo vidět chomáčky rusého chmýří v podpaží a látkou růžově prosvítalo její tělo. Usilovně přemýšlela.

„Ludvík?“ zeptal se, aby jí pomohl.

„Ne. Ludvík by tak pozdě nahoru nešel.“

„Počkejte. Na jednu maličkost jsem zapomněl. Ludvík byl úplně oblečený, ve fraku, v bílé náprsence, s černou kravatou. Mívá ve zvyku chodit pozdě spát?“

„Někdy, ale to nezůstává takhle ustrojený. To musel být v domě někdo cizí.“

„Což například Hubert Balthazar, strýc slečny Gendreauové, nemohl ten být v pokoji své neteře?“

„Nemyslím, že ten by přišel v jednu ráno.“

„Kdyby byl přišel, kde by ho byla přijala? Počítám, že v salónech v přízemí?“

„Určitě ne. Takhle to v Chaptalově ulici nechodí. Každý si žije sám pro sebe. Salóny jsou jenom pro recepci. Jinak je každý zavrtaný ve svém koutě.“

„Richard Gendreau by byl mohl k sestře zajít?“

„Určitě. Často to dělal. Zvlášť když byl rozzuřený.“

„Nosil někdy revolver? Už jste u něj viděla v ruce revolver?“

„Ne.“

„A u slečny Gendreauové?“

„Moment! Pan Richard má revolvery dva, jeden velký a jeden malý, ale ty jsou v jeho psacím stole. Slečna má v zásuvce v nočním stolku taky jeden, s perleťovou rukojetí. Každý večer ho položí na noční stolek.“

„Je bázlivá?“

„Ne. Podezřivá. Jako každá taková semetrika si pořád představuje, že na ni ostatní mají spadeno. Když vám povím, že ve svém věku je už i lakomá! Schválně nechává povalovat peníze, které má spočítané, aby zjistila, jestli ji někdo neokrádá. Služka, která tam byla před Marií, se na to nechala nachytat a dostala výpověď.“

„Stalo se někdy, že přijala hraběte ve svém pokoji?“

„Přímo ve svém pokoji snad ne, ale v budoáru, který je hned vedle.“

„V jednu hodinu ráno?“

„Pravděpodobně ano. Četla jsem knížku o Alžbětě Anglické, jedné královně... Znáte to? Je to román, ale prý je to pravda... Byla to chladná ženská, která se nemohla s nikým milovat. Nepřekvapilo by mě, kdyby to se slečnou bylo taky tak.“

Hřeben praskal ve vlasech, Germaina se nakrucovala v kyčlích a občas se na Maigreta podívala do zrcadla.

„Já naštěstí nic takového neznám!“

„Nemohlo to být třeba tak, že pan Richard zaslechl ve druhém patře nějaké zvuky a přišel nahoru s revolverem?“

Pokrčila rameny.

„Proč by to dělal?“

„Aby přistihl milence své sestry...“

„To by mu bylo docela fuk. Pro tyhle lidi mají význam jedině peníze.“

Nakrucovala se před ním pořád dál, netušila, že je daleko odtud, tam v tom pokoji v Chaptalově ulici, a pokouší se v něm lidi rozestavit jako na divadle.

„Přišel už někdy hrabě z Ansevalu s nějakým přítelem?“

„Možné to je, ale to byl potom tedy přijat dole, a dolů já jsem přicházela málokdy.“

„Telefonovala mu slečna Líza někdy?“

„Nemyslím, že by měl telefon. Nevolala ho; to on ji vždycky čas od času zavolal, nejspíš odněkud z kavárny.“

„Jak ho oslovovala?“

„Jakube, přirozeně.“

„Jak je starý?“

„Asi pětadvacet. Je to hezký chlapec, ale podle vzezření trochu syčák. Vypadá vždycky, jako by se lidem poškleboval.“

„Je to člověk, u kterého se dá očekávat, že by měl v kapse zbraň?“

„Určitě.“

„Jak to, že to říkáte tak přesvědčeně?“

„Protože je to už takový typ. Četl jste Fantomase?“

„Otec, pan Felicián, byl na straně dcery, nebo na straně syna?“

„Na ničí straně. Nebo ještě spíš na mojí straně, když to chcete vědět. Stalo se taky, že přišel třeba ke mně do pokoje v osm ráno v pantoflích, že prý potřebuje přišít knoflík.

Ostatní si ho skoro ani nevšímají. Sluhové mu říkají starý hazard nebo taky kníráč. Kromě Alberta, který je jeho osobním komorníkem, se nikdo nestará o to, co říká. Ví se, že na tom nezáleží. Jednou jsem mu to vpálila docela bez obalu:

„Jestli se budete pořád takhle vzrušovat, tak vás ještě klepne mrtvička. To si hodně pomůžete!“

Ale to mu nevadí, začíná si pořád znova. Teď je na řadě Marie, a nevím, jestli ta si dala říct...

No ne, vás to nepřivede do rozpaků, když se díváte na ženu, jak se upravuje?“

Maigret vstal, hledal klobouk.

„Kam jdete? Přece mě tu nenecháte úplně samotnou?“

„Mám nějaké důležité schůzky. Za chvilku vám přijde dělat společnost ten můj přítel, co vás přivezl.“

„Kde je?“

„Dole.“

„Pročpak jste přišel nahoru bez něj? Přiznejte se, že jste měl něco za lubem! Nemůžete se odvážit? To kvůli vaší ženě?“

Nalila si do umyvadla vodu, aby se umyla, a Maigret už už viděl okamžik, kdy nechá košili sklouznout, ramínka trochu popojížděla při každém pohybu.

„Ještě se s vámi asi během dne uvidím,“ řekl ve dveřích.

A v paprscích slunce šikmo přetínajících terasu zastihl Justina Minarda, jak pije bílou kávu.

„Zrovna tu byla vaše žena.“

„Cože?“

„Hned jak jste odešel z domova, přišel vám nějaký lístek potrubní poštou. Utíkala, doufala, že vás chytí. Pochopil jsem, že vás hledá.“

Maigret se posadil a mechanicky, aniž pomyslel na to, že je ještě časně ráno, si poručil sklenku piva; pak přetřhl pásku. Lístek byl podepsán Maxim Le Bret.

Byl bych rád, abyste se během dopoledne zastavil v kanceláři. Se srdečným pozdravem.

Bylo to určitě napsáno na Courcelleském bulváru, neboť na komisařství by byl Le Bret použil papíru s úředním záhlavím. V otázkách formy byl velmi úzkostlivý. Měl nejméně čtyři druhy vizitek, jejichž užívání bylo přesně vymezeno: Pan a paní Le Bretovi de Plouhinec, Maxim Le Bret de Plouhinec, Maxim Le Bret, důstojník Čestné legie, Maxim Le Bret, policejní komisař...

Tento lístek, napsaný vlastní rukou, znamenal nový stupeň důvěrnosti mezi ním a jeho tajemníkem a komisař byl bezpochyby na vahách, jak začít. Můj milý Maigrete? Milý pane? Pane? Nakonec se z toho vyvlékl tak, že oslovení vynechal.

„Řekněte mi, Minarde, vy máte opravdu čas?“

„Tolik času, kolik budete chtít.“

„Ta slečinka je tam nahoře. Nevím, kdy budu volný. Bojím se, že když ji necháme, zajde do Chaptalovy ulice a bude tam vykládat.“

„Chápu.“

„Jestli s ní půjdete ven, nechte mi tu pár slov, abych věděl, kde jste. Když budete mít něco jiného na práci, zaveďte ji k mé ženě.“

O čtvrt hodiny později vešel na komisařství a kolegové se tu na něho dívali s poněkud závistivým obdivem, s jakým se pohlíží na úředníky, kteří mají dovolenou nebo kteří byli pověřeni nějakým zvláštním úkolem, na ty, kdo nějakým způsobem uniknou pravidelnosti pracovní doby a každodenní rutině.

„Komisař je tady?“

„Už hezky dlouho.“

Ve způsobu, jakým Maigreta uvítal, byl týž odstín jako v jeho lístku. Podal mu dokonce ruku, což obvykle nedělal.

„Neptám se vás, jak pokročilo vaše vyšetřování, protože předpokládám, že je ještě trochu brzy. Jestliže jsem vás

poprosil, abyste za mnou přišel... Byl bych rád, abyste mě dobře chápal, neboť jde o delikátní věc. Je jisté, že to, co se dovidám na Courcelleském bulváru, se mě nijak netýká jako policejního komisaře. Ovšem na druhé straně...“

Přecházel sem tam po kanceláři se svěžím, odpočatým obličejem a pokuřoval cigaretu se zlatým náustkem.

„Je mi zatěžko nechat vás tápat a neinformovat vás. Včera večer slečna Gendreauová telefonovala mé ženě.“

„To telefonovala z Hotelu Louvre?“

„Vy to víte?“

„Nechala se tam odpoledne zavést fiakrem.“

„V tom případě... To je všechno... Víím, jak bývá nesnadné dovědět se, co se v určitých domech děje...“

Vypadalo to, jako by pocíťoval úzkost, jako by si kladl otázku, co jiného se ještě Maigret mohl dovědět.

„Nepočítá s tím, že by se vrátila do Chaptalovy ulice, a uvažuje o tom, že by dala upravit dům svého dědečka.“

„Na Bouloňské třídě“

„Ano. Vidím, že toho už víte hodně.“

Tu si Maigret dodal odvahy.

„Můžu si dovolit položit vám otázku, jestli znáte hraběte z Ansevalu?“

Le Bret překvapeně svraští obočí jako člověk, který se snaží pochopit. Uvažoval hezkou chvíli.

„Ach ano! Balthazarovi koupili ansevalský zámek. To máte na mysli, že ano? Ale nevidím tu žádný vztah.“

„Slečna Gendreauová a hrabě z Ansevalu se často stýkali.“

„Jste si tím jist? To je dost zvláštní.“

„Vy hraběte znáte?“

„Osobně ne, chraň bůh. Ale slyšel jsem o něm mluvit. Udivuje mě... Ledaže by se byli znali už jako malé děti, nebo že by nevěděla... Bob z Ansevalu se dal na velmi špatnou cestu. Už ho nikde nepřijímají, nepatří k žádnému klubu a myslím, že brigáda nočních podniků měla už častěji příležitost, aby se jím zabývala.“

„Jeho adresu neznáte?“

„Podle toho, co se říká, navštěvuje některé pochybné bary na Wagramské třídě a v Terneské čtvrti. Možná že v brigádě nočních podniků toho vědí víc.“

„Dovolíte mi, abych se tam informoval?“

„Pod podmínkou, že se nezmíníte o Gendreauových-Balthazarových.“

Byl viditelně znepokojený. Dvakrát nebo třikrát si pro sebe zabručel:

„To je zvláštní!“

A Maigret, čím dál troufalejší, se zeptal:

„Je slečna Gendreauová podle vašeho mínění normální osoba?“

Tentokrát sebou Le Bret trhl a na svého sekretáře pohlédl napřed s mimovolnou přísností.

„Pardon?“

„Omlouvám se, jestli jsem otázku položil nevhodně. Mám teď jistotu, že v tom pokoji služby jsem tenkrát v noci viděl opravdu Lízu Gendreauovou. V jejím pokoji se tedy odehrálo něco dost významného, že bylo nutno uchýlit se k téhle lsti, a nemám žádný důvod pochybovat o svědectví hudebníka, který šel po ulici a zaslechl výstřel.“

„Pokračujte.“

„Je pravděpodobné, že slečna Gendreauová nebyla té noci ve svém bytě jenom sama s bratrem.“

„Co tím myslíte?“

„Že podle vši pravděpodobnosti byl tou třetí osobou hrabě z Ansevalu. Jestliže bylo opravdu vystřeleno, jestliže v pokoji byly opravdu tři osoby, jestliže byl někdo zasažen...“

Maigret byl v podstatě pyšný na ten udivený pohled, jakým na něm jeho šéf spočinul.

„Získal jste další informace?“

„Nebylo jich moc.“

„Domníval jsem se, že vás provedli po celém domě.“

„Kromě pokojů, které jsou nad stájemi a garáží.“

Na okamžik a poprvé za tu dobu bylo to drama jakoby před nimi. Le Bret připouštěl možnost nějaké krvavé události, vraždy, zločinu. A k tomuhle došlo v jeho společnosti, u lidí, s kterými se stýká, s nimiž se setkává ve svém klubu, u dívky, která je důvěrnou přítelkyní jeho vlastní ženy.

Zvláštní věc, když viděl svého šéfa vzrušeného, Maigret měl sám také pocit dramatu. To už nebyl jen problém, který je třeba rozluštit. Jde tu o lidský život, možná o lidské životy.

„Slečna Gendreauová je velmi bohatá,“ povzdechl konečně komisař, zřejmě nerad. „Je pravděpodobně jedinou dědičkou jednoho z pěti nebo šesti největších bohatství v Paříži.“

„Pravděpodobně?“

Jeho šéf o tom věděl víc, ale bylo mu viditelně proti mysli, aby jako člověk ze společnosti přispíval na pomoc policejnímu komisaři, i když oba ve své osobě spojuje.

„Podívejte, Maigrete, ve hře jsou tu mimořádně velké zájmy. Líza Gendreauová ví už od dětství, že je jejich středem. Nikdy nebyla dítě jako jiné. Vždycky se cítila dědičkou Balthazarových pražiren, a co víc, duchovní dědičkou Hektora Balthazara.“

Nerad ještě utrousil:

„Je to ubohé děvče.“

Pak se zvědavě zeptal:

„Tím, co jste mi řekl ohledně Ansevala, jste si jist?“

Tahle otázka v něm zajímala člověka ze společnosti, který tomu přese všechno pořád ještě nemohl uvěřit.

„Často navštěvoval slečnu Gendreauovou pozdě večer, snad ne přímo v jejím pokoji, ale aspoň v jejím budoáru ve druhém patře.“

„To je přece jen něco jiného.“

Stačil snad rozdíl mezi budoárem a pokojem, aby se mu ulehčilo?

„Byl bych rád, kdybyste mi dovolil položit vám ještě jednu otázku, pane komisaři. Měla už někdy slečna Gendreauová úmysl vdát se? Zajímá se o muže? Myslíte, že je to, čemu se říká frigidní žena?“

Le Bret nevycházel z úžasu. V ohromení se díval na toho tajemníka, který s ním najednou mluví tímto způsobem, a ještě k tomu o lidech, do jejichž společnosti se nikdy nedostal. V jeho výrazu se zračil mimovolný obdiv a trochu znepokojení, jako kdyby se octl najednou tváří v tvář nějakému kouzelníkovi.

„Povídají se o ní všelijaké klepy. Jisté je, že odmítla nejskvělejší partie.“

„Mluví se o nějakých jejích milostných dobrodružstvích?“

Komisař viditelně zalhal, když odpovídal:

„Nevím.“

A sušeji dodal:

„Přiznávám se vám, že si nedovoluji klást si podobné otázky, pokud jde o přítelkyni mé ženy. Podívejte, mladý příteli...“

Málem by byl řekl něco britkého, jako by to byl udělal, být na Courcelleském bulváru, ale včas se ovládl.

„...naše povolání vyžaduje nekonečnou obezřetnost a takt. Dokonce si kladu otázku...“

Maigret ucítil, jak mu v zádech zamrazilo. Vezmou mu jeho případ z rukou, budou požadovat, aby znovu zasedl za černý stůlek a znovu trávil čas opisováním protokolů do akt a vystavováním osvědčení o nemajetnosti.

Věta zůstala po několika vteřinách nedořečená. Úředník republiky našťástí převážil nad člověkem ze společnosti.

„Věřte mi, buďte velice, velice opatrný. V případě potřeby, kdybyste si s čímkoli nevěděl rady, zatelefonojte mi do bytu. Myslím, že jsem vám to už řekl. Máte moje číslo?“

Napsal mu ho vlastnoručně na kousek papíru.

„Zavolať jsem vás sem dnes ráno jen proto, že jsem vás nechtěl nechat tápat. Nemohl jsem tušit, že jste už takhle daleko.“

Ale když Maigret odcházel, ruku mu přece jen nepodal. Maigret se už zase stal policistou, a to policistou, který se pokouší těžkopádně proniknout do společnosti, kde platí jediné vizitka Pan a paní Le Bretovi de Plouhinec.

Bylo něco před polednem. Maigret vstoupil do vrat na Zlatnickém nábřeží a vlevo zahlédl v chůzi místnost, jejíž stěny byly zaplněny kartotékami hotelové inspekce. Vystoupil po širokém zaprášeném schodišti, tentokrát ne jako prostředník všelijakých vzkazů z komisařství, jak se mu doposud stávalo, ale v jistém smyslu na vlastní vrub.

Viděl po celé délce velké chodby dveře se jmény komisařů, zasklenou čekárnu, inspektora, který šel kolem ve společnosti muže s želízky na rukou.

Ted' byl v kanceláři, jejíž otevřená okna vedla na Sein, v kanceláři, která se komisařství v jejich čtvrti v ničem nepodobala. Muži seděli před telefonem nebo nad archy s hlášením; jeden inspektor seděl na rohu stolu a klidně pokuřoval dýmku; bylo tu plno života, šumu, ovzduší nevázaného kamarádství.

„Podívej, chlapče, můžeš samozřejmě zaběhnout nahoru do evidence, ale nemyslím, že by tam byl o něm nějaký spis, protože pokud je mi známo, tak odsouzený nikdy nebyl.“

Strážník, asi čtyřicátník, s ním mluvil dobráckým tónem, jako s ministrantem. Bylo to u brigády nočních podniků.

Tihle lidé znali prostředí, v kterém se pohyboval hrabě z Ansevalu, jako své boty.

„Heleď, Vanele, kdys viděl naposled hraběte?“

„Boba?“

„Ano.“

„Naposled jsem ho potkal na dostizích, a to byl s Dédém.“

Vysvětlil mu:

„Dédé je chlapík, který má garáže v Akátové ulici. Garáže, kde je vždycky jen jedno nebo dvě auta. Chápeš, chlapečku?“

„Kokain?“

„Ten je v tom určitě. A nejspíš i všelijaké vedlejší kšeftíky. Nepočítaje ženské. Hrabě, jak se mu říká, je v tom namočený až po krk. Už jsme ho mohli zabásnout pro nějaké dvě tři drobnosti, ale necháváme si ho radši takhle na očích, doufáme, že nám jednou pomůže načapat nějakou větší rybu.“

„Máte jeho poslední adresu?“

„Heleď, nechce nám ten tvůj komisař lézt do zelí? Pozor, chlapečku! Boba nesmí nikdo vyplašit. Ne že by nás zajímal on osobně, ale takových mladenců, co si hrajou na muže bez předsudků, nás dovedou často daleko. Je to něco vážného, ta tvoje záležitost?“

„Opravdu ho potřebuju najít.“

„Máš adresu, Vanele?“

A ten zabručel s opovržením, jaké lidé ze Zlatnického nábřeží pocítují k havěti z komisařství:

„Ústřední hotel, Breyova ulice. Přímě naproti náměstí Etoile.“

„Kdy tam byl naposled?“

„Před čtyřmi dny jsem ho viděl s jeho fešandou ve vinárně na rohu Breyovy ulice.“

„Můžete mi říct její jméno?“

„Lucinka. Je jí snadno poznat. Má na levé tváři jizvu.“

Vešel komisař, uspěchaný, s papíry v ruce.

„Řekněte mi, mládenci...“

Zastavil se, když spatřil v kanceláři svých inspektorů neznámého člověka, a tázavě se zahleděl.

„Sekretář svatojiřského komisařství.“

„Aha...“

A toto „aha...“ bylo právě vhodné, aby v Maigretovi probudilo ještě urputnější touhu patřit k „domu“. Je nula! Míň než nula! Nikdo mu už nevěnoval pozornost. Komisař, skloněn k strážmistrově, hovořil s ním o štáře, která se má příští noc provést v oblasti La Roquetteovy ulice.

Protože nebyl moc daleko od náměstí Republiky, rozhodl se, že napřed zaběhne na oběd domů a pak se pustí do čtvrti Etoile, aby vyhledal hraběte nebo Lucinku.

Došel až na roh bulváru Richarda Lenoira, a tu náhle spatřil za oknem restaurace u prostřeného stolu s dvěma příbory povědomou dvojici.

Byl to Justin Minard a Germaina. Už už chtěl rychle proklouznout kolem, aby se s nimi nemusel zdržet. Měl dojem, že flétnista, který ho zahlédl, dělá, jako by se díval jinam. Komorná slečny Gendreauové naproti tomu zaklepala na sklo, a nezbylo mu než vejít.

„Měla jsem strach, že si rozbijete o hotel nos,“ řekla Germaina. „Hodně jste pracoval?“

Minard pečlivě pročítal jídelní lístek a choval se tak trochu, jako by se styděl.

Děvče zato celé rozkvetlo. Dalo by se říci, že měla nyní pleť jasnější, ruměnější, oči lesklejší, a dokonce i ňadra jako by jí zmohutněla.

„Budete nás potřebovat dneska odpoledne? Protože jestli nás potřebovat nebudete, viděla jsem, že v divadle Ambigu dávají odpolední představení...“

Seděli spolu na moleskinové lavičce a Maigret spatřil, jak Germaina položila s klidnou jistotou ruku muzikantovi na koleno. Pohledy obou mužů se nakonec zkřížily. Flétnistův pohled říkal: Nemohl jsem jinak.

A Maigret se musel přemáhat, aby se neusmál.

Jeho čekal oběd ve dvou s paní Maigretovou v jejich malé jídelničce ve čtvrtém patře, odkud bylo vidět chodce na chodníku jakoby zmenšené.

A uprostřed hovoru o něčem jiném paní Maigretová najednou prohlásila:

„Vsadím se, že ho dostala!“

Ani na okamžik nepomyslela, že by snad ta dívka s mohutnými ňadry byla mohla dostat taky jejího muže.

/6. KAPITOLA/

Malá rodinná oslava

Teprve v osm hodin večer, když už plynové svítily lemovaly ulice okolo Vítězného oblouku zářivými šňůrami perel a do dálky rýsovaly jejich linie, když už Maigret ztratil skoro všechnu naději, narazil konečně na něco z toho, co hledal. Na to odpoledne si uchoval zářivou vzpomínku, vzpomínku na nejkrásnější pařížské jaro, na vzduch tak lahodný, tak vonný, že se lidé zastavovali, aby se ho nadechli. Ženy bezpochyby vycházely v teplých denních hodinách bez kabátů už několik dní, ale on si toho všiml teprve teď, měl dojem, že přímo před jeho očima všechno kolem rozkvétá světlými živůtky, na kloboucích se už objevovaly kopretiny, vlčí máky, chrpy a muži vytáhli slamáky.

Po celé hodiny sáhal křížem krážem nevelkým úsekem mezi Etoile, náměstím Ternes a Maillotskou bránou. V Breyově ulici, sotvaže se zahrulo za roh, narazil člověk na tři mladé ženy nadnášející se v botkách s vysokými podpatky a stažené v těsných korzetech; nepromluvíly spolu, nepřiblížily se k sobě, a sotvaže se někdo objevil, vyrazily vpřed. Jejich mateřským přístavem byl zřejmě hotel, v němž hrabě bydlel, a u vchodu klidně čekala další žena, o hodně tlustší než tamty, která se lovu v ulici už vzdala.

Proč Maigretovi utkvělo v paměti, že zrovna naproti je prádelna a v ní se ohánějí žehličkou svěží žabky? Bylo to snad pro ten kontrast?

„Hrabě je nahoře?“ zeptal se ve vrátnici.

Chlapík si ho prohlédl od hlavy k patě. Lidé, s nimiž se ten den setká, si ho všichni budou prohlížet stejným způsobem, jakoby ve zpomaleném filmu, s výrazem spíš znuděným než pohrdavým, a všichni budou odpovídat se stejnou nechutí.

„Podívejte se nahoru.“

Myslel si už, že hned první krok ho dovedl k cíli.

„Můžete mi říct číslo jeho pokoje?“

Chlapík zaváhal. Maigret právě dokázal, že nepatří k důvěrným známým hraběte.

„Třicet dva...“

Vystoupil nahoru obklopen pachem lidského života a kuchyně. Na konci chodby házela nějaká pokojská na hromadu prostěradla, která vypadala jakoby ještě provlhlá potem. Zaklepal bez výsledku na nějaké dveře.

„Hledáte Lucinku?“ zeptala se služebná na dálku.

„Hraběte.“

„Není doma. Není tam nikdo.“

„Nevíte, kde bych ho mohl zastihnout?“

Otázka byla zřejmě tak pošetilá, že se ani nenamáhal odpovědět.

„A Lucinku?“

„Ona není u Kohouta?“

U Kohouta byla jedna ze dvou kaváren na rohu Wagramské třídy. Před nimi byly široké terasy. Sedělo tu jenom několik žen a Maigret tušil, že existují jisté jemné rozdíly mezi nimi a mezi ženami, které lovily na rohu Breyovy ulice. Byla tu pak ještě jedna sorta, ty, které pomalu kráčely až k Etoile a pak se zase vracely nahoru k náměstí Ternes, zastavující se před výklady; některé z nich mohl člověk pokládat za paničky, které si vyšly na procházku.

Hledal jizvu. Oslovil číšníka.

„Lucinka tu není?“

Pohled kolem dokola.

„Ještě jsem ji dneska neviděl.“

„Myslíte, že přijde? Hraběte jste taky neviděl?“

„Už jsem ho neobsluhoval dobré tři dny.“

Zašel do Akátové ulice. Garáže byly pořád ještě zavřené. Švec s tvář vyboulenou žvancem tabáku se taky tvářil, jako by mu jeho otázky připadaly pošetilé.

„Myslím, že jsem viděl auto vyjíždět dneska ráno.“

„Šedé auto? Dion-boutonku?“

Pro chlapíka žvýkajícího tabák auto bylo auto a na značky se u nich nedíval.

„Nevíte, kde bych ho mohl najít?“

A ve výrazu chlapíka sedícího ve stínu krámku bylo cosi jako soucit.

„Já se starám o svoje střevíce.“

Vrátil se do Breyovy ulice a zaběhl nahoru zaklepat u čísla 32, ale nikdo mu neodpověděl. Pak pokračoval v pátrání od Kohouta až k náměstí Ternes, obracel se po všech dámách, díval se jim do obličeje a hledal jizvu, takže ho děvčata přes půl hodiny pokládala za zákazníka, který se nemůže rozhodnout.

Čas od času ho zachvátila úzkost. Vyčítal si, že ztrácí čas tady, zatímco jinde se možná něco děje. Slíbil si přece, že se půjde porozhlédnout, bude-li mít čas, kolem kanceláří Balthazarových pražírén, že se přesvědčí, jestli je Líza Gendreauová pořád ještě v hotelu Louvre, a byl by býval taky rád dohlédl, kdo přichází a odchází v domě v Chaptalově ulici.

Proč se tady tvrdošíjně drží? Viděl vážné muže, jak se sklopenou hlavou vcházejí do hotelu v Breyově ulici, a vypadalo to, jako by je někdo táhl za neviditelný provaz. Viděl, jak pak zase vycházejí, ještě žalostnější, s úzkostí v očích, a spěchají, aby rychle přešli prázdnou prostrou, která je odděluje od davu, a teprve uprostřed tohoto davu se jim konečně vrací jejich sebejistota. Viděl ženy, jak na sebe ironicky pomrkávají, jak se dělí o peníze.

Vešel do všech barů. Napadlo ho, aby napodobil flétnistu, a začal si objednávat vichyskou minerálku se šťávou, ale dělalo se mu z toho nanic, a kolem páté odpoledne se proto raději znovu vrátil k pivu.

„Ne, Dédého jsem taky neviděl. Máte s ním schůzku?“

Od jednoho konce čtvrti k druhému narážel na totéž mlčenlivé spolčení. Teprve někdy kolem sedmé mu kdosi řekl:

„On nebyl na dostizích?“

Po Lucince tedy ani stopy. Nakonec se zeptal ženy, která mu oproti ostatním připadala nejmní nepřívětivá.

„Třebas je na rekreaci.“

Hned nepochopil.

„Ona jezdí někde na rekreaci?“

Podívala se na něj se smíchem.

„No jako každá ženská, občas. To se může jít klouzat...“

Třikrát nebo čtyřikrát už by se byl málem vzdal. Dokonce váhavě postál před vchodem do metra, sešel pár schodů.

Ale něco po půl osmé, jak tak pořád chodil a pohlížel kolemjdoucím ženám do tváře, jeho pohled najednou zabloudil stranou a zalétl do poklidné Tilsitské ulice. Podél chodníku stály v řadě fiakry, nějaký soukromý kočár, a zrovna vpředu šedé auto, jehož značku a číslo rázem poznal.

Bylo to auto Dédého. Vevnitř nebyl nikdo. Na rohu ulice přešlapoval strážník.

„Sloužím na komisařství ve svatojiřské čtvrti. Chtěl bych vás poprosit o malou službu. Kdyby se majitel tohoto auta vrátil a pokoušel se odejet, můžete ho pod nějakou záminkou zadržet?“

„Máte legitimaci?“

Dokonce i u zdejších strážníků vzbuzuje nedůvěru! Byla to doba, kdy bývají všechny restaurace nabitě. Protože u Kohouta Dédé nebyl – právě mu to znovu potvrdili –, sedí teď pravděpodobně někde u jídla. V nějaké lidové hospůdce do něho vrazili a někdo mu v chůzi odbroukl:

„Dédé?... Neznám...“

Neznali ho ani v pivnici poblíž Wagramské restaurace.

Maigret se dvakrát šel ujistit, že je auto pořád ještě na svém místě. Měl chuť proříznout pro jistotu jednu z pneumatik nožikem, ale přítomnost strážníka, který zřejmě sloužil u policie déle než on, mu v tom zabránila.

Vzal teď za kliku v malé italské restauraci. Položil zase svou věčnou otázku:

„Neviděl jste hraběte?“

„Boba?... Ne... Ani včera, ani dneska...“

„A Dédého?“

Místnost byla malá, s lavičkami potaženými červeným sametem. Vypadalo to tu dost elegantně. Přepážka, nedosahující až ke stopu, oddělovala v pozadí od restaurace jakýsi soukromý salón, a Maigret spatřil, jak se v rámu dveří objevil muž v kostkovaném obleku. Pleť měl ruměnou, světle žluté vlasy rozdělovala pěšinka.

„Oč běží?“ zeptal se obrácen nikoli k Maigretovi, ale k majiteli restaurace, který stál za pultem.

„Hledá hraběte nebo Dédého...“

Muž v kostkovaném obleku přistoupil blíž, s plnými ústy a s ubrouskem v ruce. Přikročil až k Maigretovi a klidně, beze spěchu si ho prohlédl.

„Tak copak je?“ zeptal se ho.

A protože Maigret nevěděl, co hned říci, muž prohlásil:

„Já jsem Dédé.“

Maigret uvážil předem nejeden způsob, jak se zachovat v případě, že se konečně ocitne před tím člověkem, ale teď zaimprovizoval něco nového.

„Přijel jsem včera,“ pronesl neobratně.

„Odkud jste přijel?“

„Z Lyonu. Bydlím v Lyonu.“

„To je zajímavé!“

„Hledám jednoho ze svých přátel, kamaráda z koleje...“

„Jestli to má být kamarád z koleje, tak to já nejsem.“

„Je to hrabě d'Anseval... Bob...“

„To se podívejme!“

Neusmíval se, špičkou jazyka si přejížděl mezi zuby a uvažoval.

„A kde jste Boba hledal?“

„Tak trochu všude. V hotelu jsem ho nezastihl.“

„To když jste tenkrát byli spolu v koleji, tak vám dal adresu do svého hotelu, že?“

„Tu adresu mi prozradil jeden přítel.“

Dédé na barmana nepozorovaně mrkl.

„No dobrá! Když jste Bobův kamarád, připijete si s náma. Máme zrovna dneska večer takovou malou rodinnou oslavu.“ Pokynul, aby šel za ním do separé. Bylo prostřeno. Ve stříbrném škopíku stálo šampaňské, kolem sklenky, nějaká žena v černém se opírala lokty o stůl a nějaký muž se zlomeným nosem a s pohledem býka pomalu vstal, v postoji boxera, který vchází do ringu.

„Tohleto je Albert, kámoš.“

A díval se přitom na Alberta nedefinovatelným pohledem, jakým se předtím podíval na barmana. Hlas nezvýšil a pořád ještě se ani neusmál, ale přesto to působilo dojmem jakéhosi děsivého výsměchu.

„Lucinka, Bobova žena.“

Maigret spatřil velmi krásný, velmi výrazný obličej a na něm jizvu, a jak se jí ukláněl na pozdrav, vytryskly mladé ženě zpod víček slzy, které otřela kapesníkem.

„Toho si nesmíte všimát. Umřel jí zrovna tatínek. A tak ukápně do šampusu taky nějakou tu slzu. Angelino! Skleničku a příbor!“

Bylo to zvláštní a zneklidňující, ta ledová, potměšile výhružná srdečnost. Maigret se otočil a měl velmi jasný dojem, že je vyloučeno, aby se bez dovolení toho malého chlapíka v kostkovaném obleku dostal odtud.

„Tak vy jste přijel z Lyonu, abyste vyhledal svého starýho kamaráda Boba?“

„Nepřijel jsem schválně kvůli tomu. Měl jsem v Paříži všelijaké jednání. Jeden přítel mi řekl, že je Bob tady. Ztratil jsem ho už dávno z očí.“

„Dávno, že! No dobrá, na vaše zdraví! Přátelé našich přátel jsou našima přátelima. Pij, Lucinko!“

Poslechla a ruka se jí tak chvěla, že sklenka zacvakala o zuby: „Zrovna dneska odpoledne dostala telegram, že tatínek umřel. To na člověka vždycky zapůsobí. Ukaž telegram, Lucinko.“

Podívala se na něj s údivem

„Ukaž pánovi...“

Začala se přehrabovat v kabelce.

„Nechala jsem ho asi v pokoji.“

„Máte rád ravioli? Šéf nám ukuchtil prvotřídní. Ale jak se vlastně jmenujete?“

„Julek.“

„To se mi líbí. Julek, to zní hezky. Tak teda, kamaráde Julku, co nám povíš?“

„Byl bych se rád s Bobem ještě setkal, než zase odjedu.“

„Vy odjízďte brzo zase zpátky do Bordeaux, že?“

„Řekl jsem, že jsem z Lyonu.“

„No ano, z Lyonu. Krásný město. Jsem si jistě, že Boba to bude moc mrzet, že se s váma nesetkal. Hlavně proto, že přátelé z koleje on zbožňuje, chápete. Vžijte se do situace. Kamarádi z koleje, to jsou slušní lidi. Vsadím se, že vy jste taky slušnej člověk. Co myslíš, že má pán za povolání, Lucinko?“

„Nevím.“

„Přemějšlej! Já bych se vsadil, že pěstuje fyzule.“

Byla to slova jen tak do vzduchu? Proč to slovo fyzule, které připomínalo označení používané v určitém prostředí pro policisty? Měl v tom snad vidět výstrahu, kterou Dédé dává druhým dvěma?

„Jsem u pojišťovny,“ zamumlal Maigret, který hrál hru až do konce, neboť nic jiného mu nezbývalo.

Přinesli na stůl. Objevila se také další láhev, kterou Dédé zřejmě objednal kývnutím.

„Je to zajímavý, jak se lidi najdou. Někdo přijede jen tak do Paříže, vzpomene si mlhavě na starýho kamaráda ze školy a padne zrovna na člověka, kterej mu dá adresu. Jinej by moh hledat deset let, tím spíš, že tady kolem není živý duše, která by znala jméno Anseval. To je jako s mým jménem. Zeptejte se na moje jméno hostinskýho nebo Angelina, který mě znají už leta. Řeknou vám, že jsem Dédé. Docela krátce Dédé! Neřvi už, Lucinko! Pán si bude myslet, že se neumíš u stolu chovat.“

Druhý, ten s nosem boxera, neřikal nic, jedl a pil se zarytým výrazem, ale čas od času se jaksi potichu zasmál, jako by dokonale oceňoval garážistovy šprýmy.

Lucinka se podívala na malé hodinky zastrčené za pasem a připnuté ozdobným řetízkiem, a Dédé ji uklidnil:

„Neměj strach, vlak nezmeškáš.“ Vysvětlil Maigretovi:

„Naložím ji za chvíli do vlaku, jde o to, aby přijela včas na pohřeb. Jen se podívejte, jak to chodí. Její táta dneska natáhne bačkory, a já zrovna vyhraju v Longchamps. Mám prachů plnou šrajtofli. Chci si trochu zaflámovat. No a Bob tady zrovna taky není, aby mi připil.“

„Je na cestách?“

„Kápnuls na to, Julku. Je na cestách. Ale nějak to přece jen zařídíme, abysme ti ho za chvíli ukázali.“

Lucinka se znovu rozvzlykala.

„Pij, dceruško! V tomhle zármutek nejlíp utopíš. Jestlipak by vás bylo napadlo, že je takováhle citlivá? Už dvě hodiny dělám všechno možný, abych ji z toho dostal. Co se dá dělat, každéj otec musí jednou umřít, no ne? Jak dlouho jsi ho už neviděla, Lucinko?“

„Mlč!“

„Ještě láhev toho samýho, Angelino. A co suflé? Řekni šéfovi, ať suflé nezvrže. Na tvoje zdraví, Julku!“

Maigret pil, ale jeho sklenka byla přesto pořád plná, a Dédé ji doléval a připíjel si s ním s rozhodností skoro výhrůžnou.

„Jakkak se jmenuje ten tvůj přítel, co tě informoval?“

„Bernard.“

„Musí to bejt pašák. Nejenomže ti dal adresu na starýho Boba, ale poslal tě i do garáže.“

Už tedy věděl, že někdo obcházel v Akátové ulici a vyptával se na něj. Zřejmě se tam koncem odpoledne zastavil.

„Do jaké garáže?“ zamumlal nicméně.

„Myslel jsem, žeš povídal něco o garáži. Copak ses neptal na mně, když jsi sem přišel?“

„Věděl jsem, že Bob a vy jste přátelé.“

„No ne, v tom Lyonu jsou ale vykukové! Na tvoje zdraví, Julku! Po rusku! Až do dna! No tak! Ty si na tohle moc nepotrpíš?“

Boxer ve svém koutě zřejmě jásal. Lucinky, která zapomněla trochu na svůj zármutek, jako by se naopak zmocnil neklid.

Dvakrát nebo třikrát měl Maigret dojem, že vrhla na Dédého tázavý pohled.

Co s ním udělají? Garážista má něco za lubem, to bylo jasné jako den. Byl svým způsobem čím dál rozjařenější, neusmál se, ale v očích mu podivně jiskřilo. Občas pokukoval po druhých dvou, očekávaje známky souhlasu jako herec, který se cítí plně ve formě.

Hlavně neztratit chladnokrevnost! říkal si Maigret, kterého nutili, aby pil sklenici šampaňského za sklenicí.

Zbraň u sebe neměl. Byl silný, ale proti dvěma mužům, jako byl garážista a zvlášť ten boxer, by nic nezmohl. Cítil v nich čím dál tím jasněji chladnou rozhodnost.

Vědí, že je od policie? Bylo to pravděpodobné. Možná že se Lucinka zastavila v Breyově ulici a zmínili se jí o návštěvníkovi, který jí odpoledne tvrdošijně hledal? Kdoví jestli ho nečekali?

Ale tenhle flámek nebyl jen tak z ničeho nic. Dédé prohlásil, že je při penězích, a dalo se hádat, že je to pravda: bylo na něm patrné to zvláštní vzrušení, jaké pociťují lidé jeho druhu, když mají náprsní tašku jaksepatří plnou.

Dostihy? Chodil tam jistě často, ale Maigret by byl přísahal, že dnes do Longchamps ani nevstročil.

Pokud jde o Lucinčiny slzy, které vyhrkovaly v intervalech skoro pravidelných, jistě nebyl jejich příčinou osud jejího otce. Proč se jí oči zalily pokaždé, když padlo Bobovo jméno?

Bylo deset hodin, a seděli pořád ještě u stolu, před sebou pořád ještě šampaňské. A Maigret dál bojoval s opilostí, která se ho začínala zmocňovat.

„Dovolíš, abych si šel zatelefonovat, Julku?“

Telefonní budka byla vlevo v sále a Maigret na ni ze svého místa viděl. Dédé musel volat dvě nebo tři čísla, než zastihl osobu, kterou hledal. Bylo vidět, jak se jeho rty pohybují, ale slova nebylo možno uhádnout. Lucinka vypadala znepokojeně. Boxer, který si zapálil obrovský doutník, se naproti tomu blaženě usmíval a čas od času na Maigreta zamrkal.

Za skleněnými dveřmi budky Dédé podle všeho dával někomu příkazy, pomalu, s důrazem na určitá slova. Po rozjaření nebylo už na jeho obličej ani stopy.

„Prosím za prominutí, bráško, ale bylo by mě bejvalo mrzelo, kdyby ses s tím svým přítelem Bobem minul.“

Lucince vypověděly nervy službu a rozvzlykala se do kapesníku.

„To jste telefonoval jemu?“

„Ne tak docela, ale vyjde to úplně nastejno. Zafíroval jsem to, abyste se spolu sešli. To je stejný, ne? Tobě na tom záleží, abys ho uviděl, je to tak?“

Bylo to zřejmě svrchovaně duchaplné, neboť boxera to přivedlo skoro do extáze, vydal ze sebe dokonce jakési obdivné zakvokání.

Cožpak si myslí, že Maigret nechápe zrovna tak dobře jako oni, oč jde? Hrabě je mrtev, nebo k tomu nemá daleko. Když Dédé Maigretovi prohlašuje, že to zařídí, aby se setkali...

„Já si taky potřebuju zatelefonovat,“ řekl s výrazem co možná lhotejným.

Přes pokyny Maxima Le Breta se právě rozhodl, že zprávi komisařství: na policii v jiné čtvrti se neodvažoval obrátit.

Ted' má pravděpodobně službu Besson nebo Colombani, a strážmistr Duffieu nejspíš hraje karty. Je jenom potřeba věci trochu protáhnout, aby měli čas přijet a zaujmout místo poblíž vozu.

Tady si na něj netroufnou. Byli tu ještě hosté, za přepážkou bylo slyšet jejich hlasy, a i když mnozí z nich patřili ke stejné společnosti jako Dédé, jistě tam bylo i pár lidí jiného druhu.

„Kam chceš telefonovat?“

„Manželce.“

„Aha, ty máš paničku s sebou? Usedlej člověk, co? Slyšíš, Lucinko? Julek je solidní pán. Nic pro tebe! Bylo by

zbytečný šlapat mu pod stolem na nohu. Na tvoje zdraví; Julku! Není potřeba, aby ses vyrušoval. Angelino zatelefonoje místo tebe. Angelino! V kterém hotelu se usadila ta tvoje fešanda?“

Číšník čekal a i on zřejmě vychutnával pikantnost situace.

„Tak moc to nespěchá.“

„Seš si tím jistý? Nebude si dělat starosti? Jen si představ, co když jí vleze něco do hlavy a dá tě hledat policii? Flašku, Angelino! Nebo spíš ne. Teďka koňak. Ten teď sedne. Do velkéjch štamprlat. Vsadím se, že náš přítel Julek má koňak hrozně rád.“

Na okamžik Maigret zauvažoval o tom, že prudce vstane a vrhne se k východu, ale uvědomil si, že by ho ke dveřím nenechali doběhnout. Bylo víc než pravděpodobné, že oba muži jsou ozbrojeni. V sále mají bezpochyby přátele, ne-li komplice, a číšník Angelino by mu jistě neváhal podrazit nohy.

A tak se Maigret uklidnil, rozhostil se v něm jasnozřivý klid, svrchovaně jasnozřivý, přes všechno to šampaňské a koňak, které byl nucen pít. Občas se i on podíval na hodinky. Nebylo to ještě tak dávno, co mívál službu na nádražích, a příjezdy a odjezdy hlavních vlaků znal z paměti.

O vlaku Dédé nehovořil jen tak do vzduchu. Odjíždějí doopravdy, asi všichni tři společně. Nejspíš už mají lístky. A každá půlhodina, která uplyne, vylučuje určitý počet možností. Vlak do Havru, který by je mohl dovést k nějakému parníku, odjel před deseti minutami ze Saint-Lazarského nádraží. Na Východním nádraží odjíždí za dvacet minut vlak do Strasburku.

Dédé není člověk, který by se chtěl zahrabat v nějakém venkovském zákoutí, kde by ho nakonec našli. Venku, při chodníku Tilsitské ulice, má svoje auto.

Odjíždějí bez zavazadel. Auto nejspíš nechají někde stát.

„Už nepij, Lucinko. Jak tě znám, začneš nakonec blít na ubrus, a to není slušný. Angelino, platím!“

A dělal, jako by si myslel, že Maigret chce vytáhnout náprsní tašku:

„Ani za nic! Už jsem ti řekl, že je to taková malá rodinná oslava...“

Rozevřel s náramnou pýchou tašku naditou tisíci frankovými bankovkami. Ani se na účet nepodíval, vstrčil jednu bankovku Angelinovi do ruky se slovy:

„Drobný si nech!“

Musí si tedy být sám sebou jaksepatří jist?

„A teď mažem, děti. Dovedeme Lucinku na nádraží a pak se podíváme za Bobem. Vyhovuje ti to, Julku? Udržíš se na nohou? Náš přítel Albert ti pomůže. Ale ano! Vem ho pod paží, Alberte. Já si vezmu na starost slečnu.“

Bylo půl dvanácté. Tato část Wagramské třídy byla málo osvětlená, teprve dál směrem k náměstí Ternes bylo světle víc. Hostinský se s podivným výrazem díval, jak odcházejí, a neušli ještě po chodníku ani deset kroků, když najednou spěšně stáhl rolety, třebaže uvnitř byli ještě dva tři lidé.

„Drž ho pod paží, Alberte. Ať si nerozfláká ciferník, to by ho přítel Bob nepoznal. Tudy, páni a dámy!“

Kdyby byl na rohu ulice strážník, Maigret by byl volal o pomoc, neboť už věděl až příliš dobře, co ho čeká. Pověděli a ukázali mu toho až příliš mnoho. Chápal, že o jeho osudu bylo rozhodnuto, sotvaže se objevil v italské restauraci.

Žádný strážník v dohledu nebyl. Na druhé straně ulice se v šeru rýsovaly postavy nějakých dvou tří holek. Výš v ulici stála na konečné tramvaj, za skly se rozlévalo zažloutlé a sirupovité světlo, ale byla prázdná.

Maigret mohl doufat, že jeho společníci nebudou střílet. Než dojde k poplachu, potřebovali čas, aby mohli naskočit do auta a odejet někam dál.

Nůž? Pravděpodobně. Je to v módě. A boxer Albert mu pod záminkou, že ho podpírá, drží pravou paži, aby s ní nemohl pohnout.

Škoda, že Maigret před chvílí nemohl propíchnout jednu z pneumatik. Kdyby byl počkal pár minut, až k němu bude strážník otočen zády, situace by teď vypadala jinak.

Byla skoro půlnoc. Už zbývaly jen dva vlaky, jeden do Belgie, odjíždějící ze Severního nádraží, a pak vlak do Vintimille z Lyonského nádraží. Ale Vintimille bylo daleko.

Pani Maigretová na něj zřejmě čeká nad šitím. Justin Minard hraje na basu v Clichyské pivnici, tam, co vyhlašují vždycky číslo kousku cedulkou. „Jestlipak se mu podařilo zbavit se Germainy? Maigret by byl vsadil krk, že sedí v pivnici a že si hudebník láme hlavu, co si s ní počít.“

V Tilsitské ulici nebylo vidět živou duši, ba ani fiakr ne. Jenom šedé auto stálo při kraji chodníku a Dédé usadil Lucinku vzadu ve voze a pak se vyhoupl na sedadlo a spustil motor.

Možná že ho chtějí zavést na místo ještě opuštěnější, někam na břeh Seiny nebo Martinského kanálu, aby pak mohli hodit jeho tělo do vody?

Maigret neměl nejmenší chuť zemřít, a přece byl jakoby smířen s osudem. Udělá vše, co bude v jeho moci, aby se bránil, ale to moc neznamená. Levou rukou svíral v kapse svazek klíčů.

Kdyby tak aspoň motor nechytil! Ale jenom několikrát zahrkal, už se otáčel na plné obrátky a vůz se na kolech jen zachvíval. Kozinková vesta ležela na sedátku, ale Dédé si ji pořád ještě nenavlékal. Udeří on, shora dolů? Nebo udeří boxer, který Maigreta drží zezadu a pořád ještě svírá jeho pravou paži?

Rozhodná chvíle přišla, a není tak moc jisté, že Maigret nevyšlal k nebi malou modlitbičku: „Můj bože, dej, ať...“

Shodou okolností se najednou ozvaly hlučné hlasy. Dolů Wagramskou ulicí kráčeli dva muži, dost stříknutí, ve fraku, v černém plášti, hůlku zastrčenou rukojetí do kapsy a pobrukovali si šlágr, který byl právě ve varietních divadlech v módě.

„Pojď, Julku!“ řekl Dédé tak rychle, že měl Maigret ještě čas to postřehnout.

A jak zvedl pravou nohu, aby se usadil ve voze, dostal prudkou ránu do hlavy. Měl šťastný nápad, že se sklonil, což úder zmírnilo. Ještě než ztratil vědomí, co se kolem něho děje, měl dojem, že slyší blížící se kroky, hlasy, štěkot motoru.

Když otevřel oči, spatřil napřed nohy, lakové střevíce, a potom obličej, které v temnu vypadaly zsinale. Zdálo se mu, že jich je hodně, celý dav, a přitom o něco později s překvapením zjistil, že je kolem něho jenom pět osob.

Jeden z obličejů patřil tlusté holce, mdlé a poklidné, která zřejmě měla štaci na druhé straně Wagramské ulice a byla přilákána hlukem. Viděl ji během odpoledne už dvakrát nebo třikrát, jak tam stojí, a zřejmě neměla štěstí, když ještě touhle dobou lovila zákazníky.

Tamti dva flamendři tu byli také a jeden z nich, skloněn k němu a bezpochyby opilý, se ho tvrdošíjně vyptával:

„Tak co, příteli, už je líp? Řekněte, příteli? Už je líp?“

Kde se tu bere ten košík a čím to, že vzduch voní fialkami? Pokusil se opřít o loket. Flamendr mu pomohl. A spatřil starou prodavačku květin, která lamentovala:

„Zase apači! Jestli to takhle půjde dál...“

A nějaký hotelový poslíček, kluk v červené uniformě, vyrazil se slovy:

„Běžím pro policajty!“

„Už je líp, příteli?“

Maigret se zeptal náměsíčnickým hlasem:

„Kolik je hodin?“

„Pět minut po půlnoci.“

„Potřebuju nutně telefonovat.“

„Ale ano, příteli! Hned. Přinesou vám telefon. Zrovna pro něj běželi.“

Klobouk už na hlavě neměl; zato jeho vlasy byly přilepeny k temeni lebky. Ten lotr Albert ho zřejmě praštil boxerem. Nebýt těch dvou nočních chodců, byli by ho bezpochyby dorazili, a kdyby se byl Maigret nesehnul...

Opakoval: „Potřebuju nutně telefonovat.“

Podařilo se mu nadzvednout, lezl po čtyřech po zemi a z hlavy mu skapávaly na dláždění krůpěje krve, a jeden z flamendrů zvolal:

„Je ožralý, kamaráde. To je k popukání! Je ještě ožralý!“

„...Ujist'uju vás, že potřebuju...“

„...telefonovat... Ano, příteli... Slyšíte, Armande?... Doběhněte mu pro telefon...“

A holka se rozhořčila:

„Což nevidíte, že je z toho cvok? Udělali byste líp, kdybyste zavolali doktora.“

„Znáte tady v okolí nějakýho?“

„Jeden je v ulici Etoile.“

Ale už se vracel hotelový poslíček, celý rozechvělý horlivostí, a ukazoval cestu dvěma strážníkům na kolech. Ostatní ustoupili. Strážníci se sklonili.

„Potřebuju nutně telefonovat...“ opakoval Maigret.

Bylo to divné. Celý večer se necítil opilý, a teď najednou se mu jazyk začal plést a myšlenky se mu mátly. Pouze jedna zůstávala zřetelná a naléhavá.

Koktal, dopálený, že tu takhle leze po zemi v takové směšné pozici a není s to se zvednout:

„Policie... Podívejte se do mé náprsní kapsy... Svatojiřská čtvrt... Je třeba hned telefonovat na Severní nádraží... Vlak do Bruselu... Za několik minut... Mají auto...“

Jeden ze strážníků přistoupil k plynové svítilně, aby si prohlédl obsah jeho náprsní tašky.

„Je to pravda, Germaine.“

„Poslyšte... Musí se jednat rychle... Mají lístek koupenný... Žena v černém, s jizvou na tváři... Jeden z mužů má na sobě kostkovaný oblek... druhý má zlomený nos...“

„Zajedeš tam, Germaine?“

Policejní stanice nebyla daleko, v ulici Etoile. Jeden ze strážníků sedl na kolo. Kluk, který dobře neslyšel, se vyptával:

„On je to policajt?“

Maigret už zase upadal do mdlob, zatímco jeden z flamendrů těžkopádně breptal:

„Říkám vám, že je nalitý jako sliva!“

/7. KAPITOLA/

Smích paní Maigretové

Pokoušel se je pořádkem odstrčit rukou, ale jeho ruka byla chabá, bez síly: Vždyť je prosil, aby ho nechali na pokoji! Nebo to snad ještě neudělal? Už neví. Má v hlavě tolik věcí, že ho z toho až trochu bolí.

Nade vším převládala jediná jistota: je nezbytné, aby ho nechali dojít až do konce. Do konce čeho? Můj ty bože, co to dá lidem práce, aby vás pochopili! Až do konce!

No a oni s ním jednájí jako s dítětem nebo jako s nemocným. Nikdo se ho neptá na jeho mínění. A co je ještě mrzutější, baví se nahlas o jeho případu, jako kdyby nebyl s to chápat. Kvůli tomu, že zůstal na zemi jako velký rozšlápnutý hmyz? Všude kolem něho byly samé nohy, dobrá! Pak ambulance. Poznal naprosto dobře, že je to ambulance, a vzpouzel se. Cožpak člověk nemůže dostat ránu do hlavy, aby ho hned neodvezli do špitálu?

Poznal i pochmurné průčelí Beaujouovy nemocnice, vchod s neobyčejně silnou elektrickou lampou, jejíž světlo bolelo do očí; lidé klidně chodili sem a tam a velký mladík v bílém plášti vypadal, jako by na všechny kašlal.

Cožpak nevěděl, že to je asistent? Ošetřovatelka stříhala Maigretovi vlasy na temeni hlavy a asistent jí vyprávěl hloupostí. Byla velmi hezká v tom svém úboru. Podle toho, jak se na sebe dívali, se spolu před Maigretovým příchodem asi vyspali.

Nechtěl zvracet, a přesto zvracel, bylo to tím éterem.

„Patří mu to,“ pomyslel si.

Co mu to dávali pít? Odmítal pití. Potřeboval přemýšlet. Což jim ten strážník s tím kolem neřekl, že je policista, který vyšetřuje důležitý případ, tajný případ?

Nikdo mu nevěří. Tím je vinen policejní komisař. On nechtěl, aby ho nesli. A proč se paní Maigretová začala najednou smát, když ve spěchu rozestýlala postel?

Byl si jist, že se směla, nervózním smíchem, jaký u ní neznal, pak ji ještě dlouho slyšel chodit sem tam po pokoji, tak, aby dělala co možná nejmíň hluku.

Mohl snad jednat jinak, než jednal? Ať ho nechají přemýšlet. Ať mu dají tužku a papír. Jakýkoli kousek papíru, ano. No to je ono.

Předpokládejte, že tahle čára je Chaptalova ulice... Je velice krátká... Dobrá... Je něco po jedné s půlnoci a v ulici nikdo není...

Pardon, někdo tu přece je. Je tu Dédé za volantem svého auta. Nezapomínejte, že Dédé nechal motor běžet. To mohlo mít dvojí příčinu. Buď tu, že se zastavil jen na pár minut. Anebo možná počítal, že bude muset rychle odstartovat.

Zvláště když je chladněji, motor auta se nesnadno rozbíhá – a v dubnu bývá v noci chladněji.

Ať ho nepřerušují! Tak tedy jedna čára. Malý čtvereček bude označovat dům Balthazarových. Říká Balthazarových, protože to pravdě víc odpovídá, než kdyby mluvil o Gendreauových. Tohle všechno je v podstatě rodina Balthazara, balthazarovské peníze, balthazarovské drama.

Jestliže tady stojí Dédého auto, znamená to, že existuje nějaká příčina, proč tu stojí. Tou příčinou je pravděpodobně to, že přivezlo hraběte a že ho má zase odvézt, až vyjde ven.

Tohle je velice vážné. Nepřerušujte... Nemá cenu přikládat mu nějaké krámy na hlavu, ani převaňovat v kuchyni vodu.

Slyší moc dobře, jak svařují vodu. Pořád jenom svařují vodu, to jde nakonec na nervy, překáží to v přemýšlení.

Jestlipak se hrabě nechával taky jindy při svých návštěvách u Lízy doprovázet Dédem? To by bylo především třeba se dovědět. Jinak je tahle návštěva v jednu hodinu s půlnoci něčím mimořádným, návštěvou s určitým cílem.

Proč se vlastně paní Maigretová dala do smíchu? Copak je na něm legračního? Myslí si snad i ona, že se bavil s holkami?

To Justin Minard se vyspal s Germainou. Jistě se ho nepustila a bude ho bezpochyby otravovat hodně dlouho. A Carmen? Nikdy ji neviděl. Je spousta lidí, které nikdy neviděl.

Je to nespravedlivé. Když člověk vyšetřuje nějaký tajný případ, měl by mít právo vidět všechny lidi, vidět je zvnitřku.

Ať mu vrátí jeho tužku. Tenhle čtvereček představuje pokoj. Lízín pokoj, samozřejmě. Na nábytku nesejde. Kreslit nábytek není potřeba. To by všechno jenom zmátlo. Jedině noční stolek, protože v zásuvce nebo nahoře na stolku je revolver.

Teď přijde to hlavní. Ležela už Liza, nebo byla ještě vzhůru? Čekala hraběte, nebo ho nečekala? Jestliže ležela, vytáhla bezpochyby předtím revolver ze zásuvky.

K sakru, ať mu nemačkají hlavu! Není možné přemýšlet, když vám přitlačí na hlavu bůhvíco těžkého.

Jak je to možné, že je den? Kdo je tohle? V pokoji je nějaký člověk, nějaký malý plešatý pán, kterého zná, ale na jehož jméno si nemůže vzpomenout. Paní Maigretová špitá. Strkají mu do úst něco studeného.

Proboha, pánové!... Za chvíli má svědčit před soudem, a jestli bude blábolit, Liza Gendreauová se dá do smíchu a bude tvrdit, že Maigret nemůže ničemu rozumět, protože není členem Hochova klubu.

Je třeba soustředít se na ten čtvereček pokoje. Malé kolečko představuje Lizu, a v téhle rodině jediné ženy dědi charakter starého Balthazara, samotáře z Bouloňské třídy. To řekl on sám, a on se v tom bezpochyby vyznal.

Tak proč se tedy vrhá k oknu, roztahuje záclony a volá o pomoc?

Počkejte, pane komisaři... Nezapomínejte na Minarda, na flétnistu, protože právě Minard svým příchodem všechno změní...

Když Minard zazvoní na dveře, nikdo pořád ještě neměl čas vyjít z domu, a zatímco vyjednává s Ludvíkem, na schodech volá nějaký mužský hlas:

„Pospěšte si, Ludvíku!“

A Dédého auto odstartovalo. Pozor! Neodjelo nadobro. Objede blok domů. Dédé tedy na někoho čeká.

A když se vrátil? Omezil se na to, že projel ulicí, aby se podíval co a jak? Nebo zastavil? Jestlipak nasedla ta osoba, na kterou čekal?

Hrome, ať ho nechají na pokoji! Už nechce pít. Má toho dost. Pracuje. Rozumíte? Pra-cu-ju!

Provádím re-kon-struk-ci!

Je mu horko. Hází sebou. Nedovolí nikomu, aby si z něho tropil žerty, ani své ženě ne. Je to k pláči. Má opravdu chuť plakat. Není třeba takhle ho ponižovat. Kvůli tomu, že sedí na chodníku, nemají ještě právo koukat na něj svrchu a usmívat se nade vším, co říká.

Žádný případ už mu nesvěří. Už při tomhle byl komisař na váhách. Je to snad jeho vina, že je člověk občas nucen s lidmi pít, aby se dověděl, co v nich vězí?

„Julku...“

Vrtí hlavou.

„Julku! Probud' se...“

Vytřestá je, oči neotevře. Svírá čelisti. Vypadá teď jistě sveřepě.

„Julku, je tady...“

A jiný hlas říká:

„Tak co, Maigrete, jak je, chlapče?“

Zapomněl na svoje předsevzetí. Vzepne se, aby se zvedl, a je mu, jako by narazil lebkou o strop, mechanicky si sáhne na hlavu a shledá, že je omotána tlustým obvazem.

„Promiňte, pane komisaři...“
„Omlouvám se, že jsem vás takhle vzbudil.“
„Nespál jsem“
Jeho žena je tu, usmívá se na něj a za Le Bretovými zády na něho dělá posušky, kterým nerozumí.
„Kolik je hodin?“
„Půl jedenácté. Když jsem přišel do kanceláře, dověděl jsem se, co se přihodilo.“
„Oni o tom sepsali hlášení?“
Hlášení o něm! To ho ponižuje. Hlášení dělá obvykle on, a ví, jak se to vyrábí:
Dnes v noci v jedenáct pětáctýřicet, při obvyklé obchůzce Waganaskou třídou, byli jsme přivoláni...
Pak slova jako:
...individuum, které leželo na chodníku a uvedlo, že se jmenuje Jules Amédée François Maigret...
Komisař byl svěží, v šedém obleku, perlově šedý od hlavy k patě a s květinou v knoflíkové dírcce. Z úst mu bylo cítit ranní portské.
„Policii na Severním nádraží se podařilo zadržet je právě včas.“
Hele! Na tyhle už skoro zapomněl! Má chuť říci jako flétnista: „Na tom nesejde.“
A je to pravda. Nejde tu o Dédého ani o Lucinku, a tím méně o boxera, který ho „udeřil do hlavy tupým předmětem“, jak bezpochyby říká hlášení.
Je z toho nesvůj, že tu leží před šéfem v posteli, a vystrčí nohu ven.
„Nehýbejte se.“
„Ujistí vás, že je to se mnou úplně v pořádku.“
„Lékař je téhož názoru. Přesto ale budete potřebovat pár dní klidu.“
„Za nic na světě!“
Chtěl mu vyfouknout jeho případ. Pochopil. To si líbit nedá.
„Buďte klidný, Maigrete.“
„Já jsem klidný, dokonale klidný. A vím, co říkám. Nic mi nebrání vstát a jít ven.“
„To má čas. Chápu váš spěch, ale pokud jde o váš případ, uděláme všechno, co budete pokládat za nutné.“
Řekl váš případ, protože je to člověk ze společnosti. Mechanicky si zapálil cigaretu a pohlíží teď rozpačitě na paní Maigretovou.
„Jen se neostýchejte. Můj muž kouří fajfku od rána do večera, a dokonce i v posteli.“
„To je ono, podej mi dýmku.“
„Myslíš?“
„Řekl snad doktor, že nemám kouřit?“
„Nemluvil o tom.“
„No tak co?“
Srovnala všechno, co našla v jeho kapsách, na noční stolek, nacípává mu dýmku a podává mu ji spolu se zápalkou.
„Nechám vás o samotě,“ říká a zamíří do kuchyně.
Maigret by se rád upamatoval na všechno, o čem v noci přemýšlel. Zbyla mu na to jen mlhavá vzpomínka, a přesto si uvědomuje, že se přiblížil pravdě. Maxim Le Bret si sedl na židli; vypadá starostlivě. Ještě o hodně starostlivěji začne vypadat, když jeho sekretář mezi dvojím odfouknutím pomalu pronese: „Hrabě z Ansevalu je mrtev.“
„Jste si tím jist?“
„Důkaz na to nemám, ale vsadil bych na to krk.“
„Mrtev... jak zemřel?“
„Ta kulka z revolveru trefila jeho.“
„V Chaptalově ulici?“
Maigret přikývl.
„Vy myslíte, že Richard Gendreau...“
Otázka je příliš přesná. Tak daleko Maigret ještě není. Vzpomíná si na svůj čtvereček s křížky.
„Na nočním stolku nebo v zásuvce byl revolver. Líza Gendreauová volala z okna o pomoc. Pak ji někdo odtáhl dozadu. Nakonec padl výstřel.“
„Co s tím vším má co dělat Dédé?“
„Byl na ulici za volantem dion-boutonky.“
„Přiznal to?“
„Není třeba, aby to přiznával.“
„A ta žena?“
„To je milénka hraběte, který je známější pod jménem Bob. To ostatně víte zrovna tak dobře jako já.“
Maigret by se rád zbavil toho směšného turbanu, který mu tíží hlavu.
„Co s nimi udělali?“ ptá se teď zas on.
„Odvedli je do vazby, než se uvidí.“
„Než se uvidí co?“
„Prozatím byli obviněni pouze z ozbrojeného útoku na veřejné ulici. Bude tu bezpochyby taky obvinění z krádeže.“
„Proč?“
„Ten Dédé měl po kapsách devětatřicet tisícifrankových bankovek.“
„Ty neukradl.“
Komisař nejspíš uhaduje jeho myšlenku, neboť začíná být čím dál zachmuřenější.

„Chcete říct, že je dostal?“

„Ano.“

„Aby mlčel?“

„Ano. Dédého nebylo možno po celé včerejší odpoledne nikde najít. Když vyplul na povrch, jestli se tak můžu vyjádřit, celý zářil a nemohl se dočkat, aby utratil část bankovek, kterými měl kapsy nadité. Zatímco Lucinka oplakávala smrt svého milence, on oslavoval svoje náhlé zbohatnutí. Byl jsem s nimi.“

Ubohý Le Bret! Nemůže si zvyknout na Maigretovu proměnu. Je jako rodiče, kteří si navykli zacházet se svým dítětem jako s mrnětem, a pak najednou vidí před sebou mladíka, který uvažuje jako dospělý.

Kdo ví? Maigreta, když se tak na něj dívá, se zmocňuje neurčité podezření. Ponenáhlu se toto podezření mění v jistotu. Svěřil mu ten případ jen proto, poněvadž byl přesvědčen, poněvadž doufal, že nic nezjistí.

Došlo k tomu takhle. Pan Le Bret-Courcelles, člověk ze společnosti, nemá naprosto chuť, aby se dělaly nepříjemnosti jinému člověku ze společnosti, jeho společníkovi z klubu, a tím méně důvěrné přítelkyni jeho ženy, dědičce Balthazarových pražírén.

Čert vezmi flétnistu, který přišel strkat nos do záležitosti, do které mu nic není!

Cožpak se to, co se děje ve vyšších sférách, v přepychovém domě v Chaptalově ulici, týká novin a veřejnosti, nebo dokonce porotců, kteří jsou povětšinou drobní kramáři nebo bankovní úředníci?

Komisař Le Bret naproti tomu nemůže před svým sekretářem zničit sepsaný protokol.

„Chápete, milý Maigrete...“

Diskrétnost. Žádný skandál. Krajiní obezřetnost. Dobrý prostředek, aby Maigret nic neodhalil. A za několik dní by byl uvítán s usměvavou shovívavostí.

„Ale vždyť se nic nestalo. Nesmíte ztrácet kuráž. Udělal jste všechno, co bylo ve vašich silách. Není to vaše vina, že ten flétnista je náměsíčník, který si spletl nějaké halucinace se skutečností. Běžte do své kanceláře, kamaráde! Slibuju vám, že příští vážný případ je vyhrazen pro vás.“

Teď je ovšem znepokojen. Kdo ví, jestli by mu nebylo milejší, kdyby se byl Maigret nesklonil v pravou chvíli a neztlumil tím ten úder? Byl by teď na řadu dní, na řadu týdnů odsouzen k nehybnosti.

Jak u čerta tenhle chlapík mohl odhalit všechno to, co odhalil?

Pokašlává a říká tiše, tónem co možná lhostejným:

„Obviňujete zkrátka a dobře Richarda Gendreauxa z vraždy.“

„Nemusel to být zrovna on. Možná že vystřelila jeho sestra. Je taky možné, že to byl Ludvík. Nezapomínejte, že flétnista musel zvonit a pak dlouho klepat na vrata, než mu správce přišel otevřít, a že přišel úplně oblečený.“

To je paprsek naděje. Jaké ulehčení, jestli ten výstřel vyšel od správce!

„Nezdá se vám tahle poslední hypotéza logičtější?“

Začervená se, protože Maigret se proti své vůli na něho upřeně podívá. Začne honem mluvit.

„Pokud jde o mě, tenhle pohled na situaci by mi byl vhod...“

Řekl by mi vhod, a ten výraz sedí; Maigret si to s potěšením uvědomuje.

„Nevím pořádně, co vlastně hrabě v tom domě pohledával...“

„Nebylo to poprvé.“

„To už jste mi řekl, a překvapilo mě to. Byl to ztřeštěnec. Jeho otec, třebaže byl na mizině, si pořád ještě uchovával jistou důstojnost. Žil v malém bytě v Latinské čtvrti a lidem, s kterými se znal v mládí, se pečlivě vyhýbal.“

„Pracoval?“

„Ne. To se tak docela nedá říct.“

„Z čeho byl živ?“

„Prodával podle potřeby věci, které při té pohromě zachránil: nějaké ty obrazy, tabatěrku, rodinný šperk. Možná taky, že některé osoby, které se znaly s jeho otcem a jezdily svého času do zámku na hony, mu nenápadně posílaly trochu peněz? Z Boba se naproti tomu stal jakýsi anarchista. Schválně se ukazuje na nejhanebnějších místech. Jednu chvíli se dal najmout ve Voisinově restauraci jako poslíček, jen aby uváděl do rozpaků přátele své rodiny, od nichž si nechával dávat spropitné. A nakonec klesl až k takové Lucince a Dédému. Co jsem to chtěl vlastně říct?“

Maigret nemá chuť pomáhat mu z rozpaků.

„Ach ano. Určitě šel tu noc k Gendreauxovým za nějakým nekalým cílem.“

„Proč?“

„Svědčí pro to fakt, že se dal provázet Dédém, který na něj čekal v ulici a ani nevypnul motor.“

„Ale v domě ho čekali.“

„Jak to víte?“

„Myslíte, že by ho jinak byli pustili nahoru do pokoje mladé dívky? A proč byl Ludvík úplně oblečený v jednu hodinu po půlnoci?“

„Připusťme, že ho čekali, to neznamená, že jeho návštěva jim byla vítaná. Třeba skutečně ohlásil, že přijde.“

„Byla to návštěva v ložnici, nezapomínejte na to.“

„Budiž! Jsem ochoten nadto připustit, že Liza si vůči němu počínala neobezřetně. Není na nás, abychom soudili její jednání.“

Vída! Vída!

„Je nemožné, že by mezi nimi byla nějaká milostná pletka. Zůstává přese všechno dědicem jména Ansevalů, jeho prarodiče vládli na zámku, který starý Balthazar koupil; ten byl pouze jedním z tamních venkovánů.“

„To mohlo dělat na vnučku podomního obchodníka dojem.“

„Proč ne? Uvažte, je taky pravděpodobné, že ho chtěla zachránit, když se dověděla, jaký život vede.“

Proč se Maigret začínal vztekát? Měl dojem, že je mu celý jeho případ ukazován v křivém zrcadle. A ten vemlouvavý tón mu taky nebyl po chuti, komisař ho chtěl poučovat.

„Je tu ještě jiná možnost,“ řekl mírně.

„Jaká?“

„Že slečna Gendreauová-Balthazarová chtěla ke svému jmění připojit taky ještě šlechtický titul. Je to velice pěkné, dostat do rukou ansevalský zámek. Ale možná že si tam připadala trochu jako vetřelkyně? Já jsem taky strávil dětství ve stínu zámku, můj otec tam byl jenom hospodářským správcem. Pamatuju se, co úsilí vynakládali někteří zbohatlíci, aby se jim dostalo pozvání na hon.“

„Vy pokládáte za pravděpodobné, že by si byla chtěla vzít...“

„Boba z Ansevalu, proč ne?“

„Nechci přetřásat tuhle otázku, ale zdá se mi, že je to dost odvážná domněnka.“

„Komorná má na to jiný názor.“

„Vy jste vyslyšel komornou přes to...“

Byl by málem dodal: ... přes to, co jsem vám doporučil.

Což by bylo znamenalo: ... přes to, co jsem vám nařídil! Neudělal to a Maigret pokračoval:

„Dokonce jsem ji do jisté míry unesl. Je pár kroků odtud.“

„Ona vám něco sdělila?“

„Neví nic přesného, leda to, že si slečna Gendreauová vzala do hlavy, že se stane hraběnkou.“

Le Bret rezignovaně mávl rukou. Byl z toho viditelně celý pryč, že musí dopustit, aby se lidem jeho společnosti ubralo trochu na důstojnosti.

„Dejme tomu. To na událostech ostatně nic nemění. Je možné, to mi zase přiznáte, že se Bob začal chovat jako hulvát.“

„O tom, co se odehrálo v pokoji, nevíme nic víc, než že tam padl výstřel.“

„Docházíte ke stejným závěrům jako já. Nějaký muž se chová sprostě – a že tenhle toho byl schopen, to je nám známo. Dívčin bratr je v domě, a správce taky. Dívka volá o pomoc. Jeden z nich to zaslechl, vyběhne spěšně nahoru a v rozhořčení uchopí revolver, který leží, jak sám říkáte, na nočním stolku.“

Maigret se teď tvářil, jako by souhlasil. Ale vzápětí zabafal z dýmky – málokdy kouřil s takovým požitkem – a mírně namítl:

„Co byste byl udělal vy na místě toho člověka? Předpokládejte, že máte ještě revolver v ruce, zbraň, z které se ještě kouří, jak se píše v novinách. Na zemi leží mrtvý nebo těžce zraněný člověk.“

„Jestliže se přidržíme hypotézy, že byl raněný, zavolał bych lékaře.“

„To se nestalo.“

„Vy z toho tedy vyvozujete, že byl mrtev?“

Maigret šel trpělivě za svou myšlenkou a tvářil se, jako by sám teprve hledal odpověď.

„V té chvíli někdo v přízemí zabouchá na dveře. Je to kolenjdoucí, který zaslechl volání.“

„Připusťte, milý Maigrete, že není příjemné zamíchat někoho, kdo se jen tak namane, do rodinných záležitostí.“

„Na schodech někdo volá:“

„Pospěšte si, Ludvíku.“

Co to znamená?“

Skoro si ani neuvědomoval, že řízení rozhovoru teď převzal on, že role jsou tak trochu převrácené a že jeho šéf je čím dál tím víc v rozpacích.

„Třeba ten člověk nebyl úplně mrtev. Anebo dostala Líza nervový záchvat. Nevím. Předpokládám, že v takových okamžicích lidé propadají určité panice.“

„Ludvík vyhodil vetřelce na ulici tím způsobem, že ho praštil pěstí do obličeje.“

„Jednal nesprávně.“

„A přílišné panice asi nikdo nepropadl. Řekli si zřejmě, že chlapík, kterého správce praštil, uvědomí policii. Ta bezpochyby přijde a bude požadovat vysvětlení.“

„Což jste taky udělal.“

„Měli před sebou jen určitý počet minut. Mohli zatelefonovat úřadům:“

„To a to se stalo. Není to zločin, ale nešťastná událost. Byli jsme donuceni zabít zuřivce, který nás ohrožoval.“

Domnívám se, že vy, pane komisaři, byste jednal takhle?“

Jak je hned situace změněná, když je tady ve svém pokoji, ve své posteli, a ne v kanceláři! Za vycpanými dveřmi komisařství by se byl neodvážil ani čtvrtinu toho, co právě řekl. Hlava ho děsně bolela, ale to bylo vedlejší. Paní Maigretová byla asi poděšená, když ho v kuchyni slyšela mluvit s takovou sebejistotou. Začínal být dokonce útočný.

„No dobrá, ale tohleto oni neudělali, pane komisaři. Udělali tohle: Napřed přenesli to tělo nebo toho zraněného bůhvíkam. Pravděpodobně do jednoho z pokojů, které jsou nad stájemi, protože do těch jediných mě nezavedli.“

„To je jenom předpoklad.“

„Založený na faktu, že tam tělo nebylo, když jsem přišel.“

„A co jestli Bob odešel, aniž ho musel někdo odnášet?“

„To by jeho přítel Dédé neměl včera v kapse padesát tisíc franků a nebyl by zejména rozhodnut odejet ve společnosti Lucinky do Belgie.“

„Možná že máte pravdu.“

„Naši delikventi v Chaptalově ulici měli tedy asi tak půlhodinu k dobru. To jim postačilo, aby všechno urovnali a aby zahladili i sebemenší stopy toho, co se stalo. A měli nápad skoro geniální. Není snad nejlepší způsob, jak flétnistovo svědectví nadobro vyřídít, jak vyvolat dojem, že šlo jen o fantazii opilce, když se prohlásí, že v pokoji, který označil,

nikdo není? Mělo to i jinou výhodu. Možná že Líza Gendreauová z toho přese všechno byla s nervy nahromadě, jak se lidově říká. Ukázat ji v posteli a prohlásit, že spí? Ukázat ji vstoje a tvrdit, že nic nezaslechla? To bylo oboje stejně riskantní.

Šoupli ji do pokoje služby, který byl jako zázrakem prázdný. Cožpak nějaký chudák z komisařství postřehne ten rozdíl? Stačí říct, že odcestovala, že je na svém zámku v Nievre. Ani slechu, ani vidu! Výstřel? A kde, prosím vás?

Lidé, kteří se potulují v jednu hodinu po půlnoci po ulicích, bývají často v předrážděném stavu.

Zítřka bude bílý den. Kdopak se odváží obvinít Gendreauovy-Balthazarovy?“

„Jste tvrdý, Maigrete.“

Povzdechl a vstal.

„Ale možná že máte pravdu. Půjdu rovnou odtud za šéfem Bezpečnosti a prohovořím to s ním.“

„Myslíte, že je to nezbytné?“

„Jestli opravdu došlo k vraždě, jak jste mě o tom nakonec už skoro přesvědčil...“

„Pane komisaři!“ ozval se Maigret hlasem už zase mírným, skoro prosebným.

„Poslouchám vás.“

„Nechtěl byste čtyřiašedesát hodin počkat?“

„Před chvílí jste mě div neobviňoval, že jsem nejednal dřív.“

„Ujišťuju vás, že můžu vstát. Podívejte se.“

A přesto, že Le Bret udělal pohyb, jako by ho chtěl zadržet, vyskočil zbrkle z postele a stoupl si; když tu tak ale stál před svým představeným v košili, cítil se přece jen poněkud nesvůj.

„Je to můj první případ.“

„A já vám gratuluju k horlivosti, jakou...“

„Jestli už teď zpravíte o věci Bezpečnost, dokončí vyšetřování šéfova brigáda.“

„Pravděpodobně. Především jde o to, pakliže byl Bob zabít, najít mrtvolu.“

„Když už je jednou mrtev, může trochu počkat, ne?“

Role se už zase obrátily, a teď se usmíval komisař, s obličejem odvráceným stranou.

Maigret, ještě před chvílí tak energický, vypadal najednou v té noční košili s límcem zdobeným červeným vyšíváním jako velké dítě, které má být ošizen o radost, na kterou se těšilo.

„Nepotřebuju na hlavě tenhle krám.“

Pokoušel se ob vaz strhnout.

„Můžu jít ven a dokončit vyšetřování úplně sám. Dejte mi jenom souhlas, abych mohl jít vyslechnout Dédého a Lucinku, hlavně Lucinku. Co vlastně řekli?“

„Když ho dneska ráno vyslýchal komisař, který má ve věznici službu, tak se Dédé zeptal:

„Julek je mrtvý?“

Předpokládám, že šlo o vás.“

„Jestli do zítřka do téhle doby nebudu mít úspěch, můžete tu věc předat Bezpečnosti.“

Paní Maigretová polekaně pootevřela dveře a stála tu teď na stráž s pohledem upřeným na stojícího manžela.

V té chvíli někdo zazvonil. Prošla pokojem, aby otevřela, a z chodby sem dolehl nějaký šepot.

Když se vrátila sama, Maigret se zeptal:

„Kdo je to?“

Pokusila se mu něco nepozorovaně naznačit, ale nepochopil a ptal se znovu, takže jí nezbylo než oznámit:

„Ten muzikant.“

„Půjdu,“ řekl Le Bret. „To, oč mě žádáte, vám nemůžu dost dobře odmítnout.“

„Promiňte, pane komisaři. Chtěl bych ještě... Když už se události takhle vyvinuly a když by to stejně Bezpečnost taky udělala, dovolíte mi, bude-li to nutné, obrátit se na slečnu Gendreauovou?“

„Předpokládám, že zachováte patřičnou formu? Budte přesto opatrný.“

Maigret zářil. Zaslechl, jak dveře zaklaply, a potom, zrovna když hledal kalhoty, vešel do místnosti Justin Minard, následován paní Maigretovou. Hudebník vypadal žalostně a znepokojeně.

„Vy jste poraněný?“

„Jen kapánek.“

„Mám pro vás špatnou zprávu.“

„Tak mluvte.“

„Utekla.“ Flétnista se tvářil tak legračně, že Maigret málem vyprskl.

„Kdy?“

„Včera večer nebo spíš dneska v noci. Trvala na tom, že se mnou půjde do Clichyské pivnice, tvrdila, že má šíleně ráda hudbu a že si mě chce poslechnout.“

Bylo mu zatěžko mluvit o tom v přítomnosti paní Maigretové, a ta pochopila a zmizela zase v kuchyni.

„Seděla na tom místě, kde jste seděl vy, když jste přišel za mnou. Byl jsem dost nesvůj. Nebyl jsem doma na večeři a celý den jsem domů nevskočil, a tak jsem čekal, že se každou chvíli objeví moje žena.“

„A ona přišla?“

„Ano.“

„Pohádaly se?“

„Došlo k tomu zrovna mezi dvěma kousky. Seděl jsem u stolu. Moje žena napřed strhla Germaině klobouk z hlavy a pak ji chytila za drdol.“

„Vyhodili je?“

„Obě dvě. Vrátil jsem se na pódium. Orchester hrál, aby ten skandál zatušoval. Víte, to se tak dělá, když už se nedá nic zachránit. Bylo slyšet, jak venku hádka pokračuje. Když jsme dohráli, šéf přišel za mnou a požádal mě, abych se odebral za svým harémem, jak se vyjádřil.“

„Čekaly na vás na chodníku?“

„Jenom jedna. Moje žena. Odvedla mě domů. Zamkla mi střevice, abych nemohl z kvartýru. Před hodinou jsem přesto utekl a vypůjčil jsem si boty od domovníka. Germaina už v hotelu není. Vyzvedla si tam kufr.“

Na závěr se zeptal:

„Co budeme dělat?“

/8. KAPITOLA/

Jeden mlčí a druhý má řeči nazbyt

„Aspoň to mi udělej k vůli a vezmi si teplý kabát,“ naléhala paní Maigretová.

Měl v té době dva svrchníky: jeden teplý černý kabát se sametovým límcem, který nosil už tři roky, a běžový svrchník, docela krátký, který si nedávno koupil a po němž toužil už jako chlapec.

Podezřívá ženu, že Minardovi pošeptala do ucha, když vycházeli z bytu: „Hlavně ho nenechávejte samotného!“

I když si z flétnisty dělala trochu legraci, byl jí sympatický, připadal jí takový mírný, zdvořilý, „nevtíravý“. Obloha byla pokryta lehkými houbovitými mraky, které měly krásnou bleďošedou barvu, a poprvé za celých deset dní se schylovalo k dešti. Liják začal za chvíli šrafovat vzduch vlažnými proudy vody a Maigret byl pod kabátem celý mokrý, šířil kolem sebe pach zmoklého zvířete.

Tvrdě držel v ruce, protože si ho nemohl nasadit na hlavu, pokud ji měl omotanou tím obrovským obvazem. Minard ho doprovázel k doktorovi na Voltairově bulváru a tam Maigret dosáhl toho, že mu udělali nenápadnější obvaz.

„Je to opravdu nevyhnutelné, abyste šel do města?“

Doktor mu dal papírovou krabičku, která obsahovala pilulky obalené žlutým práškem.

„Pro případ, že by se vám začala točit hlava.“

„Kolik si jich můžu vzít?“

„Od teďka do večera čtyři nebo pět. Víc ne. Viděl bych vás radši v posteli.“

Maigret nevěděl dost dobře co s muzikantem a nechtěl ho taky zarmoutit tím, že by ho poslal zase domů, když ho teď už nepotřeboval.

Poslal ho do Ghaptalovy ulice a nechal ho v domněni, že jde o velice důležité posláni.

„Naproti tomu domu nebo skoro naproti je malá restaurace U starého calvadosu. Byl bych rád, kdybyste se tam posadil a pozoroval, co se děje u Gendreauových.“

„A co když byste se necítil dobře?“

„Nebudu sám.“

Minard ho opustil až u dveří věznice na Orlojovém nábřeží. V té chvíli byl Maigret ještě plný sebedůvěry. Dokonce i ten pach vanoucí z potemnělých vrat vdechoval s rozkoší. Všechno bylo špinavé, nečisté. Sem přivázeli strážníci každou noc všechny podezřelé, co posbírali po ulicích, a tady zelené antony vysypávaly všechnu tu všivou sebranku pochytanou při šťárách.

Vešel do strážnice, kde to páchlo kasárnami, a zeptal se, jestli by mohl mluvit s komisařem. Zdálo se mu, že se na něj dívají nějak divně. Moc se tím dojmem nezabýval. Rekl si, že pro zdejší lidi je nějaký tajemníček z komisařství čtvrti zřejmě něčím, co nestojí za pozornost.

„Posaďte se.“

Byli tu tři strážníci, jeden z nich psal, druhí dva nedělali nic. Kancelář komisaře byla vedle, ale nikdo mu nešel nic oznámit, nikdo se o Maigreta nestaral; chovali se k němu, jako by nepatřil k policii. Byl z toho tak nespůj, že si netroufal ani nacpat dýmku.

Po čtvrt hodině se odvážil zeptat:

„Komisař tu není?“

„Má práci.“

„Kde jsou lidi, které sebrali dneska v noci?“

Když šel kolem prostorného sálu, kam šoupají pochytanou sebranku, neviděl totiž nikoho.

„Nahoře.“ Neodvážil se požádat o dovolu, aby tam směl zajít. Nahoře se prováděla antropometrie. Nechájí je nastoupit do řady jako ve škole. Všichni se postupně musí svléknout. Prohlížejí je jednoho po druhém, aby viděli, jak jsou tetováni, zaznamenávají si sebemenší poznávací znamení, nato si pak zase musí natáhnout šaty a jdou se měřit, pak je fotografují a nakonec jim berou otisky prstů.

Jestlipak se Dédé pořád ještě naparuje, když tam tak stojí ve frontě spolu s pobudy a vandráky?

Jednou později, až bude patřit k šéfovi brigádě, bude mít Maigret právo procházet libovolně celou budovou.

Co se žen týče, ty prohlížel v jiné místnosti lékař, a nemocné byly posílány do nemocnice vězení Saint-Lazare.

„Jste si jist, že komisař pořád ještě nemá čas?“

Čekal už přes půl hodiny. Zdálo se mu, že se tři muži na sebe pobaveně podívali.

„Musí se počkat, až zazvoní.“

„Ale vždyť neví, že jsem tady. Jsem tu v důležité věci. Jistě o tom byl zpraven.“

„Vy jste ze svatojiřské čtvrti, že ano?“

A jeden ze strážníků, ten, který psal, vrhl pohled na papír ležící před ním na stole.

„Julius Maigret?“

„Ano.“

„Musíte počkat, kamaráde. Nemůžu vám pomoci.“

Ze sousední místnosti, kde měl být komisař, nebylo slyšet sebemenší zvuk. A když čekal víc než hodinu, komisař vešel nikoli ze své kanceláře, ale zvenku.

„Vy jste Le Bretův sekretář?“

Konečně se jím někdo zabývá, už ho nenechávají sedět na kraji lavice jako prosebníka.

„Snad vás nezranili?“

„To je maličkost. Chtěl bych...“

„Vím. Máte vyslechnout jistého Dédého. Myslím, že už je dole. Podíval byste se, Gérarde? Jestli je tam, přiveďte ho do mé kanceláře.“

A Maigretovi řekl:

„Jděte dovnitř, prosím. Přenechám vám svou kancelář.“

„Bude taky třeba, abych vyslechl tu ženu.“

„Samozřejmě. Postačí, když řeknete strážmistrovi, aby vám ji přivedl.“

Bylo v tom všem opravdu něco nepřírozeného? Maigret si představoval, že věci budou probíhat jinak, ale ještě se neznepokojoval. Neznal zdejší zvyky a udělalo to na něj dojem.

Strážník přivedl Dédého, pak on i komisař odešli a dveře se za nimi zavřely.

„Tak co, Julku?“

Garážista z Akátové ulice měl na sobě stejný oblek jako minulý den. Jenom mu podle předpisu odebrali kravatu a tkaničky od bot, takže vypadal trochu nepořádně. Maigret se váhavě posadil za komisařský stůl.

„Jsem rád, že jsme vám moc neublížili,“ prohlásil Dédé. „Můžete se těch pánů tady zeptat: když jsem přišel sem, ze všeho nejdřív jsem se ptal, jak se vám daří.“

„Vy jste věděl, kdo jsem, že?“

„No kruci!“

„A já jsem věděl, že to víte,“ řekl Maigret prostě.

„Tak vy jste čekal, že vám rozbijeme kebuli? A co kdybysme vás byli oddělali nadobro?“

„Sedni si.“

„Dobrá. Nemám nic proti tomu, abyste mi tykal.“

Maigret na to ještě nebyl navyklý, ale věděl, že je to tu tak zavedeno.

„Vím ještě hodně jiných věcí a myslím, že se dohovíme.“

„To bych se divil.“

„Hrabě je mrtev.“

„Myslíte?“

„V noci z 15. na 16. dubna jsi hraběte zavezl ve svém voze do Chaptalovy ulice a čekals na něj s nevypnutým motorem.“

„Už si nepamatuju.“

„Otevřelo se okno, nějaká žena vykřikla a padl výstřel. Nato jsi odjel směrem k Fontainově ulici. Objel jsi blok domů. Zastavil ses hezky dlouho v ulici Victora Massého a pak jsi ještě jednou zajel do Chaptalovy ulice, aby ses podíval, jestli Bob vyšel ven.“

Dédé se na něj podíval s klidným úsměvem.

„Povídejte dál,“ řekl. „Cigaretu nemáte? Ti parchanti mi sebrali všechno, co jsem měl v kapsách.“

„Kouřím jenom dýmku. Bylo ti známo, za jakým účelem hrabě do toho domu šel.“

„Jen mluvte.“

„Pochopils, že došlo k nějakému karambolu. V novinách jsi druhý den nic nenašel. Hrabě se nevrátil. Další den pořád ještě nic.“

„To jsou zajímavý věci.“

„Obcházel jsi ještě trochu v ulici. Potom, když jsi uhořel, co se stalo, zašel jsi za Richardem Gendreauem. Ne do jeho bytu, ale do kanceláře.“

„Copak jsem tomu pánovi řekl?“

„Že za určitou sumu, pravděpodobně padesát tisíc franků, jsi ochoten mlčet. Protože tys věděl, za jakým účelem šel do Chaptalovy ulice, a tedy víš, proč ho zabili.“

„To je všechno?“

„To je všechno.“

„Co mi navrhuje?“

„Nic. Abys mluvil.“

„Co chcete, abych řekl?“

„Hrabě Gendreauovy znal. Několikrát to děvče navštívil. Byl jejím milencem?“

„Viděl jste ho někdy dřív?“

„Ne.“

„Kdybyste ho viděl, tak byste se mě neptal. To nebyl chlapík, kterej si nechá ujít příležitost.“

„Mluvil se taky o sňatku, že?“

„Víte, že jste mi sympatickejší? Říkal jsem to zrovna Lucince: škoda, že to je fízl! Je to nápad, dělat poldu, když je člověk stavěnej jako vy a není budižkničemu!“

„Tak tobě je milejší kriminál?“

„Milejší než co?“

„Když budeš mluvit, tak se na to vydírání Richarda Gendreauna pravděpodobně zapomene.“

„Vy myslíte, že podá žalobu?“
„Zapomene se i na ten pokus o vraždu, kterého ses dopustil vůči mně.“
„Poslouchej, Julku. To není fair play. Šetři si slinu, protože z tohohle bych dostal břichabol. Jsi fajn chlap. Možná že se jednou ještě sejdem a že spolu vypijem nějakou tu skleničku. Ale tady nehraju rovnou hru. Děláš jim tu ministranta. Ošulí tě, jak se jim bude chtít.“
„Kdo?“
„Na tom nesejde! Řeknu ti jenom jednu dobrou věc: Bob byl fajn chlap. Měl svoje vlastní názory na to, jak se v životě chovat. Některý mamlasy nemoh ani vidět. Ale syčárny schopnej nebyl. To si zapiš za uši.“
„Je mrtev.“
„Možná. O tom nic nevím. Anebo jestli něco vím, nikomu do toho nic není. Teďka ti ještě povím jako kamarád: Nech to plavat!
Chápeš? Nech to plavat, Julku! Nemám co říct. Nic neřeknu. Tyhle věci, to není nic pro tebe. Dejme tomu, že na tohle jsme oba dva krátký.
Nic nevím, nic jsem neviděl, nic jsem neslyšel. Těch padesát táců? Budu opakovat tak dlouho, jak to bude potřeba, že jsem je vyhrál v Longchamps.
A jestli se odtud dostanu, to se uvidí, ne?“
Podivně se při těch slovech uchychtl.
„A teďka, jestli mi chceš taky udělat nějakou laskavost, tak tu chuděrku Lucinku moc netejrej. Měla toho svého Boba opravdu ráda. Chápeš to? Ženská může šlapat beton a mít svého chlapa ráda. Netrap ji a možná ji to jednou vynahradím. To je všechno.“
Vstal a sám od sebe zamířil ke dveřím.
„Dédé!“ zavolal Maigret, který se také zvedl.
„Konec! Držím klapáčku. Už ze mě nedostaneš ani slovo.“
A Dédé otevřel dveře a zavolal strážníky.
„Už jsme skončili,“ řekl s posměvačným úsměvem.
A strážmistr se Maigreta zeptal:
„Mám vám přivést tu ženskou?“
Odmítla se posadit, stála vzpřímena před psacím stolem.
„Víte, za jakých okolností Bob zemřel?“
Povzdechla:
„Nevím nic.“
„Byl zavražděn v jednom domě v Chaptalově ulici.“
„Myslíte?“
„Byl milencem mladé dívky.“
„Žárlivá nejsem.“
„Proč nechcete mluvit?“
„Protože nemám, co bych řekla.“
„Kdybyste byla předpokládala, že je Bob naživu, tak byste neodjížděla do Belgie.“
Mlčela.
„Proč nechcete, aby byl Bob pomstěn?“
Kousla se do rtu a odvrátila hlavu.
„To je vám pár bankovek milejších než odsouzení jeho vraha?“
„Tohle nemáte právo říkat.“
„Tak mluvte.“
„Nevím nic.“
„Kdybych vám pomohl?“
„Nic bych neřekla.“
„S kým jste se setkala za tu dobu, co jste tady?“
Neboť konečně začínal chápat. Nenechali ho čekat kvůli tomu, že by měl komisař práci. Místnosti Kriminální dokumentace nahoře byly spojeny chodbou se Zlatnickým nábřežím.
Jestlipak Dédé vůbec prošel antropometrií? Jestlipak se Lucinka podrobila lékařské prohlídce? Bylo to málo pravděpodobné. Skoro jisté zato bylo, že je už někdo vyslýchal, někdo z Bezpečnosti.
Maigret přišel teprve dobrou hodinu potom, co Le Bret odešel z domu na bulváru Richarda Lenoira.
Bylo tomu těžko uvěřit, ale cožpak Dédé sám Maigretovi před chvílí nenaznačil, že ho obalamutili?
Vyšel z místnosti a měl dojem, že se strážníci usmívají. Dozorčí komisař se jako náhodou zrovna v tu chvíli vracel.
„Tak co, příteli? Uspěl jste? Mluvili?“
„Co s nimi máte v úmyslu udělat?“
„Ještě nevím. Čekám na rozkazy.“
„Od koho?“
„Shora, jako obvykle.“
„Děkuju vám.“
Když se Maigret octl zase na nábřeží, zrovna ve chvíli, kdy se rozpršelo, cítil se tak zmalomyslně, že by byl málem šel komisaři odevzdat žádost o propuštění.
Děláš jim tu ministranta, řekl mu garážista s nádechem soucitu.

A on si tolik přávil pracovat v téhle budově, odkud teď odchází se svěšenou hlavou, s hrdlem sevřeným znechucením! Vešel k Dauphinovi, kde bývalo vždycky pár inspektorů ze Zlatnického nábřeží, kteří sem zaběhli na sklenici. Znal je od vidění, ale pro ně byl něčím, co nestojí za pozornost.

V naději, že ho to vzpruží, si vzal napřed jednu z pilulek, které mu dal doktor, a pak do sebe hodil velkou skleničku alkoholu. Viděl je kolem stolu, porozepjaté, v nejlepší míře, a tihleti mají právo vejít všude, znají všechno, o vyšetřovaných případech se informují navzájem.

Má Maigret vůbec ještě chuť patřit k „domu“? Nezačal právě zjišťovat, že představa, kterou si o policii dělá, je falešná? Po druhé skleničce byl už už uchystán, že půjde vyhledat svého příznivce vrchního šéfa Xaviera Guicharda a řekne mu všechno, co má na srdci.

Napálili ho. Le Bret z něho doma v pokoji tahal rozumy. Jeho auto čekalo zatím u dveří. Dal se bezpochyby zavézt na Zlatnické nábřeží, a jeho čekat nenechali.

„Můj sekretář je splašenec. Natropí hlouposti, nadělá nám mrzutosti.“

Kdo ví, jestli se neobrátil ještě výš, k policejnímu prefektovi například, nebo dokonce k ministrovi vnitra?

Možná že ministr vnitra je koneckonců taky jeden z těch, kdo chodí na obědy do Chaptalovy ulice?

Ponechali ten případ Maigretovi – a co se mu komisař nadoporučoval, aby jednal opatrně! – jediné proto, aby si na něm zlámal vaz, tím si je teď jist.

„Chcete vyslechnout Dédého? Proč ne? Jen do toho, příteli.“

Jenomže si napřed garážistu vzali na paškál. Bůh ví, co mu slíbili, aby držel jazyk za zuby. Bylo to snadné. Má už nějaký ten trest za sebou. Pokud jde o Lucinku, kdyby ta nemlčela, šoupnou ji na nějaký čásek do vězení Saint-Lazare.

„Děláš jim tu ministranta.“

Ušklíbl se, protože doma na vsi skutečně svého času dělával ministranta.

Pošpinili mu všechno, pošpinili mu jeho policii. Nebyl dopálen kvůli tomu, že ho chtějí připravit o jeden drobný úspěch. Bylo to něco hlubšího, připomínalo to spíš zklamání nějakého milence. „Pane vrchní!“

Byl by si málem dal další sklenku, ale rozhodl se jinak, zaplatil a vyšel s pocitem, že tamti čtyři na něj od svého stolu ironicky pokukují.

Bylo mu jasné, že teď bude narážet všude na samý podfuk. Co může dělat? Jít za flétnistou. Neboť tohle je jediná trefa, kterou má ve hře: neznámý flétnista! A právě Justina Minarda nařídil Le Bret hned první den prošetřit.

Když se on, Maigret, dopálí, začnou třeba prohlašovat, že mu ta rána, kterou dostal do hlavy, popletla mozek.

Nastoupil do autobusu, který jel kolem, a zůstal na plošině, zakaboněně vdechoval pach, který šel z jeho kabátu, pach zmoklého psa. Bylo mu horko. Možná že má trochu horečku?

V Chaptalově ulici by byl málem udělal čelem vzad, když pomyslí na Paumella, hostinského od Starého calvadosu, který se na něj tenkrát taky díval s takovým protektorským výrazem.

Kdo ví, jestli nakonec nemají pravdu oni? Možná že se v sobě zmýlil, vzato kolem a kolem, a že nemá pro povolání policisty žádné předpoklady?

Přesto tak dobře cítil, co by byl udělal, jenom kdyby mu byli nechali volné ruce! Tenhle dům, na který kouká z chodníku, by byl poznal do nejmenších zákoutí, byl by poznal i jeho obyvatele, nebylo by tam pro něj nic tajného, od starého Balthazara, který je mrtev, až po Lizu Gendreauovou a po Ludvíka.

Nebylo nejdůležitější, co se stalo zrovna v noci z patnáctého na šestnáctého, neboť to bylo jenom vyvrcholení událostí. Bylo by snadné, když by znal myšlenky každého z nich, vypočítat si, co kdo dělal.

Jenomže tenhle dům, zrovna tak jako i dům na Bouloňské třídě, je pevností, jejíž brány jsou mu uzamčeny. Při sebemenším poplachu přibíhají odevšad posily. Dédé začne být najednou mlčenlivý a Lucinka se vzdává touhy pomstít svého Boba.

Přistihl se, že při chůzi mluví sám se sebou, a pokrčil rameny, pak prudce otevřel dveře malé hospůdky.

Justin tu stál u pultu se sklenicí v ruce. Stal se Maigretovým nástupcem v tom osamělém popíjení s Paumellem, a ten nedal najevo žádný údiv, když spatřil nového hosta.

„Taky jednu,“ poručil si Maigret.

Vrata byla otevřena. Liják končil a mezi kapkami zasvítilo slunce. Dlážďení se lesklo; bylo patrné, že za chvíli oschne.

„Však jsem si myslel, že se vrátíte,“ řekl hospodský. „Překvapuje mě jenom, že nejste s tamtější pány.“

Maigret se prudce otočil k Justinu Minardovi; ten jako by váhal, a nakonec pronesl:

„V domě je plno lidí. Přijeli asi před půlhodinou.“

Na ulici nebylo vidět žádná auta. Návštěvníci přijeli bezpochyby fiakrem?

„Kdo je to?“

„Neznám je; tak nějak jsem si představoval, že to vypadá, když prokuratura přijede na místo činu. Je tam nějaký pán s bílými vousy a provází ho mladý úředník, snad je to prokurátor a jeho písař?“

Maigret křečovitě sevřel v prstech sklenku a zeptal se:

„A dál?“

„Lidi, které jsem nikdy neviděl.“

Justin z ohleduplnosti neřikal, co si myslí, a Paumelle zabručel místo něho:

„Vaši kolegové. Ne z komisařství. Z Nábřeží. Jednoho z nich jsem poznal.“

Ubohý Minard! Nevěděl už, kam se podívat. Celkem vzato, mohl si taky tak trochu připadat, jako by ho Maigret napálil.

Maigret ho nechal v domnění, že vyšetřování řídí on, a flétnista mu upřímně pomáhal, seč byl.

No a teď je Maigret už pouhá nula, dokonce ho ani neinformovali o tom, co se děje.

Měl už zase chuť sebrat se, vrátit se domů, napsat ve vzteku dopis, že vystupuje ze služby, a lehnout si do postele.

Hlavu měl rozpálenou a bolestivě mu v ní škubalo. Hospodský držel nerozhodně láhev calvadosu a Maigret přikývl.

Tím hůř! Dostali ho na celé čáře. Mají pravdu. Dělá tu jenom ministranta.
„Germaina je v domě,“ zamumlal Minard. „Zahlédl jsem ji u okna.“
No safra! Ona taky, to je docela přirozené. Není snad moc inteligentní, ale má čich jako všechny ženy. Pochopila, že se přidala na špatnou stranu, že Maigret a ten jeho flétnista jsou jenom figurky.
„Jdu tam!“ rozhodl se náhle a postavil sklenku na pult.
Měl takový strach, aby neztratil kuráž, že koukal honem přejít na druhou stranu ulice. Když se octl ve vratech, spatřil dva muže, jak kopou v rohu zahrady. Vlevo, přede dveřmi vedoucími do haly, stál na stráž inspektor.
„Jsem ze zdejšího komisařství,“ řekl Maigret.
„Musíte počkat.“
„Počkat na co?“
„Až tamti skončí.“
„Ale ten případ jsem vyšetřoval já.“
„To je možné. Mám příkaz, kamaráde.“
Taky jeden ze Zlatnického nábřeží.
Jestli se někdy dostanu k Bezpečnosti, slíbil si Maigret, který už zapomněl na svoje pevné rozhodnutí odejít od policie, přísahám, že nebudu nikdy koukat spatra na chuděry z komisařství.
„Prokurátor?“
„Všichni tihle lidi.“
„Můj komisař je tam?“
„Neznám ho. Jak vypadá?“
„Má šedý žaket. Velký a štíhlý, s tenkým, plavým knírem.“
„Neviděl jsem.“
„Kdo přišel z Nábřeží?“
„Komisař Barodet.“
Ten, jehož jméno se v novinách čítalo pravděpodobně nejčastěji. V Maigretových očích to byl snad nejzáračnější člověk na světě, přes tu svou bezvousou tvář, která připomínala nějakého majordoma, přes slídivé oči, které pořád jako by se dívaly někam jinam.
Mrtvola.
Policista odpovídal na otázky zdráhavě a s jakousi blahosklonností.
„Richard Gendreau je v domě?“
„Jak vypadá?“
„Tmavovlasý, s dlouhým nosem nakřivo.“
„Ten tam je.“
Tak tedy Gendreau buď nešel do kanceláře, jako obvykle chodívá, anebo se z ní spěšně vrátil.
Právě v té chvíli se v ulici zastavil fiakr. Vystoupila z něj mladá žena a rozběhla se ke vratům, před nimiž oba muži rozmlouvali.
Maigreta zřejmě neviděla.
„Jsem Gendreauová,“ řekla koutkem rtů.
Inspektor jí rychle otevřel a kolegovi prozradil:
„Měl jsem příkaz.“
„Čekali ji?“
„Dostal jsem jenom pokyn, abych ji pustil dovnitř.“
„Správce jste viděl?“
„Toho mají právě v téhle chvíli v parádě. Vy ten případ znáte?“
„Trochu,“ odpověděl Maigret polykaje pocit pokoření.
„Zdá se, že to byl pěkný neřád.“
„Kdo?“
„Tamten, co ho ten sluha oddělal.“
Maigret se na něj podíval s pusou dokořán.
„Jste si tím jist?“
„Čím?“
„Že Ludvík...“
„Víte, já nevím ani, kdo je to Ludvík. Zaslechl jsem jen kousek hovoru. Víم jenom to, že se musí dbát, aby se nezavdala příčina k nějakému shlukování.“
Jeden z kopajících mužů, patřící zřejmě k policii, vešel do průjezdu; ten, který zůstal na zahradě, byl nejspíš komorník.
První muž měl bláto na rukou, bláto na podpatcích a v obličeji znechucený výraz.
„Moc krásný pohled na něj není!“ řekl, jak šel kolem.
Inspektor mu otevřel dveře a on zmizel v domě. Za tu chvíli, co dveře zůstaly pootevřené, se Maigretovi podařilo zahlédnout Lizu Gendreauovou a jejího bratra, jak stojí v hale a hovoří spolu. Ostatní, páni z prokuratury, byli zřejmě v některém ze salónů za zavřenými dveřmi.
„Máte se s někým sejít?“ zeptal se policista Maigreta, na němž bylo vidět známky netrpělivosti.
„Nevím.“
Měl z toho oči zavlhle. Ještě nikdy nezažil takové pokoření.
„Myslím, že mají hlavně strach z novinářů. Proto je kolem toho tolik opatrnosti. Legrační je, že u nás taky pijeme

Balthazarovu kávu. Neměl jsem tušení, že jednou...“

Uvnitř se zřejmě hodně telefonovalo, neboť bylo často slyšet cvaknutí a zvonění zvonku.

„Jestli vás poslal váš komisař, můžu jim zajít říct, že tu čekáte.“

„To nestojí za to.“

Druhý pokrčil rameny. Už tomu nerozuměl, viděl, jak Maigret polyká nějakou pilulku.

„Zdraví neslouží?“

„Nevíte, jak to začalo?“

„Co jak začalo?“

„Vy jste byl na Zlatnickém nábřeží?“

„Ano. Chystal jsem se, že půjdu na stojku do La Villette. Komisař Barodet měl zrovna v parádě nějakého chlapa.“

„Takového malého, v kostkovaném obleku?“

„Ano. Nějaký číman.“

„Komisaři někdo zatelefonoval?“

„Ne. Dal si ho k sobě zavolat vrchní šéf. Dokonce jsem mezitím tamtoho chlapa hlídal. Fiškus. Řekl mi o cigaretu, ale žádnou jsem neměl.“

„A pak?“

„Když se Barodet vrátil, řekl nám, že máme být všichni připraveni, a pak se s tím chlapíkem v kostkovaném obleku ještě na chvíli zamkl.“

„Kdo aby byl připraven?“

„Chlapci z brigády. Přišli jsme tři a komisař k tomu. Dva jsou vevnitř. Tamten, co kopal, je Barrére. Asi před měsícem ho postřelili, když zatýkal toho Poláka v Caulaincourtově ulici.“

Každé slovo trefilo do živého. Maigret si představoval kancelář inspektorů a přátelskou autoritu komisaře Barodeta, který jim všem říká: Děti.

Proč mu tohle udělali? Dopustil se snad nějaké chyby? Nepočínal si snad správně? Což nebyl tak diskrétní, jak jenom bylo možné?

Když se s ním komisař Le Bret na bulváru Richarda Lenoira rozloučil, tvářil se, jako by mu nechával volnou ruku. A tentýž Le Bret se honem rozjel na nábřeží! Potom možná přišel sem?

„Zkrátka a dobře, správce prohlašuje, že to spáchal on?“

„Tak jsem tomu aspoň rozuměl. V každém případě má prachškaredou vizáž.“

„Už v tom ničemu nerozumím.“

„Vy si zřejmě myslíte, že tomu rozumět musíte?“

To byla možná první opravdová lekce skromnosti, které se Maigretovi dostalo. Inspektor byl starší než on. Třicítku měl už za sebou. Měl onen klid a lhostejnost těch, kteří toho už hodně viděli. Bafal zlehka z dýmky a ani se nepokoušel poslouchat, co se uvnitř říká.

„Je to pořád lepší než jít dělat bůhvíjak dlouho stojku v nějaké zastrčené uličce v La Villette.“

Teď u chodníku zastavilo auto. Vyskočil z něho hbitě lékař s hnědými vousy, s kufříkem v ruce a Maigret ho poznal podle fotografií uveřejněných v novinách. Byl to doktor Paul, soudní lékař, už bezmála slavný.

„Kde jsou vyšetřující?“

„Tudy, pane doktore. Mrtvola je na zahradě, ale předpokládám, že chcete napřed mluvit s prokurátorem?“

Kdekdo vcházel do té zapovězené svatyně, jen Maigret ne, ten byl odsouzen hryzat se vzteky ve vratech.

„Uvidíte,“ řekl druhý, „že z toho budou v novinách akorát tak tři řádky.“

„Proč?“

„Proto.“ A večer bylo skutečně možno číst v La Presse:

V noci z 15. na 16. tohoto měsíce vnikl do soukromého domu rodiny Gendreauovy-Balthazarovy v Chaptalové ulici lupič. Správce mu Ludvík Viaud, šestapadesát let, narozený v Ansevalu v departementu Nièvre, na něj vystřelil a kulka zasáhla vetřelce do prsou.

Maigret ležel v té chvíli s devětatřicetistupňovou horečkou a paní Maigretová nevěděla, jak se zbavit flétnisty, který se nehýbal z pokoje a připomínal více než kdy jindy zatoulaného psa.

/9. KAPITOLA/

Oběd v plenéru

Trvalo to tři dny. Napřed doufal, že se opravdu rozstůně a že se oni kvůli tomu budou vztekat. Ale když otevřel první den ráno opatrně oči, neshledal na sobě nic víc než pořádnou rýmu.

A tak začal simulovat. Dokonce i před svou ženou, bylo to směšné mít jenom rýmu, a tak sténal, kašlal a nařikal si na bolesti na prsou.

„Dám ti hořčičnou náplast, Julku. Abys nedostal zánět průdušek.“

Byla pořád stejně veselá. Láskyplně ho ošetřovala. Mohlo se říci, že ho hýčká. Ale měl dojem, že se nachytat nedala.

„Pojďte dál, pane Minarde,“ bylo ji slyšet z předsíně. „Ne, není mu hůř. Jenom vás budu prosit, abyste ho moc neunavoval.“

To znamenalo, že se taky účastní hry.

„A teplota?“ zeptal se flétnista s úzkostí.

„Nic nebezpečného.“

A chránila se říct, kolik stupňů, neboť to bylo spíš pod sedmatřicet než nad.

Hrozně ráda připravovala odvary, obklady, vařila bujón a zakvedlaná vejce. Dělal jí také dobře pečlivě zatahovat záclony a chodit po špičkách, pootevřít občas dveře, aby se ujistila, že spí.

Ubohý Minard, jeho přítomnost už začala být nežádoucí! Maigret si to zazlival. Měl ho docela rád. Bylo by ho moc těšilo udělat mu radost.

Přicházel hned v devět nebo v deset hodin ráno; nezvonil, jenom šetrně zatukal na dveře, kdyby snad Maigret ještě spal. Mluvil šeptem, dovnitř vklouzl přimáčknut k dveřím a přistoupil k posteli.

„Ne, nehýbejte se. Přišel jsem se jen poptat, jak se vám daří. Úkol pro mě nemáte žádný? Byl bych tak šťastný, kdybych vám mohl prokázat nějakou službu!“

Nešlo už o to hrát si na detektiva. Jakoukoli službu. Nabízel se i paní Maigretové.

„Nedovolila byste, abych vám došel nakoupit? Víte, vyznám se v tom moc dobře.“

Nakonec si sedl u okna jen na půl židle, na chvíličku, a zůstal tak sedět celé hodiny. Jestliže se ho zeptali na jeho ženu, odpovídal spěšně:

„To je vedlejší.“

Přicházel pak ještě jednou na sklonku odpoledne, ve fraku, před odchodem do práce; hrál teď v tančírně na Michalském bulváru. Nehrál už na basu, ale na trubku, což pro něj jistě bylo krušné. Měl od toho uprostřed úst vytlačené růžové kolečko.

Také Le Bret se každé ráno prostřednictvím ordonance z komisařství poptával, jak se mu daří. To vyvolalo u domovnice zklamání. Věděla totiž, že její nájemník je úředníkem, ale nikdy jí nepřiznal, že patří k policii.

„Komisař vám vzkazuje, abyste byl na sebe opatrný a abyste se neznepokojoval. Všechno jde dobře.“

Zavrtal se do zavhlé postele, nasáklé příjemným pachem potu. Stahoval se tímto způsobem do sebe. Nevěděl ještě, že se to u něho stane mánií, že se k tomuto počínání bude často uchýlovat ve chvílích malomyslnosti nebo tísně.

Odpoutání od skutečnosti přicházelo skoro na povel. Místo aby jeho myšlenky začaly být přesnější, zamlžily se, jako když má člověk horečku. Polehoučku se vnořil do jakéhosi polospánku a skutečnost začala nabývat nových tvarů, prolínaly se do ní vzpomínky z dětství; svou roli při tom hrály stíny a světla pokoje, ba i květy čalounů, vůně přicházející z kuchyně a tlumené kroky paní Maigretové.

Začínal znovu od téhož bodu, vracel se k svým osobám jako k šachovým figurkám, k starému Balthazarovi, k Gendreauovým, otci, Líze a Richardovi, k ansevalskému zámku, k Ludvíkovi, k Germaině, k služce Marii.

Pohyboval s nimi sem tam, přeformovával je. Pak přicházel na řadu Le Bret, jak vychází z Maigretova bytu, nasedá do vozu a křikne na kočího: „Zlatnické nábřeží.“

Jestlipak si tyká s vrchním šéfem, s Xavierem Guichardem? Tady začínal pociťovat úzkost. Co asi Le Bret říkal v té prostranné kanceláři, do níž Maigret vstoupil dvakrát v životě a která pro něho byla nejvytouženějším místem na světě?

„Můj sekretář, ten mladík, co jste mi ho doporučil, se zabývá jedním případem. Musel jsem mu ho svěřit, nemohl jsem nic dělat. Myslím, že natropí mrzutosti.“

Říkal snad tohle? Je to možné. Le Bret je především člověk ze společnosti. Šermuje každé ráno v Hochově klubu, navštěvuje salóny, je na všech premiérách a při dostizích stojí ve světle šedém cylindru na vyhrazené tribuně.

Ale Xavier Guichard? Ten byl přítelem Maigretova otce a je to člověk stejného ražení jako Maigretův otec. Nebydlí na Monceauxské pláni, ale v malém bytě v Latinské čtvrti a žije víc se svými knížkami než s krásnými dámami.

Ne, ten není schopen nějaké lumpárny, ani žádného kompromisu!

Přesto zavolal Barodeta. Jaký příkaz mu dal?

A když je tomu takhle, neznamená to, že Maigret nějak pochybil? Vyšetřování nedokončil, budiž. Neví, kdo na hraběte vystřelil. Neví taky proč. Ale byl by k tomu došel.

Měl vědomí, že udělal dobrou práci a v krátkém čase. To, že komisař dostal strach, je toho důkazem.

Tak proč tedy?

Noviny už o případu přestaly mluvit. Byl ututlán. Bobovo tělo bezpochyby převezli na prosekuru k pitvě.

Viděl se opět na dvoře v Chaptalově ulici, vzadu za ostatními, za pány z prokuratury, kteří si ho ani nevšimli. Barodet, který ho osobně neznal, ho nejspíš pokládal za někoho z domu. Prokurátor, vyšetřující soudce a písař se zase domnívali, že je to někdo z Barodetových lidí.

Jediný Ludvík po něm hodil posměšně okem. Byl bezpochyby od Germainy informován o jeho činnosti.

To všechno bylo pokořující, skličující. V některých chvílích se zavřenýma očima a s tělem zvlhlým potem osnoval plán ideálního postupu pátrání.

„Příště si budu počínat tak a tak...“

Ráno čtvrtého dne pak začal mít marodění najednou dost a ještě před příchodem flétnisty vstal, celý se umyl, pečlivě se oholil a sundal obvaz, který měl pořád ještě na hlavě.

„Jdeš do kanceláře?“

Měl chuť dýchat zase pach komisařství, uvidět svůj černý stolek a nuzácké figury na lavici vzadu u obílené zdi.

„Co mám říct Justinovi?“

Teď mu říkali Justin, jako kdyby to byl přítel rodiny, nějaký vzdálený příbuzný.

„Jestli pro mě bude chtít v jednu zajít, tak spolu poobědváme.“

Nevzal si na noc natáčky na kníry, a tak si teď musel jejich konečky natočit horkým železkiem. Větší část cesty šel pěšky, aby mohl vdechovat ovzduší bulvárů, a jeho zlost se v tom jasném ránu rozplynula. K čemu pořád přemýšlet o těch lidech?

Gendreauovi ve své pevnosti. Povaha starého Balthazara, dědění ženskými příslušnicemi rodu. Ta historie se závětí.

Otázka, kdo podědí Balthazarovy pražírny...

Chápal totiž, že to není jen otázka peněz. Když majetek dosáhne určité výše, nejde už o peníze, ale o moc.

Šlo o to rozhodnout, kdo bude mít hlavní balík akcií, kdo bude v čele správní rady. Líza? Richard?

Musí to mít důkladně v krvi, když mladé děvče kvůli tomu zapomene na svých jedenadvacet let a myslí jen na

ředitelskou kancelář, jako to před ní dělala už její matka.

Být hlavním šéfem nebo hlavní šéfkou!

Ať se z toho vymotají, jak chtějí!

Hrome! To oni právě udělali. A byl při tom jeden mrtvý, kterého nikdo neoplakává, pravda, kromě holky, která šlape beton na Wagramské třídě.

Vešel do sálu komisařství a stiskl si ruku s kolegy.

„Bertrand se šel zeptat, jak se vám daří.“

Komisaři o sobě vůbec nedal vědět, sedl si bez řeči na své místo a Le Bret ho spatřil teprve v půl jedenácté, když pootevřel vycpané dveře.

„Vy jste tady, Maigrete? Ale tak pojdte ke mně!“

Chtěl se chovat nenuceně.

„Sedněte si. Nevím, nevím, jestli děláte dobře, když jste se tak brzy vrátil do kanceláře. Chtěl jsem vám navrhnout zdravotní dovolenou. Nemyslíte, že by vám pár dní na venkově prospělo?“

„Cítím se úplně zdrav.“

„Tím líp! Tím líp! Abychom nezapomněli, celá ta historie se vyřešila, jak jste mohl vidět. Gratuluju vám ostatně, protože jste nebyl daleko od pravdy. Právě ten den, co jsem byl u vás, zatelefonoval Ludvík na policii.“

„Z vlastního popudu?“

„Přiznám se vám, že o tom nic nevím. Kromě toho na tom málo záleží. Hlavní je, že se přiznal. Nespíš se mu o vašem vyšetřování něco doneslo a pochopil asi, že byste se nakonec dohmátl pravdy.“

Maigret se upřeně díval na psací stůl a jeho obličej nevyjadřoval žádný cit. Komisař pokračoval trochu nespěšně:

„Pominul nás a obrátil se přímo na prefekturu. Četl jste noviny?“

„Ano.“

„Samozřejmě, pravda byla trochu upravena. To je nezbytnost, kterou jednou pochopíte. Existují případy, kdy skandál ničemu neprospěje, kdy by holá pravda způsobila víc zla než dobra. Sledujte mě dobře. Víme oba, že hrabě nevnikl do domu jako lupič. Možná že byl očekáván? Líza Gendreauová mu projevovala přízeň. Užívám toho slova v jeho lepším smyslu.“

Nezapomínejte, že se narodila na ansevalském zámku, že existují jakési svazky mezi touto rodinou a její rodinou.

Bob byl ztřeštěnec. Zapadal čím dál níž, s jakousi zběsilostí. Je možné, že se ho pokoušela přivést na správnou cestu, proč ne? To je názor mé ženy, která ji zná dobře.

Na tom ostatně nesejde. Byl snad tu noc opilý, jak se mu často stávalo? Choval se nějakým pohoršlivým způsobem?

Ludvík je na podrobnosti dost skoupý. Výkřiky ho přiměly, že přispěchal nahoru. Když vešel do pokoje, Bob a Richard Gendreau spolu zápasili a měl dojem, že vidí, jak se v ruce hraběte blýská nůž.“

„Ten nůž se našel?“ zeptal se Maigret mírně, aniž zvedl pohled od stolu.

Zdálo se, že tvrdošíjně pozoruje skvrnu na mahagonové desce. „Nevím. Vyšetřování prováděl Barodet. V každém případě je fakt, že na nočním stolku ležel revolver a že Ludvík ve strachu o život svého pána vystřelil.“

Teď mi řekněte, mladý příteli, komu by prospěl nějaký skandál? Veřejnost by pravdu nepřipustila. Žijeme v době, kdy určité společenské třídy jsou až příliš terčem útoků. V sázce byla čest slečny Gendreauové, právě její čest by totiž začali špiit.

Tak či tak máme před sebou případ oprávněné obrany.“

„Jste si jist, že vystřelil správce?“

„Máme jeho přiznání. Uvažujte o tom, Maigrete. Zamyslete se sám nad tím, jak by na to asi určitý tisk reagoval a jaké by ta věc měla následky pro děvče, které můžeme obviňovat nanejvýš z nerozvážnosti.“

„Chápu.“

„Slečna Gendreauová odjela do Švýcarska, protože má nervy velice otřesené, a bezpochyby bude potřebovat pár měsíců klidu. Ludvík byl ponechán na svobodě a trestní řízení proti němu bude pravděpodobně zastaveno. Jeho jediná chyba je, že se poplašil a zakopal tělo v zahradě, místo aby všechno okamžitě přiznal.“

„Zakopal ho sám?“

„Vzijte se do postavení Richarda Gendreauxa. Vidím, že ještě nechápete, ale nakonec k tomu dojdete. Jsou případy, kdy nemáme právo...“

A jak hledal vhodný výraz, Maigret zvedl hlavu a neutrálním, skoro nevinným hlasem pronesl:

„Řídit se svým svědomím?“

Tu se Le Bret náhle zatvářil odměřeně, povýšeně, povýšeněji než kdy dřív.

„Moje svědomí mi nemá co vyčítat,“ řekl úsečně, „a troufám si tvrdit, že je mám zrovna tak choulostivě jako kdokoli jiný. Jste mladý, Maigrete, velice mladý, to je jediný důvod, proč vám to nemohu mít za zlé.“

Bylo poledne, když ve velkém sále zazvonil telefon. Inspektor Besson, který zvedl sluchátko, zavolał:

„To je vaše, Maigrete. Tenhle chlapík telefonoval už třikrát. Pokaždé ve stejnou hodinu.“

Maigret uchopil sluchátko.

„Haló! To je Julek?“

Poznal po hlase Dédého.

„Už je líp? Už zase zařezáváte? Řekněte mi, jste na oběd volnej?“

„Proč?“

„Ale něco mě tak napadlo. Mám od tamtoho dne chuť zavést vás na oběd někam za město. Strach nemusíte mít. Přijedu pro vás se svou károu. Až před komisařství ne, nemám tyhle místa moc rád, ale na roh Fontainovy ulice. Sedí?“

Chudák flétnista zas jednou přijde nadarmo.

„Řekněte mu, že jsem musel odejít v důležité věci, že se uvidíme dnes večer nebo zítra.“

Čtvrt hodiny nato nasedl do šedé dion-boutonky. Dédé byl sám.

„Nemáte žádný oblíbený jídl? Jíte rád smažený hřízky? Zastavíme se napřed na momentík u Maillotský brány, abysme si svlažili čípek.“

Zašli skutečně do výčepu a Dédé bez ptaní objednal dva velké absinty a nakapal vodu na kostku cukru, která se pomalu rozpouštěla na dírkované lžičce.

Byl rozjařený, ale v pohledu měl zároveň něco vážného. Měl na sobě kostkovaný oblek, žlutohnědé střevíce a ohnivě červenou kravatu.

„Ještě jednou? Ne? Jak chcete. Dneska nemám důvod, abych vás opíjel.“

Před nimi se odvíjela silnice, pak břehy Seiny s rybáři na lodkách, nakonec hospůdka u vody se zahradou plnou altánků. Dojeli na místo.

„Nějakou primisíma baštu, Gustave. Na začátek fajnovou porcičku smažených ryb, nic jiného než hřízky.“

A obrátil se na Maigreta:

„Půjde je vylovit čeřenem, aby nám je usmažil živý.“

Pak se otočil na hostinského:

„Co nám přineseš pak?“

„Kohouta na růžovém beaujolaiském?“

„Platí, kohouta na víně.“

Dédé si tu počínal jako doma, zabrousil do kuchyně, pak zaběhl do sklepa a vrátil se s lahví bílého z údolí Loiry.

„Co se teče aperitivu, není nad tohle. Teďka si nacpěte fajfku, než se to usmaží. Můžeme si popovídat.“

Pocítil potřebu vysvětlit:

„Záleželo mi na tom, abych se s váma sešel, protože se mi v podstatě zamlouváte. Nejste ještě tak prohnilej jako většina těch grázlů tam u vás.“

I on si pravdu drobátko upravoval podle svého, to Maigret věděl. Lidé typu Dédého jsou děsní žvanilové, a právě na to se často dají chytit. Jsou na sebe tak pyšní, že pocítí ují skoro vždycky potřebu mluvit o tom, co udělali.

„Kde je Lucinka?“ zeptal se Maigret, který očekával, že se tu s ní taky setká.

„Můžete věřit a nemusíte, ale je opravdu marod. Co chcete, ta holka byla do Boba celá pryč. Byla by se pro něj nechala rozkrájet na kousíčky. Tohleto pro ni byla rána. Napřed se nechtěla hnout z Breyovy ulice, tam prej ho bude na každém kroku vidět před sebou. Včera jsem ji přemluvil, aby jela na venkov. Už jsem ji tam odvez. Potom za ní zajedu. Ale o tomhle dost! Možná že se k tomu za chvíli ještě vrátíme.“

Zapálil si cigaretu a zvolna vyfoukl dým nosem. V sklenkách jiskřilo víno, svěžím listím altánku chvěl vánek a bylo vidět hostinského, jak stojí na pramínce a zkoumavě si prohlíží vodu, než zabere čeřenem.

„Počítám, že jste byl natolik zvědavý a mrknul jste do mého rejstříku, a tak jste moh vidět, že já se nikdy nenamočím.

Nějaký ty kšeftíky, to ano. Vyfánsnul jsem dvakrát po šesti měsících, a zařek jsem se, že to stačí.“

Pil, aby se dostal do ráže.

„Noviny jste čet?“

A když Maigret přikývl, pokračoval:

„Jsou to vykukové, to se jim musí nechat. Kdybyste byl viděl Lucinku! Zbledla jako papír. Chtěla mermomocí za nima, všechno vyklopit. Musel jsem ji uklidňovat. Říkal jsem jí:

„K čemu to bude?“

Teda, pošpinili ho kapitálně, to mi přiznáte. A kdybych měl toho chlapa s tím frňákem nakřivo, toho Richarda, jak mu říkají, někde stranou, kde by nebyli poldové, tak vám přísahám, že bych mu s chutí rozflákal hubu.

Vypláz padesát táců a myslí si, že je všechno v suchu. No dobrá, já vám teda říkám mezi náma a přesto, že jste od policie, že to pro něj ještě neskončilo. Ještě se setkáme, dřív nebo pozdějc. Jsou lumpové a lumpové! A lumpy týhle sorty já nemůžu ani cejtit.

A co je s váma?“

„Nedovolili mi, abych ve vyšetřování pokračoval,“ zamumlal Maigret.

„To vím. A víc než dobře!“

„Nařídili vám, abyste mlčel?“

„Řekli mi, že stačí, když se budu držet zpátky, a budu z obliga.“ Což znamenalo, že se přivrou oči nad Dédého prohřešky, že se zapomene na tu ránu do hlavy a že se nebudou snažit dozvědět, odkud pochází těch devětačtyřicet tisíc franků, které našli v jeho náprsní tašce.

„Teda, co mě nadneslo, to je ten švindl s tím správcem. Vy tomu věříte?“

„Ne.“

„No dobrá! Jinak byste u mě klesl v ceně. Když už halt někdo musel vystřelit, tak ať je to sluha! Kdo podle vašeho mínění zmáček tu bouchačku? Tady si můžem popovídat, no ne? Nezapomínejte, že kdybyste se pokusil to, co jsem vám řek, nějak využít, tak odpřísáhnou, že jsem ani necek. Podle mého to byla ta holka.“

„Já jsem taky toho názoru...“

„Jenomže je tu ten rozdíl, že já k tomu mám dobré důvody, abych si to myslel. Říkám taky hned, že jestli Boba odpráskla, tak se to stalo omylem. Chtěla odprásknout bráchu. Protože ti dva se nenávidí, jak se dokážou nenávidět jenom v takovejchhle fámíliích.

Vy jste Boba neznal, a to je škoda. Byl to tak prima chlap jako žádný druhej. Jak ten si je všechny uměl podat!

Ale nijak ve zlým, víte. Nebylo v něm ani krapet nějaký zloby. Bylo to něco silnějšího. Pohrdal jima tak, že mu byli k smíchu. Když se ta žába začla kolem něj točit...“

„Jak je to dlouho?“

„Od podzimu. Nevím, kdo jí řek, kde ho najde. Vědělo se, že Boba je možno zastihnout kolem půl šestý po dostihách v jednom baru na Wagramský třídě.“

„Šla tam?“

„No sakra! A bez závojičku. Řekla mu, kdo je, že bydlí v ansevalském zámku a že se o něj zajímá, že by byla šťastná, kdyby ji navštívil.“

„Vyspal se s ní?“

„A užil si s ní svý. Dokonce si ji odvedl do tamtoho hotelu v Breyový ulici. Aby viděl, kam až půjde, chápete? Byl to krásnej chlapec. Ale tohleto nebyla žabička, která by šla do nějakýho takovýho hotelu jen pro to potěšení, že si zamrská nožičkami.“

A přitom temperamentu v ní bylo asi tolik jako v betonový zdi. Neměl před Lucinkou žádný tajnosti. Kdyby měla žárlit na všechny ženský, který mu prošly rukama! Tady máme ty smažené rybky! Povíte mi, co jim říkáte.“

Mohl jist a mluvit zároveň a nezanedbával jedno ani druhé, a přitom se nepřestával mazlit s další lahví, kterou před ně postavili.

„Nepokoušejte se to pochopit. I Bobovi to trvalo hezky dlouho, než tomu přišel na kloub, a ten byl chytřejší – to se vás nemusí dotknout – než my oba dohromady. Nejvíc ho udivovalo, že mermomocí chtěla, aby si ji vzal.“

Bylo jen na něm, aby se rozhod. Nabízelo se mu, že by nemusel pracovat, že by dostával tolik a tolik měsíčně na drobný výdaje, a všechno. Nechal to plavat. Říkal, že je zažraná do myšlenky, že by se jmenovala hraběnka z Ansevalu. Jsou takový lidi. Koupějí si zámek. Pak by chtěli mít po něm taky jméno, chtějí si koupit předky. Tak mi to Bob vysvětloval.“ Pohlédl Maigretovi do očí a spokojen, že ho může překvapit, vyrazil:

I „No dobrá! A přeci v tom bylo něco jinýho!“

Chroustal křupající hřízky a čas od času se zadíval na Sein, pluly po ní pomalu nákladní lodi a vždycky pár metrů před zdymadlem začaly troubit.

„Nepokoušejte se to pochopit. Na to nepřijdete. Boba to úplně nadzvedlo, když se to dověděl. A to znal historii tý rodiny z paměti. Víte, od koho vyšla myšlenka, aby si ho vzala? Od starýho!“

Vítězoslavně na něj pohlédl.

„Přiznejte, že to stojí za to, aby se člověk namáhal ject na oběd do Bougivalu. Slyšel jste o tom dědourovi, co chtěl odkázat dům a obrazy, aby z toho udělali muzeum? Jestli chcete slyšet něco k popukání, tak poslouchejte dál. A to upozorňuju, že nevím všechno. Ani Bob nevěděl všechno. Zdá se, že ten dědula, kterej začal po vesnicích jako podomní obchodník, snil o tom, že jeho vnukové budou nefalšovaný šlechtici.“

Mám vám říct, co já si myslím? Byla to pro něj taková nějaká odvěta. Vypadá to totiž, že Ansevalové se k němu moc roztomile nezachovali. Prodali mu zámek a panství. Nenápadně se stáhli. Jenomže ani jednou ho neráčili pozvat na večeři, dokonce ani na oběd ne.

A tak dal do svý závěti ustanovení, který pobouřilo celou rodinu.

Jeho dcera ještě žila, když umřel, ale tyhle lidi s těma svejma miliónama vidí daleko.

Po smrti týhle dcery se akcie měly rozdělit na dva díly: 51 procent slečince a 49 procent Křivýmu frňákovi. Je na tom prej moc důležitý, že tím většina hlasů, jak oni říkají, připadla tomu děvčeti.

Já na tohle nemám školy. Jdeme dál. To se mělo stát, až jí bude jednadvacet.“

„Příští měsíc,“ řekl Maigret.

„Já si dám repeté. Jestli se mi tam ten kohout na víně už nevejde, nedá se svítit. Co jsme to říkali? Dobrá! Jenomže tu byla ještě jedna maličkost. Kdyby se holka vdala za nějakýho Ansevala, tak dostane všechny akcie ona, a bude jenom povinná vyplácet bráchovi důchod, kterej by odpovídal jeho podílu.“

To znamená, že s pražírnama, se zámek atd. by už neměl nic společnýho. Z Balthazarovejch, z Gendreauovejch by se stali Ansevalové a jejich rodokmen by tak šel až ke křížovejch výpravám.

Bob byl v takovejch věcech náramně honěnej, a nedovedete si představit, co se tomu nachechtal.“

„Přijal tu nabídku?“

„Za koho ho máte?“

„Kdo mu tohle všechno pověděl?“

„Brácha. A uvidíte, jak hloupě může člověk v něčem nechat kůži. Ten Gendreau s křivým frňákem není žádnéj pitomeček. Nemá chuť trávit čas jako jeho táta v klubech a běhat za fešandama z Mírový ulice. On taky chce bejt šéfem.“

„Začínám chápat.“

„Ne, to není možný, protože ani Bob to nepochopil hned. Tamten ho požádal, aby za ním přišel do kanceláře. Řeklo by se, že to tam vypadá jako v nějaký sakristii, na zdích ze dřeva vyřezávaný ozdoby, gotickej nábytek a velikánská podobizna starýho, od země až ke stropu, kouká na ní, jako by chtěl člověka sežrat.“

V podstatě bych z celý tý rodiny dokázal ještě tak nejspíš pochopit toho dědka. Bob říkal, že je to nejzlomyslnější potvora, jakou kdy potkal. To už byl ten dědek mrtvej, ale on to říkal takhle. Ale jdeme dál...

Tak teda brácha vyrukuje se svejma fintama. Zeptá se Boba, jestli je rozhodnutej vzít si jeho sestru. Bob mu odpoví, že to nikdy v úmyslu neměl.

Tamten mu na to vopáčí, že nedělá dobře, že by to byla pro všechny výhodná věc.

A proč by to byla výhodná věc? Protože on, Richard Gendreau, by manželovi svý sestry vycáloval slušný prachy.

Tolik, kolik by si přál. Pod jedinou podmínkou, že jeho sestru trošku provede po světě, že ji zabaví, že se postará, aby ztratila zájem o obchodní záležitosti.

Ted' už vám svítá?

Bob odpoví, že se na tohle zaměstnání necejtí.

A nato mu ten lump s tím fňákem nakřivo prohlásí, že prej tím hůř pro něj, ale že by se mu to mohlo nevyplatit.

Když pomyslím, že byste mě byl šoupnul do lapáku jen proto, že jsem tohohle mrt'afu donutil, aby vypláznul padesát papírů! Já vám to nezazlívám. Nemoh jste to vědět.“

Obklopovala je teď báječná vůně kohouta na víně a Dédé přes všechno, co předtím řekl, měl pořád ještě slušnou chuť k jídlu.

„Ochutnejte tohle beaujolaiský a uznejte, že by to byla škoda, abych se někde ládoval suchejma bobama a nemoh si dopřát takovouhle baštu.

Víte, s čím ten dobytek tlamatá vyrukoval? Řek jsem, že Bob byl prima chlap, ale netvrdil jsem, že to byl nějaký sádrovej svatej. Stalo se mu jako každému, že byl někdy švorc. Zná z dětství spoustu všelijakejch zazobanců. A tak občas z legrace napodoboval na směnkách nebo na jinejch lejtrech jejich podpisy.

To není nic tak zlého. Je to vidět už z toho, že ty lidi žalobu nikdy nepodali, nebo že se to nakonec nějak urovnalo.

No dobrá, milej Julku, ten dobytek tlamatá skoupil, bůhvíjak, celou sbírku těchhle papírů.

Jestli se neoženíte s mou sestrou, nechám vás zabásnout. Jestli nebudete sekát latinu, až se sníte oženíte, nechám vás zabásnout.

Kruťas! Ještě větší kruťas než ten dědek!

Na mou duši, Bob litoval, že na tu holku vlez a že se zamíchal do týhle patálie.

Pokud jde o tu holku, ta měla naspěch. Chtěla, aby si ji vzal hned, než jí bude jednadvacet. Posílala mu lístky vzdušnou poštou, telegramy. Dávala si s ním schůzku za schůzkou.

Chodil na ně, nebo na ně nechodil. Nejčastěji na ně nechodil, a ona si to za ním přihasila do Breyovy ulice, čekala na rohu a houby si dělala z toho, že ji budou mít za něco jinýho, než je.

Lucinka ji moc dobře znala.“

„Když jste zavez v noci z patnáctého Boba do Chaptalovy ulice...“

„Byl rozhodnutěj, že to skoncuje a že mu to poví od plic, chtěl jim říct, že se ani od ní, ani od bráchy koupit nedá.“

„Požádal vás, abyste na něj počkal?“

„To zrovna ne, ale nemyslel si, že by mu to tam zabralo moc času. Křídýlko, nebo stehno? Ty houby byste si měl dát ještě jednou. Gustav je sám sbírá támhle na stráni a dává do lahví.“

Maigret se cítil výborně a to beaujolaiské, které následovalo po trpkém bílém, na tom mělo určitý podíl.

„Říkáte si, proč vám tohle všechno asi vyprávím?“

„Ne.“

„Vy to víte?“

„Ano.“

„Když nic víc, tak to aspoň vycit'oval. Dédé toho měl moc na srdci – v pajšlu, byl by řekl on –, než aby dokázal mlčet.

Tady nic neriskoval. Nadto měl zajištěno, že je „z obliga“.

Ale právě na tohleto moc pyšný nebyl. Tenhle oběd byl pro něj příležitostí, aby odlehčil svému svědomí. Měl mu zároveň umožnit, aby vytáhl na světlo špinu určitých lidí a aby si sám připadal koneckonců dost poctivý.

Vzpomínka na tenhle oběd v Bougivalu se později měla ještě dlouho vracet Maigretovi na mysl, a možná že právě tato vzpomínka ho uchránila před leckterým nerozvázným úsudkem.

„O tom, co se stalo tam nahoře, nevím nic.“

Maigret taky nevěděl nic, ale už začínalo být snadnější zrekonstruovat to. Bylo by hlavně zajímavé vědět, jestli Bob předpokládal, že je Richard Gendreau doma. Možná že měl tu noc být v klubu nebo někde jinde?

Možná taky – a to by odpovídalo jeho povaze – že ho Bob sám zavolal nahoru. Proč ne?

Aby jim pověděl oběma najednou, co si o jejich pletichách myslí.

„Tedy za prvé, ženit se nebudu.“

Maigret, který ho nikdy neviděl, začínal mít představu o jeho povaze a dokonce i o jeho fyzické podobě.

„Nemám sebemenší chuť prodat titul, který mně samému ani nestojí za to, abych ho používal.“

Neboť v okolí Terneského náměstí a na dostizích mu sice určití lidé říkali hrabě, ale většina jeho známých byla přesvědčena, že je to přezdívká, a o jeho pravém jménu nic nevěděli.

Co Liza Gendreauová? Dostala snad nervový záchvat, začala mluvit o své cti? Její bratr se asi dopálil?

„Pokud jde o vás, držte hubu! Povím ostatně ještě vaši sestřičce, co jste si vymyslel za šikovný plán.“

Měl na to čas? Nebo se na něj tamten hned vrhl?

Statisíce lidí, kteří pijí Balthazarovu kávu a vlepují si do alba jako paní Maigretová nálepky s obrázky všech rostlinných druhů, nemají tušení, že jejich ranní káva byla v jednom pokoji v Chaptalově ulici předmětem zápasu.

Špinavého zápasu, jehož zvukům pravděpodobně naslouchal za dveřmi sluha.

Oba muži se zřejmě chytili do křížku. Asi se váleli po zemi.

Byl Richard Gendreau ozbrojen? Je rozhodně z lidí, kteří by dokázali bodnout zákeřně zezadu.

„Podle mýho vystřelila ta rajda. Ne ze zlého úmyslu. Opravdu se splašila. Důkaz máte v tom, že první, co udělala, a čeho potom asi taky litovala, bylo, že otevřela okno a volala o pomoc. Nebo snad to okno už bylo otevřené? Přiznám se, že jsem se nepodíval.

Víte, říkám si, jestli nakonec nezačala bejt do Boba opravdu udělaná. To se taky stává. Začala kvůli svejm zájmům.

Potom do toho vlítla. Ne z nějakýho vášnivýho temperamentu. Už jsem vám řekl, že je ze dřeva. Ale byl tak odlišnej od těch zmrzlejších panáků, s kterejma se obvykle setkávala...“

Podle mýho, když viděla, že Bob prohrává nebo že mu její bratr chce provést nějakou syčárnu, tak ztratila hlavu.

Vystřelila. Naneštěstí neumí mířit. A tak trefila Boba rovnou do břicha. Že bysme si dali ještě jednu flašku? Za dva sou

není tohle víno zlý. Tak to bysme měli!

Když jsem viděl toho chlapa, jak mlátí do vrat, aby mu otevřeli, tak jsem frknul, pak jsem se zas vrátil, ale už tam nebylo nic vidět. Tak jsem se radši zdechnul.

Přemejšleli jsme o tom dohromady s Lucinkou. Pořád jsme doufali, že se Bob vrátí nebo že se dozvíme, že je ve špitálu. Nakonec jsem zašel za Gendreauem do kanceláře. Proto taky znám obraz toho starýho.

Bylo by snad bejvalo lepší, aby z toho nikdo neměl žádnéj prospěch?

Výpláznul prachy skoro hned, až jsem litoval, že jsem neřek sto tisíc místo padesáti.

Pakáž syčácká!

Vy jste přišel jako z udělání, zrovna když jsme se dekovali. Uznejte, že by to bylo trochu moc hloupý nechat se chytit.

Na vaše zdraví, kamaráde!

Vyřešili to podle svýho stylu. Už mě tyhle věci přestávají překvapovat. Když potkám na ulici nějaký ten jejich dodávkovej vůz s vystrojenejma koňma a s napucovaným kočím na kozlíku, tak se mi zvedá žaludek.

Šéfe! Kávu, ale ať to není ta od Balthazara.“

Nakonec ji ale přece jen pil, protože jinou v hospodě neměli.

„Takový svinstvo!“ zabrumlal mezi zuby. „Ještě štěstí, že teďka budu žít na venkově.“

„S Lucinkou?“

„Neřekla, že ne. Mám padesát táců, nebo skoro padesát. Vždycky jsem snil o tom mít hospůdku někde u vody, něco jako tady, kam by chodili jen samý dobrý kámoši. Těžko se to hledá, protože by odtamtud nesmělo bejt moc daleko na dostihy. Zejtra to půjdu omrknout poblíž Maisons-Lafitte. Tam jsem taky zavez Lucinku.“

Zdalo se, že se trochu stydí, a honem dodal:

„Nepředstavujte si ale, že jsme se stali najednou ctnostný, tak daleko to nedošlo!“

Trvalo to týden. Každé ráno volal Maigreta zvonek do komisařovy kanceláře, aby podal denní hlášení. Každé ráno Le Bret otvíral ústa, jako by chtěl něco říci, nakonec ale odvrátil hlavu.

Kromě služebních záležitostí nepronесли k sobě navzájem jediné slovo. Maigret byl vážnější než dřív a jakoby těžkopádnější, třebaže tenkrát ještě neztloustl. Nenamáhal se, aby se usmál, a byl si dokonale vědom, že pro Le Breta představuje jakoby živou výčitku.

„Řekněte mi, chlapče...“

To bylo začátkem května.

„Kolikátého skládáte tu zkoušku?“

Šlo o zkoušku, na kterou se připravoval zrovna tu noc, kdy do jeho kanceláře a do jeho života vpadl flétnista.

„Příští týden.“

„Myslíte, že ji složíte s úspěchem?“

„Doufám.“

Mluvil dál chladně, skoro úsečně.

„Guichard mi řekl, že vaši ctižádostí je dostat se na Zlatnické nábřeží.“

„To bylo pravda.“

„A už není?“

„Nevím.“

„Domnívám se, že tam budete víc na svém místě, a třebaže jste mi tu velice užitečný, myslím, že udělám nějaké kroky v tom směru.“

Maigret ani nehlesl, hrdlo měl sevřené. Trucoval. V podstatě jim to měl pořád ještě všem za zlé, komisaři, Gendreauovým lidem z Bezpečnosti, snad i Guichardovi, na něhož přenesl trochu úcty, kterou chová k otci.

Jestli ale Guichard...

Co naplat, pravdu mají oni, to si mlhavě uvědomoval. Skandál by ničemu neprospěl. Líza Gendreauová by tak jako tak byla zproštěna viny.

Tak tedy?

Nezazlívá to nakonec životu samému a není chyba na jeho straně, že život nechápe?

Nechtěl se dát koupit. Pokládal za svou povinnost postavit se odmítavě vůči všemu, s čím přijde komisař Le Bret.

„Počkám, až na mě přijde řada,“ zabrumlal se sebepřemáháním.

Druhý den ho zavolali na nábřeží.

„Ještě pořád se hněváte, chlapče?“ zeptal se ho hlavní šéf a položil mu ruku na rameno.

Nemohl se ubránit, aby nevyhrkl skoro vztekle, jako malý kluk:

„Boba zabila Líza Gendreauová.“

„Pravděpodobně.“

„Vy jste to věděl?“

„Tušil jsem to. Kdyby to byl její bratr, Ludvík by se neobětoval.“

Okna byla otevřena na Sein. Vlečné parníky, táhnoucí za sebou šňůru nákladních člunů, spouštěly sirénu, když měly proplout pod mostem, a sklápěly komíny. Po Michalském mostě nepřetržitě projížděly tramvaje, autobusy, fiakry a taxíky a chodníky se vesele pestřily ženami v světlých šatech.

„Sedněte si, kamaráde.“

Ponaučení, které mu ten den bylo otcovským tónem uděleno, by se v učebnicích kriminalistiky marně hledalo.

„Chápete? Způsobit co nejmenší škody. Čemu by to nakonec prospělo?“

„Pravdě.“

„Jaké pravdě?“

A hlavní šéf uzavřel:

„Můžete si zase zapálit dýmku. V pondělí nastoupíte jako inspektor v brigádě komisaře Barodeta.“

Tehdy Maigret ještě netušil, že se o nějakých dvaadvacet let později setká s toutéž Lízou, která ale bude v té době mít jiné jméno, italské šlechtické jméno svého manžela.

Netušil, že ho přijme v kanceláři Balthazarových pražírén, pořád ještě nezměněné – kterou znal jen prostřednictvím jistého Dédého – a že se tam konečně seznámí s portrétem starého pána, visícím pořád ještě na svém místě.

„Pane komisaři...“

Tím komisařem bude on.

A půjde o to, čemu se v úředním jazyce říká: „Vyšetřování k ochraně rodinných zájmů.“

„Moje dcera zdědila naneštěstí povahu svého otce...“

Co se jí samé týče, bude klidná a chladná jako starý Balthazar, jehož portrét v životní velikosti bude viset za jejím křeslem. „Nechala se unést jakýmsi nesvědčitým individuem; ten člověk ji zavlékl do Anglie a tam dostal povolení k sňatku. Nesmí se za žádnou cenu...“

Ne, v téhle chvíli nevěděl, že bude mít čest Balthazarových ještě jednou v rukou.

Bylo mu šestadvacet let. Pospíchal, aby novinu oznámil ženě.

„Nastoupím v šéfově brigádě.“

Ale k tomu se hned nedostal. Na ulici na něj čekal Justin Minard.

„Špatná zpráva?“

„Dobrá zpráva. Povýšení.“

Flétnista dával najevo větší vzrušení než on sám.

„Odejdete z komisařství?“

„Hned zítra.“

„Nezapíjem to?“

U Dauphina, pár kroků od nábřeží. Inspektoři, kteří sem zašli na skleničku, neznali tyhle dva muže, kteří tu upíjeli šumivé víno a byli tak rozjaření.

Ještě pár dní, a budou znát aspoň jednoho z nich. Maigret bude jejich kolegou. Bude sem vcházet jako domů, číšník ho bude oslovovat jménem a bude už vědět, co mu má přinést.

Když se ten večer vrátil domů, byl opilý. Desetkrát se s flétnistou navzájem vyprovázeli z jednoho rohu ulice na druhý.

„Tvoje žena...“ namítal Maigret.

„To je vedlejší.“

„Neměls být v tý tvojí tančárně?“

„V jaký tančárně?“

Na schodech ztropil rámus. Když se dveře otevřely, oznámil vážně:

„Pozdrav nového inspektora z šéfovy brigády.“

„A kde máš klobouk?“

Přešel si rukou po hlavě a zjistil, že klobouk zřejmě někde zapomněl.

„Takovéhle jsou ženy! A všimni si, všimni si dobře, protože to je moc důležité... moc důležité, rozumíš?... Nedělá se to kvůli komisaři... Měli mě pořád na očích, a já to nevěděl. Víš, kdo mi to řekl?... Hlavní šéf... Řekl mi... nemůžu ti opakovat všechno, co mi řekl, ale je to prostě zlatej chlap... zlatej, chápeš?...“

A tak mu přinesla pantofle a uvařila silnou černou kávu.

ŘÍJEN 1948

TUMACACORI (ARIZONA)